

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ
14-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി

നവകേരളത്തിന് ജനകീയാസൂത്രണം

2025-2026
വാർഷിക പദ്ധതി

പദ്ധതിരേഖ
(അന്തിമം)

പദ്ധതിരേഖ
2025-2026 വാർഷിക പദ്ധതി
അദ്ധ്യായം :ഒന്ന്
വികസനസ്ഥിതി

1. പൊതുവിവരങ്ങൾ

നഗരസഭയുടെ പേര്	:	കൊടുങ്ങല്ലൂർ
വിസ്തൃതി	:	29.11 ച.കി.മീ.
ഗ്രേഡ്	:	രണ്ട്
വാർഡുകൾ	:	44
വില്ലേജുകൾ	:	ലോകമലേശ്വരം, പുല്ലൂറ്റ്, മേത്തല
താലൂക്ക്	:	കൊടുങ്ങല്ലൂർ
അസംബ്ലി മണ്ഡലം	:	കൊടുങ്ങല്ലൂർ
ലോകസഭാ മണ്ഡലം	:	ചാലക്കുടി
ജനസംഖ്യ	:	71,440
സ്ത്രീകൾ	:	37,398
പുരുഷന്മാർ	:	34,042
സ്ത്രീ-പുരുഷ അനുപാതം	:	1099 : 1000
ജനസാന്ദ്രത	:	2456
സാക്ഷരത	:	95.95%
സ്ഥാനം	:	10 ^o 13'N അക്ഷാംശം 76 ^o 13'E
രേഖാംശം	:	
അതിർത്തികൾ	:	
കിഴക്ക്	:	പൊയ്യ, പുത്തൻചിറ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ
തെക്ക്	:	പെരിയാർ
പടിഞ്ഞാറ്	:	എടവിലങ്ങ, എറിയാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ
വടക്ക്	:	എടവിലങ്ങ, എസ്.എൻ.പുരം, വെള്ളാങ്ങല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ

2011-ലെ സെൻസസ് പ്രകാരം കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ ജനസംഖ്യ 33539 ആയിരുന്നു. 36120 പേർ താമസിച്ചിരുന്ന മേത്തല പഞ്ചായത്ത് 2010-ൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയോടു കൂട്ടിച്ചേർത്തു. 2011-ലെ സെൻസസ് പ്രകാരം കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ മൊത്തം ജനസംഖ്യ 71440 ആണ്. ആകെ കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം 17950. 1971 മുതൽ 2011 വരെയുള്ള ജനസംഖ്യാ കണക്ക് താഴെ ചേർക്കുന്നു. ക്രമാനുഗതമായ വളർച്ചയാണ് ജനസംഖ്യയിൽ ഉണ്ടാകുന്നത്. തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ നഗരസഭകളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജനസംഖ്യ കൊടുങ്ങല്ലൂരാണ്.

1971	1981	1991	2001	2011
51648	58760	64935	69659	71440

ജനസംഖ്യാ വളർച്ചയുടെ നിരക്ക് കഴിഞ്ഞ ദശകത്തിൽ 2.56 ആണ്. 2011-ലെ സെൻസസ് പ്രകാരം ഒരു ച.കി.മീ.യിലെ ജനസാന്ദ്രത 2456 ആണ്. തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷനിലെ ജനസാന്ദ്രതയെക്കാളും ഉയർന്ന സാന്ദ്രതയുള്ള കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ വാർഡുകളാണ് 3,4,6,7,16,17,18,19,20,21,23,24,25,26,27,28,31,33,34,35, 36,39,42,43 എന്നീ 24 വാർഡുകൾ.

2011-ലെ സെൻസസ് പ്രകാരം കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ കുടുംബഘടകത്തിന്റെ വലിപ്പം 3.98 ആണ്. 1981-2011 വരെ ഓരോ ദശകങ്ങളിലും കുടുംബത്തിന്റെ വലിപ്പം കുറഞ്ഞുവരുന്നതായാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്ത് വ്യാപകമായിത്തീർന്ന അണുക്കുടുംബ സമ്പ്രദായം ആഴത്തിൽ തന്നെ കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ വേരുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

കുടുംബത്തിന്റെ വലിപ്പം സംബന്ധിച്ച പട്ടിക.

1981	1991	2001	2011
5.82	5.19	4.52	3.98

നഗരസഭയിലെ തൊഴിൽ സേനയുടെ വലിപ്പമാണ് ഉല്പാദനക്ഷമതയുടെയും സാമ്പത്തിക മുന്നേറ്റത്തിന്റെയും സൂചകം. 2001, 2011 സെൻസസ് കണക്കുകൾ പരിശോധിച്ചാൽ, തൊഴിൽ സേന പങ്കാളിത്ത നിരക്ക് (Work force participation rate) ഉയർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി കാണാം.

വർഷം	ആകെ ജനസംഖ്യ	ആകെ തൊഴിലെടുക്കുന്നവർ	തൊഴിൽ സേന പങ്കാളിത്ത നിരക്ക്
1981	58760	17415	29.64
1991	64935	20943	32.25
2001	69659	22832	32.78
2011	71440	27230	38.12

തൃശ്ശൂർ ജില്ലയുടെ ശരാശരി തൊഴിൽ സേന പങ്കാളിത്ത നിരക്കായ 35.11-നെ അപേക്ഷിച്ച് വളരെ ഉയർന്നു നില്ക്കുകയാണ് കൊടുങ്ങല്ലൂരിന്റെ നിരക്ക്. ആകെയുള്ള 27230 പേരിൽ 22820 പേർ (32%) മുഖ്യ തൊഴിലാളികളും 4410 പേർ (18%) നാമമാത്ര തൊഴിലാളികളുമാണ്. സെൻസസ് വിവരങ്ങളിൽ തൊഴിലാളികളെ കർഷകർ, കാർഷികതൊഴിലാളികൾ, കുടുംബ വ്യവസായ തൊഴിലാളികൾ, മറ്റു ജോലിക്കാർ എന്നാണ് വിഭജിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതനുസരിച്ച് 1981,1991,2001,2011 വർഷങ്ങളിലെ കണക്കുകൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു. (ശതമാനത്തിൽ).

ഇനം	1981	1991	2001	2011
വിവിധ തൊഴിലുകൾ	83	84	94	96
കർഷക തൊഴിലാളികൾ	3	3	1	1
കുടുംബ വ്യവസായ തൊഴിലെടുക്കുന്നവർ	13	11	4	2
കർഷകർ	1	2	1	1

കർഷകരുടെയും കർഷകതൊഴിലാളികളുടെയും എണ്ണം കുറയുന്നതായി കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. കൃഷി പ്രവൃത്തികളുടെ തകർച്ചയാണ് ഇതിന്റെ അനന്തരഫലം. ഇത് കൃഷി ഭൂമി രൂപം മാറ്റുന്നതിലേയ്ക്കും കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങളുടെ പ്രാദേശിക ലഭ്യത ഇടിയുന്നതിലേയ്ക്കും എത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. വിവിധ തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവരിലെ വർദ്ധനവ്, നഗരവത്കരണത്തിന്റെ സ്വഭാവമാണ് കാണിക്കുന്നത്. വിവിധ തൊഴിലുകൾ എടുക്കുന്നവരിൽ 9.07% പേർ സർക്കാർ ജോലിക്കാരും 7.64% വിദേശ ജോലിക്കാരും 21.71% പേർ നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ പണിയെടുക്കുന്നവരുമാണ്. 1,2,5,6,8,9,13,17,27,31,33,40,41,44 എന്നീ വാർഡുകളിലാണ് താരതമ്യേന കൂടുതൽ കൃഷി പ്രവൃത്തികൾ നടക്കുന്നത്.

നഗരസഭ പ്രദേശത്തെ വിളയിനങ്ങളുടെയും അവ കൃഷിയിറക്കുന്ന സ്ഥല വിസ്തൃതിയുടെയും വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

കൃഷിയിനം	സ്ഥലവിസ്തൃതി (ഹെക്ടറിൽ)	പ്രതിവർഷ ഉല്പാദനം (ഹെക്ടറിൽ)	ശതമാനം
നാളികേരം	2094	6764 നാളികേരം	88.28%
അടക്ക	131	889 കിലോഗ്രാം	5.52%
വാഴപ്പഴം	32	25000 കിലോഗ്രാം	1.35 %
പച്ചക്കറി	40	9250 കിലോഗ്രാം	1.69%
കുരുമുളക്	12	217 കിലോഗ്രാം	0.51%
ജാതി	11	261 കിലോഗ്രാം	0.46%
പൊക്കാളി-നെല്ല്	42	2200 കിലോഗ്രാം	1.77%
മുണ്ടകൻ-നെല്ല്	10	2800 കിലോഗ്രാം	0.42%

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭാ പ്രദേശത്തെ മുഖ്യകൃഷിയിനം തെങ്ങാണെങ്കിലും, ഉല്പാദനക്ഷമതയുടെ കാര്യത്തിൽ വളരെ പിന്നിലാണ്. ഒരു തെങ്ങിൽ നിന്നുള്ള പ്രതിവർഷ ശരാശരി ഉല്പാദനം 38 നാളികേരം മാത്രമാണ്. 1,4,11,25,26,27,29,31,43 എന്നീ വാർഡുകളാണ് തെങ്ങുകൃഷിയിൽ മുന്നിൽ നില്ക്കുന്നത്. രോഗങ്ങളും തെങ്ങുകയറ്റക്കാരുടെ കുറവും മണ്ണൊലിപ്പും അശാസ്ത്രീയമായ കൃഷിരീതികളും ഉല്പാദനക്കുറവിനുള്ള കാരണങ്ങളാണ്. കൂടുതൽ പ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള ഉപ്പുവെള്ളത്തിന്റെ കടന്നുകയറ്റം പ്രധാന ഭീഷണിയായി മാറുകയാണ്.

ഉൾനാടൻ മത്സ്യബന്ധനത്തിന്റെ മുഖ്യകേന്ദ്രങ്ങളിലൊന്നാണ് കൊടുങ്ങല്ലൂർ. മത്സ്യബന്ധനവും മത്സ്യകൃഷിയും അതിന്റെ ഭാഗമാണ്. മത്സ്യ സമ്പന്നമായ കൊടുങ്ങല്ലൂർ കായലിന്റെ വിസ്തീർണ്ണം 613.81 ഹെക്ടറാണ്. ഉൾനാടൻ മത്സ്യബന്ധനത്തിന്റെ പ്രധാന കേന്ദ്രം ആനാപ്പാഴ പ്രദേശമാണ്. അവിടെ 1000-ഓളം പേർ മത്സ്യമേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു പണിയെടുക്കുന്നു. ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ മലിനീകരണം മത്സ്യസമ്പത്തിന് നാശം വിതക്കുകയാണ്.

ഏകദേശം 200 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തായി ഉപ്പു ജല മത്സ്യങ്ങളെ വളർത്തുന്ന 80-ലധികം ഫാമുകൾ കൊടുങ്ങല്ലൂരിലുണ്ട്. 8,9,10,11,12,13,15 വാർഡുകളിലായി പരന്നു കിടക്കുന്ന പൊക്കാളിപ്പാടങ്ങൾ ചെമ്മീൻ കൃഷി കേന്ദ്രങ്ങളാണ്. 200-ലധികം കുളങ്ങളിലും മത്സ്യകൃഷി നടക്കുന്നു.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയുടെ മുഖ്യവിഭവം, മനുഷ്യവിഭവമാണ്. തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ അഞ്ചു നഗരസഭകളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ളത് കൊടുങ്ങല്ലൂരാണ്. തികച്ചും ആരോഗ്യകരമായ വളർച്ചാനിരക്കാണ് കഴിഞ്ഞ ദശകങ്ങളിലെല്ലാം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. 2001-ലെ 69659-ൽ നിന്ന് 71440-ലേക്കാണ് ജനസംഖ്യ ഉയർന്നത്. 2011-ലെ സെൻസസ് കണക്കു പ്രകാരം നഗരപ്രദേശത്തെ തൊഴിൽസേനയിലെ അംഗത്വം 27320 ആണ്. 22820 മുഖ്യജോലിക്കാരും 4410 നാമമാത്ര ജോലിക്കാരും മുഖ്യജോലിക്കാരുടെ എണ്ണം ഓരോ വർഷവും ഉയർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പുതിയതായെത്തുന്ന ജോലിക്കാരും തൊഴിൽ അവസരങ്ങളും സ്ഥിരസ്വഭാവമുള്ളതാണെന്നാണ് അതിനർത്ഥം.

നഗരസഭയ്ക്ക് ലഭിക്കുന്ന എല്ലാത്തരം പണവും മുനിസിപ്പൽ ഫണ്ടാണ്. റവന്യൂ കണക്കുകളിലാണ് വരവും ചെലവും രേഖപ്പെടുത്തുന്നത്. 2017-18, 2018-19, 2019-20, 2020-21, 2021-22 റവന്യൂ കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച പട്ടിക താഴെ ചേർക്കുന്നു.

റവന്യൂ കണക്ക് - വരവ്					
ഇനം	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
വസ്തുനികുതി	28834800	36643430	41934701	39810071	42401028
പരസ്യ നികുതി					
തൊഴിൽ നികുതി	11766418	12359382	11350027	12069604	12738341
ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട്	34459304	34849406	35237400		
വിനോദ നികുതി	1234126	41227	353667	3584714	3908409
ലൈസൻസ് ഫീസ്	3406400	3355340	3881290	3095400	
റെന്റ്	6292562	4914249	4748443	7575694	6632430
ഫീസ് & യൂസർചാർജ്ജ്	10383231	8399252		5830152	
സെയിൽസ് & ഹയർ ചാർജ്ജ്	1542794	142177	798175	3477538	796473
ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ്	7235				
പലിശ	77236	423088	1705881	1123748	1649525
മറ്റുള്ളവ					

മൊത്തം റവന്യൂ വരുമാനം ഓരോ വർഷവും ഉയർന്ന നിരക്കിൽ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

റവന്യൂ കണക്ക് - ചെലവ്					
ഇനം	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ചെലവ്	62744066	64341297	74466989	81451062	84176909
അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ചെലവ്	10282377	10886089	11974384	11336660	23018697
ഓപ്പറേഷൻ, മെയിന്റനൻസ്	8838327	10869968	32729455	31314247	28692456

റവന്യൂ ചെലവ് പടിപടിയായി ഉയർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നാണ് കണക്കുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്. വസ്തുനികുതിയാണ് നഗരസഭയുടെ തനതുവരുമാനത്തിന്റെ മുഖ്യഘടകം. നഗരസഭാ സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക അവസ്ഥ പരിശോധിച്ചാൽ, 70 ശതമാനത്തിലേറെ വരുന്ന ഇടത്തരക്കാരുടെ നഗരമാണിതെന്ന് കാണാം. 16 ശതമാനം പേർ പരമദരിദ്രരാണ്. അവർക്ക് മൂന്ന് സെന്റ് ഭൂമി മാത്രമാണ് സ്വന്തമായുള്ളത്. സാമ്പത്തികമായി മേൽത്തട്ടിലുള്ളവർ 8 ശതമാനം മാത്രമാണ്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ 5% പേർ ഇപ്പോഴും വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത പാർപ്പിടങ്ങളിലാണ് കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നത്. മുപ്പത്തിമൂന്ന് കോളനികൾ നഗരസഭാ പ്രദേശത്തുണ്ട്. അവയുടെ വിവരം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

1. വയലാർ ആറാങ്കണ്ടം പട്ടികജാതി കോളനി (7-ാം വാർഡ്) 2. വഴിപ്പുര കോളനി (21-ാം വാർഡ്) 3. റാട്ടുപുര കോളനി (6-ാം വാർഡ്) 4. കുടുംബി കോളനി (6-ാം വാർഡ്) 5. വയലാർ ലക്ഷംവീട് കോളനി (7-ാം വാർഡ്) 6. പന്തീരാമ്പാല കോളനി (15-ാം വാർഡ്) 7. പുനരധിവാസ കോളനി (20-ാം വാർഡ്) 8. ആനാപ്പുഴ പുനരധിവാസ കോളനി (22-ാം വാർഡ്) 9. മാടംകുളം കോളനി (23-ാം വാർഡ്) 10.മേനക കോളനി (25-ാം വാർഡ്) 11. വണ്ടിപ്പറമ്പ് കോളനി (25-ാം വാർഡ്) 12. മീമ്പട്ടിപ്പാടം കോളനി (28-ാം വാർഡ്) 13. ചണ്ടിപ്പറമ്പ് കോളനി (32-ാം വാർഡ്) 14. അരാകുളം കോളനി (41-ാം വാർഡ്) 15.ആലേച്ചുംപറമ്പിൽ കോളനി (43-ാം വാർഡ്) 16. പട്ടികജാതി കോളനി (14-ാം വാർഡ്) 17. കുളപ്പറമ്പ് കോളനി (15-ാം വാർഡ്) 18. ചാപ്പാറ ലക്ഷംവീട് കോളനി (16-ാം വാർഡ്) 19. എസ്.എൻ.ഡി.പി. കോളനി ശൃംഗപുരം (18-ാം വാർഡ്) 20. എൽത്തുരുത്ത് കോളനി (19-ാം വാർഡ്) 21. തെക്കൈക്കുന്ന് കോളനി (11-ാം വാർഡ്) 22. നാരായണമംഗലം ലക്ഷംവീട് കോളനി (10-ാം വാർഡ്) 23. ആനാപ്പുഴ ഫിഷർമെൻ കോളനി (21-ാം വാർഡ്) 24. കൈതവളപ്പിൽ ലക്ഷംവീട് കോളനി (21-ാം വാർഡ്) 25. പി.സി.താഴം ലക്ഷംവീട് കോളനി (24-ാം വാർഡ്) 26. വി.പി.തുരുത്ത് ഹരിജൻ കോളനി (26-ാം വാർഡ്) 27. കണ്ടംകുളം കോളനി (29-ാം വാർഡ്) 28. അംബേദ്കർ കോളനി (29-ാം വാർഡ്) 29. നെല്ലിപ്പറമ്പ് കോളനി (31-ാം വാർഡ്) 30.വടശ്ശേരി കോളനി (31-ാം വാർഡ്) 31. അഞ്ചപ്പാലം ലക്ഷംവീട് കോളനി (32-ാം വാർഡ്) 32. കയർ സൊസൈറ്റി കോളനി (36-ാം വാർഡ്) 33. കുളപ്പുര കോളനി (7-ാം വാർഡ്).

2. പതിനാലാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിക്കാലയളവായ 2022-27 വർഷങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയുടെ വികസന കാഴ്ചപ്പാടാണിത്. നഗരസഭാ പരിധിയിലുള്ളിൽ ജീവിക്കുന്നവരുടെ ജീവിത നിലവാരം സർവ്വതലത്തിലും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ വികസനപദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നത്. നഗരത്തിന്റെ വികസനം എന്നത് അന്നന്നു തീരുമാനിക്കപ്പെട്ട ഹ്രസ്വകാല സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയതും തനിച്ചു നിൽക്കുന്നതുമായ പദ്ധതികളിലൂടെയല്ല വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. ദീർഘകാല വീക്ഷണത്തോടുകൂടിയതും സമഗ്രവും ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ സംയോജിപ്പിക്കപ്പെട്ടതുമായ പദ്ധതികളിലൂടെ ആസൂത്രണം ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമം നടത്തിയിരിക്കുന്നു. നഗരത്തിലെ വാർഡുകൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പദ്ധതികളെക്കാൾ പ്രയോജനം ലഭിയ്ക്കുന്നത്. നഗരത്തിന്റെ സമഗ്രവികസനം ലക്ഷ്യമാക്കി രൂപം കൊടുക്കുന്ന പദ്ധതികളിലൂടെയായിരിക്കും എന്ന നിലപാട് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

3. നഗരവികസനത്തിനുവേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ മാസ്റ്റർപ്ലാനിന്റെ സഹായത്തോടെയും അതിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസരണമായും നഗരസഭയുടെ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികളും വാർഷിക പദ്ധതികളും തയ്യാറാക്കുന്ന സമ്പ്രദായത്തിലേയ്ക്ക് മാറണമെന്നതിനാൽ ആപ്രവർത്തനം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് നഗരസഭയ്ക്ക് താത്പര്യമുണ്ട്. ഭൂപ്രകൃതി, പച്ചപ്പ്, ജലലഭ്യത, മഴവെള്ള നിർഗ്ഗമന-സംഭരണ രീതികൾ എന്നിവയെ നഗരസഭയുടെ സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനശിലകളായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

4. ഭൂവിസ്തൃതി കുറവ്, വർദ്ധിച്ച ജനസാന്ദ്രത, നഗരത്തിൽ നിത്യേന വന്നുപോകുന്ന ജനസഞ്ചയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ, ഖര - ദ്രവ-മാലിന്യ സംസ്കരണം, ജലസ്രോതസ്സുകളിലെ മാലിന്യം, ചേരിയും അവയുടെ വികസനവും, ഭൂരഹിത-ഭവനരഹിതരുമായവരുടെ പാർപ്പിട പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നീ

മുഖ്യ പ്രശ്നങ്ങളുടെ പരിഹാരമായാണ് നഗരസഭയുടെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകുന്നത്

5. ഭക്ഷ്യവിളകൾ, പച്ചക്കറികൾ, മുട്ട, മാംസം, മത്സ്യം എന്നിവയുടെ ഉല്പാദനവും ഉല്പന്നങ്ങളുടെ സംസ്കരണവും വിപണനവും നഗരസഭയുടെ വികസന പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായിവരുന്നു. മാനവ വികസനത്തിന് അടിസ്ഥാനമായി ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നീ മേഖലകളിൽ മുഴുവൻ പൊതു സമൂഹത്തിന്റെയും ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റിക്കൊടുക്കുവിധം വിപുലീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.
6. അഞ്ചുവർഷത്തിനുള്ളിൽ സ്വന്തമായി ഭൂമിയുള്ളവരും ഇല്ലാത്തവരുമായ എല്ലാ ഭവനരഹിതർക്കും മാന്യവും വാസയോഗ്യവുമായ ഭവനം ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ നഗരസഭ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമായിരിക്കുന്നു. വർഷം മുഴുവൻ ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി, ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങൾ, വഴിവിളക്കുകൾ, അഴുക്കുചാൽ പദ്ധതി, ശുചിത്വമുള്ള പരിസരം എന്നിവയും വികസന പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്നു.
7. പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരെയും പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്നവരെയും - സ്ത്രീകൾ, കുട്ടികൾ, വയോജനങ്ങൾ, ഭിന്നശേഷി ഉള്ളവർ, പട്ടികജാതിക്കാർ, മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ, പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നവർ വേണ്ട പരിഗണന നൽകി മുഖ്യധാരയിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികളും വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു.
8. പ്രാദേശിക ആസൂത്രണത്തിന്റെ ജീവനാഡി ജനപങ്കാളിത്തമാണ്. ആസൂത്രണത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിലും മോണിറ്ററിംഗിലും ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ സൂക്ഷ്മതലത്തിൽ തന്നെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

****

അദ്ധ്യായം 2

2024-2025 വാർഷിക പദ്ധതി

സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട്

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയുടെ 14-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ ഒന്നാം വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണം അവസാന പാദത്തിലേക്ക് കടന്നിരിക്കുന്നു. കൃത്യമായ ആസൂത്രണത്തോടെ മുന്നോട്ട് പോയാൽനമ്മൾക്ക് മികച്ച പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവെക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

2024-2025 വാർഷിക പദ്ധതിയിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവർത്തനം ഭവനരഹിതർക്കുള്ള പാർപ്പിട നിർമ്മാണമായിരുന്നു. ലൈഫ് - പി.എം.എ.വൈ സർവ്വേയിൽ ഭവന രഹിതരായ 445 കുടുംബങ്ങളേയും ഭൂരഹിതരും ഭവന രഹിതരായ 779 കുടുംബങ്ങളേയുമാണ് കണ്ടെത്തിയിരുന്നത്. 13-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാലയളവിൽ തന്നെ മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും പാർപ്പിടം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകിയിരുന്നതാണ്. സി.ആർ.ഇസഡ് നിയമത്തിനു കീഴിൽ വരുന്ന കനോലികനാലിന്റേയും കോട്ടപ്പുറം കായലിന്റേയും തീരപ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവരുടേതായ പുതുക്കിപണിയാൻ കഴിയാത്ത വീടുകളൊഴിച്ച്, മറ്റുള്ളവരുടെ പാർപ്പിടപ്രശ്നം പൂർണ്ണമായി പരിഹരിക്കുവാൻ കഴിയും എന്ന പ്രതീക്ഷയാണ് ഇപ്പോൾ നഗരസഭക്കുള്ളത്. 2024-2025 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ പാർപ്പിട നിർമ്മാണത്തിനായി 1.45 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയതിൽ 1230 വീടുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കുകയും 533 വീടുകൾ നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധഘട്ടങ്ങളിലുമാണ്.

നഗരസഭ പ്രദേശത്തെ സാമ്പത്തികമായി പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ 90 ശതമാനം രോഗങ്ങൾക്കും ചികിത്സയെത്തിക്കാൻ പര്യാപ്തമായ രീതിയിൽ പൊതുജനാരോഗ്യ ശൃംഖലയെ കെട്ടിപ്പടുക്കുക എന്ന വികസന കാഴ്ചപ്പാടോടെയാണ് ആരോഗ്യമേഖലയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭകേന്ദ്രത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന താലൂക്കാശുപത്രിയെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രതിവർഷം അഞ്ചുലക്ഷം രോഗികളാണ് ഇവിടെ ചികിത്സക്കെത്തുന്നത്. 176 ബെഡുകളുണ്ട്. ഈ ആശുപത്രിയിലും, ഹെൽത്ത്സെന്റർ, ആയുർവ്വേദാശുപത്രി, ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറി തുടങ്ങിയ ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങളിലും സൗകര്യങ്ങള് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നിരവധി പ്രോജക്റ്റുകൾ കഴിഞ്ഞവർഷങ്ങളിൽ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വർഷം താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്ക് മരുന്നവാങ്ങുന്നതിനായി 50 ലക്ഷം രൂപയും, ആയുർവ്വേദാശുപത്രികൾക്ക് 25 ലക്ഷം രൂപയും, ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്ക് മരുന്ന വാങ്ങുന്നതിന് 2 ലക്ഷം രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആരോഗ്യ മേഖലയിലെ പദ്ധതികൾക്കായ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾക്ക് ഉൾപ്പെടെ 60081318/- രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഒരു ശുചിത്വ നഗരമാക്കി കൊടുങ്ങല്ലൂരിനെ മാറ്റുന്നതിനുള്ള നിരവധി പരിപാടികൾ കഴിഞ്ഞ കുറച്ചു വർഷങ്ങളായി തുടർച്ചയായി നടത്തിവരികയാണ്. കേന്ദ്രീകൃതവും വികേന്ദ്രീകൃതവുമായ രീതിയിൽ ജൈവമാലിന്യസംസ്കരണം ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചിട്ടയോടെ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. ഖരമാലിന്യത്തിൽ 30 ശതമാനത്തോളം പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യമാണ്. അതിന്റെ സംസ്കരണപ്രവർത്തനങ്ങളും ഗൗരവമായി ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു. വീടുകളിൽ നിന്നും പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും റീസൈക്കിൾ കേന്ദ്രത്തിലേക്കയക്കുന്നതിനും ഹരിത കർമ്മസേന വളണ്ടിയർമാർ സജീവമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അജൈവ മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി വകയിരുത്തിയത് 1549450/- രൂപ.

ഉൽപാദന - തൊഴിൽ മേഖലകളിലെ പ്രതിസന്ധികൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്താനുള്ള ശ്രമമാണുകാർഷിക വികസനം, പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം മൃഗസംരക്ഷണം, മത്സ്യബന്ധനം എന്നീ വിഷയമേഖലകളിൽ ആവിഷ്കരിച്ച പ്രോജക്റ്റുകളിലുള്ളത്. കേരകൃഷി,

നെൽകൃഷി, പച്ചക്കറികൃഷി, ഫലവർഗ്ഗവിളകൾ എന്നിവയുടെ വികസന പരിപാടികളും ജലസേചന ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിതരണവുമാണ് കാർഷിക വികസനപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത്. കാർഷിക മേഖലയിൽ വാഴ പദ്ധതി, പൊട്ടുവെള്ളരി പദ്ധതി, പച്ചക്കറി പദ്ധതി, മട്ടുപ്പാവ് കൃഷി എന്നിവയാണ് പ്രധാന പദ്ധതികൾ. മൃഗ സംരക്ഷണം ക്ഷീര വികസന മേഖലയിൽ മൂലാശ്രമപത്രിയിലേക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങുന്നതിന് ആയി 800000/- രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആട് വിതരണം (270000/-), പോത്തുകുട്ടി വിതരണം (720000/-), കറവപ്പശുക്കൾക്ക് കാലിത്തീറ്റ, പാലിന് സബ്സിഡി (1561600/-) എന്നിവയാണ് മറ്റു പദ്ധതികൾ.

മത്സ്യ മേഖലയിൽ കൂടിലെ മത്സ്യ കൃഷി (9000000/-) , മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾക്ക് ഫർണിച്ചർ (48000/-) എന്നിവയാണ് പ്രധാന പദ്ധതികൾ.

സമൂഹത്തിലെ ദുർബലരും അവശമായ വിഭാഗങ്ങളുടെ ഉന്നമനത്തിനായി രൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ള പദ്ധതികളുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ വേഗത കൈവന്നിട്ടില്ല. വയോജനങ്ങൾ, വനിതകൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ, കുട്ടികൾ, പട്ടികജാതി വിഭാഗങ്ങൾ, അഗതികൾ എന്നീ വിഭാഗങ്ങൾക്കായി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള പല പദ്ധതികളും നിർവ്വഹണത്തിന്റെ പ്രാഥമികഘട്ടത്തിൽ നിൽക്കുകയാണ്. പ്രശ്നങ്ങളെ മറികടക്കാനാവശ്യമായ ചർച്ചകളും തീരുമാനങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. വയോമിത്രത്തിന് 10 ലക്ഷം രൂപയും, അങ്കണവാടി കുട്ടികളുടെ പോഷാകാഹര വിതരണത്തിന് നീക്കിവെച്ച 6000000/-രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സ്കോളർഷിപ്പിനായി 3800000/- ലക്ഷം രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിലെ പെൺകുട്ടികൾക്ക് വിവാഹാനുസഹായമായി 575000/- രൂപയും മെറിറ്റോറിയസ് സ്കോളർഷിപ്പ് പദ്ധതിക്ക് 2629035/- രൂപയും, പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരുടെ വീട് വാസയോഗ്യമാക്കുന്നതിന് 8550000/- രൂപയും, പഠനമുറി നിർമ്മിക്കാനുമായി 1400000/- രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

2025-26 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ, പദ്ധതികളായ ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ പരിപാലന പ്രോജക്ടുകൾ, പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസന പ്രോജക്ടുകൾ, ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതികൾ എന്നിവയ്ക്ക് ഊന്നൽ നൽകേണ്ടതായുണ്ട്. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനവും തൊഴിലവസരങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയും പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ മുഖ്യലക്ഷ്യങ്ങളിൽ പെടുന്നതാണ്. സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളും, തൊഴിൽ ദായക സംരംഭങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും തൊഴിലന്വേഷകരെ തൊഴിലും വരുമാനവും നേടാൻ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനുള്ള നൈപുണ്യ വികസന പരിശീലന പരിപാടികളും ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതായുണ്ട്.

കൃഷിയും അനുബന്ധ മേഖലകളും

കഴിഞ്ഞ ദശകത്തിൽ കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിൽ ദുർബലമായ വളർച്ചാ നിരക്കാണ് ദൃശ്യമായത്. 2011-2020 കാലയളവിൽ കൃഷിയിലും അനുബന്ധ മേഖലകളിലും വർഷംതോറും 2.2% എന്ന നിരക്കിൽ കുറവുവരികയാണുണ്ടായത്. വർദ്ധിച്ച ഉല്പാദന ക്ഷമത, ലാഭക്ഷമത, കാർഷിക ഉൽപാദനത്തിൽ സുസ്ഥിരത എന്നിവയായിരുന്നു. പതിമൂന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ മുദ്രാവാക്യം പ്രളയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ നിരവധി പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങൾ കാർഷിക മേഖലയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചെങ്കിലും പലനേട്ടങ്ങളും കൈവരിച്ചു കൊണ്ടാണ് ആ അഞ്ചുവർഷം കടന്നുപോയത്. നെൽകൃഷിയിലേക്ക് കർഷകരെ തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതിനും കഴിഞ്ഞു. നാളികേര ഉൽപാദനത്തിൽ മുന്നേറ്റമുണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഫലവർഗ്ഗമായി കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾക്ക് തുടക്കമിട്ടു. പാൽ, മത്സ്യം ഉൽപാദന മേഖലകളിൽ എടുത്തു പറയാനാവുന്ന പുരോഗതിയുണ്ടായി. സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഉല്പാദന പദ്ധതിയായി സുഭിക്ഷകേരളം പരിപാടി മാറി.

പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്കാലയളവിൽ കാർഷിക മേഖലയിലെ വിളകളുടെ വർദ്ധിച്ച ഉൽപാദനക്ഷമതയും വിള തീവ്രതയുമാണ് ലക്ഷ്യമായി മാറേണ്ടത്. കാർഷിക

മേഖലയിലെ ഉല്പാദന ശക്തികളുടെ വികസനവും, ഉല്പാദനക്ഷമത, ലാഭക്ഷമത, സുസ്ഥിരത എന്നിവയുടെ പുതിയ തലത്തിലുള്ള നേട്ടങ്ങളും ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് കാർഷിക മേഖലയിലെ ഉല്പാദന ബന്ധങ്ങൾ പുനർരൂപകല്പന ചെയ്യണം. പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ, പ്രത്യേകിച്ചും ബയോ ടെക്നോളജി, നാനോ ടെക്നോളജി എന്നിവ കൃഷി പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഭാഗമാകണം. കാർഷിക മൃഗ്ഗവർദ്ധനയിലും കാർഷിക സംസ്കരണത്തിലും സ്വാകാര്യ സംരംഭങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം. ശാസ്ത്രീയമായി നെൽകൃഷിയും തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണവും ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിന്, അടിയന്തിരമായി ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് കൃഷി ചെയ്യുന്ന ഭൂമിയുടേയും തണ്ണീർത്തടത്തിന്റേയും കൃത്യമായ വിവരസങ്കേതം സൃഷ്ടിക്കണം.

മത്സ്യബന്ധനം

ചെറുകിട കർഷകരുടെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഫലവത്തായ മാർഗ്ഗമാണ്. ശാസ്ത്രീയമായ ഉൾനാടൻ മത്സ്യകൃഷി, യുവജനങ്ങൾക്ക് ഈ മേഖലയിലേക്ക് വരുന്നതിന് വളരെയേറെ താല്പര്യമുണ്ട്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയുടെ അകത്തും അതിരുകളിലായി 18 ശതമാനത്തിനും മീതെയാണ് ജലസ്രോതസുകളുടെ വിസ്തൃതി. ഇത് ഉൾനാടൻ മത്സ്യകൃഷിക്ക് അനുകൂലമായ സാഹചര്യമാണ് ഒരുക്കുന്നത്. പടാകളും, ദളവാകളും, കരിച്ചാകളും, ചേന്ദൻകളും, അരാകളും തുടങ്ങി നിരവധി വലിയ കളങ്ങൾ നഗരസഭ പ്രദേശത്തുണ്ട്. ഫിഷ് ഫാമുകൾക്കായി അവ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയണം. പുഴകളും തോടുകളും മത്സ്യസമ്പന്നമായിരുന്ന ഒന്നോ, രണ്ടോ ദശകങ്ങൾക്കു മുൻപുവരെ നഗരസഭാ പ്രദേശത്തെ മുഖ്യതൊഴിലുകളിലൊന്നായി മത്സ്യബന്ധനവും വിപണനവും നിലനിന്നിരുന്നതാണ്. ആ തൊഴിൽ മേഖലയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയെന്നത് 14-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി ഇടപെടലുകളിലെ മുഖ്യ പരിപാടികളിലൊന്നായി തീരണം.

നെല്ലിനോടൊപ്പം മത്സ്യം വളർത്തുന്ന പ്രവർത്തനത്തിനും വളരെ സാധ്യതയുണ്ട്. പൊക്കാളിപ്പാടങ്ങളിൽ നെല്ലിനൊപ്പം മത്സ്യകൃഷി എന്ന കാഴ്ചപ്പാടിന് പ്രോത്സാഹനം നൽകുകയും ചെയ്യണം. മത്സ്യകൃഷി, മത്സ്യബന്ധനം, മത്സ്യസംസ്കരണം, മത്സ്യബന്ധന ഉപകരണങ്ങൾ, ലാപ്ലോപ്പ എന്നീ വിതരണ പരിപാടികളിലേയ്ക്ക് പദ്ധതി പ്രവർത്തനം ചുരുങ്ങി പോകുന്നത് ഈ മേഖലയിലെ വികസന മുന്നേറ്റത്തിനും തൊഴിലവസരസൃഷ്ടിക്കും സഹായകമാവില്ല. 2024-25 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ മത്സ്യ മേഖലയിലെ പദ്ധതികൾക്കായി സ്പിൽ ഓവർ ഉൾപ്പെടെ 1803000/- രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മൃഗസംരക്ഷണം

യുവജനങ്ങൾക്ക് തൊഴിലിനും വരുമാനോല്പാദനത്തിനും ഗുണപ്രദമാകുന്ന സംരംഭമെന്ന നിലയിൽ മൃഗപരിപാലനത്തിന് വളരെയധികം സാധ്യതകളുണ്ട്. നിലവിൽ ഇത് കുടുംബങ്ങൾക്ക് തുച്ഛമായ രീതിയിലുള്ള ഒരു അനുബന്ധ വരുമാന സ്രോതസ്സ് മാത്രമാണ്. സമീപകാലത്ത്, പാലുൽപാദനത്തിൽ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ മാംസത്തിന്റേയും മുട്ടയുടേയും ഉല്പാദനത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മൃഗപരിപാലനത്തിലും മാംസോല്പാത്തിലുമുള്ള ആധുനികവൽക്കരണം, അറവുശാലയുടെ സ്ഥാപനം, വൃത്തിയുള്ള മാംസ വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവ പരിഗണിക്കപ്പെടണം.

പാലുല്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഇടപെടലുകൾ വേണം. കുറവപ്പശുക്കളുടെ ജനിതക അടിത്തറ മെച്ചപ്പെടുത്തണം. കൃഷിയിടങ്ങളിലും വീടുവളപ്പിലും തീറ്റപ്പുൽകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരാതികൾ ആവിഷ്കരിക്കണം. ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ വഴി വിൽക്കുന്ന പാലിന്റെ വീഹിതം 50 ശതമാനമായെങ്കിലും ഉയർത്താൻ കഴിയണം. 2024-25 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിലെ പദ്ധതികൾക്കായി സ്പിൽ ഓവർ ഉൾപ്പെടെ 4369358/- രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം

മുല്ല്യവും തൊഴിലും വരുമാനവും സൃഷ്ടിക്കുകയും ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ പുരോഗതിയിൽ മുഖ്യപങ്ക് വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മേഖലയാണ് വ്യവസായം. കഴിഞ്ഞ മൂന്നുനാലു വർഷങ്ങളായി തുടർച്ചയായുണ്ടായ പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളും പകർച്ച വ്യാധിയും ഈ മേഖലയെ തളർത്തിക്കളഞ്ഞു. സംസ്ഥാനത്ത് പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും നിലനിർത്തുന്നതിനും സഹായിക്കുന്ന പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ ഭാഗമായി 2019-ൽ കേരള മൈക്രോ ബ്ലോക്ക് മീഡിയം എൻ്റർപ്രൈസ് ഫെസിലിറ്റേഷൻ ആക്ട് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതോടെ, ഈ രംഗത്ത് ഒരു പുത്തനുണർവ് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

വിദ്യാഭ്യാസം

പതിമൂന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാലയളവിൽ വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് അപൂർവ്വമായ പുരോഗതിയാണുണ്ടായത്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനാവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടേയും സേവനങ്ങളുടേയും ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിൽ വലിയ ശ്രദ്ധയാണ് ചെലുത്തിയത്. സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലെ പുതിയ നിക്ഷേപങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ച് അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ, സ്കൂളുകളിലെ ക്ലാസുകളുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, സാമൂഹിക പരിരക്ഷ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ എന്നിവയാൽ ഈ കാലഘട്ടം അടയാളപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ഉയർന്ന നിലവാരമുള്ള സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം മുഖ്യനേതേക്കാളും കൂടുതൽ വിദ്യാർത്ഥി സമൂഹത്തിന് ലഭ്യമായി.

പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികാലത്ത് സ്കൂളുകളിലെ അക്കാദമിക പുരോഗതിയിലും അധ്യാപനത്തിന്റേയും അധ്യാപന ശാസ്ത്രത്തിന്റേയും ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിലുമാണ് പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. 2024-25 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ നിർമ്മാണം പ്രവർത്തികൾ ഉൾപ്പെടെ പുതിയ പദ്ധതികൾക്കും സ്പിൽ ഓവറിനുമായി 21052897/- രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ആരോഗ്യം

സേവനങ്ങളുടേയും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടേയും ഗുണനിലവാരവും അതിലൂടെ ഏറ്റവും മികച്ച രോഗ പ്രതിരോധവും, സാന്ത്വന പരിചരണവുമാണ് ഈ മേഖലയിലെ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ലഭ്യമിട്ടത്. ആർദ്രം മിഷൻ ഈ മേഖലയിലെ ശ്രദ്ധാർഹമായ പ്രവർത്തനമാണ്. ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളിലേക്കുള്ള ഉയർന്ന പ്രാപ്യതയും താങ്ങാവുന്ന ആരോഗ്യ പരിപാലന ചെലവും ഉൾപ്പെടെ ജനസൗഹൃദമായ രോഗ പ്രതിരോധ, രോഗശമന, പൊതുജനാരോഗ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഊന്നൽ നൽകുന്ന പദ്ധതികൾക്ക് ഇനി തുടർച്ചയുണ്ടാകുകയാണ് വേണ്ടത്.

പാർപ്പിടം

പാർപ്പിട സൗകര്യം ഇല്ലാത്ത മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും അവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള മുന്നേറ്റമാണ് നഗരസഭ പ്രദേശത്ത് സൃഷ്ടിച്ചത്. സിംഹഭൂരിപക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്കും സുരക്ഷിതമായ വീട് ലഭ്യമാക്കുവാൻ ഇതിനകം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ള മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും അടുത്ത രണ്ടു വർഷത്തിനുള്ളിൽ അവ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കണം. 2024-2025 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ എസ് സി വിഭാഗം വീട് വാസയോഗ്യമാക്കൽ പദ്ധതിക്കായി 8550000/- രൂപയും, പി.എം.എ . വൈ നഗരസഭാ വിഹിതം പദ്ധതിക്കായി 8200000/- രൂപയും 2024-25 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ പാർപ്പിടം മേഖലയിലെ പദ്ധതികൾക്കായി സ്പിൽ ഓവർ ഉൾപ്പെടെ 24070500/- രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കുടിവെള്ളം

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുമായി സഹകരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്ന ഗാർഹിക കുടിവെള്ള കണക്ഷൻ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയും നഗരസഭ സെക്രട്ടറിയും, അമൃത് സ്റ്റേറ്റ് മിഷൻ ഡയറക്ടറും കരാർ ഒപ്പ് വെച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 3201 ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ പരിധിയിലുള്ള അരാകളും നവീകരണം ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ പ്രദേശത്ത് ഏതാണ്ട് എല്ലാ കുടുംബങ്ങളിലും പാചകത്തിനും മറ്റാവശ്യങ്ങൾക്കുമായി ഉപയോഗിക്കുന്നത് വാട്ടർ അതോറിറ്റി വിതരണം ചെയ്യുന്ന ശുദ്ധജലമാണ്. വേനൽക്കാലമാസങ്ങളിൽ കടുത്തജലക്ഷമമാണ് അനുഭവപ്പെടാറുള്ളത്. നഗരസഭയുടെ മൂന്നിൽ രണ്ടുഭാഗം പ്രദേശത്തും യാതൊരുവിധത്തിലുമുള്ള ശുദ്ധജല ലഭ്യതയുമില്ലാത്തതിനാൽ കടുത്ത ദുരിതത്തിലൂടെ കടന്നു പോകേണ്ട അവസ്ഥയാണുള്ളത്. 80 ശതമാനത്തിനടുത്ത കുടുംബങ്ങൾക്കും ഹൗസ് കണക്ഷനണ്ട്. ആയിരത്തിലേറെ പൊതുടാപ്പുകളും നഗരസഭ പ്രദേശത്തുണ്ട്. ജലക്ഷാമമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഇവയെല്ലാം ഉപയോഗശൂന്യമായിത്തീരുന്ന അവസ്ഥയാണുണ്ടാകുന്നത്.

നഗരസഭാ പ്രദേശത്തെ മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും എപ്പോഴും ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സമഗ്ര കുടിവെള്ള പദ്ധതിക്കാണ് രൂപം നൽകേണ്ടത്. പൈപ്പുവെള്ളവും കിണർവെള്ളവും പൊതുക്കളങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള ജലവിതരണ പദ്ധതികളും എല്ലാം ചേർന്ന്, ഈ വികസന പ്രതിസന്ധിയെ മറികടക്കാനുള്ള പരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അതിദാരിദ്രനിർമ്മാർജ്ജനം

ഇന്ത്യയിൽ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ അനുപാതം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സംസ്ഥാനമാണ് കേരളമെങ്കിലും ജനസംഖ്യയിൽ ഒരു ചെറിയ വിഭാഗത്തിൽ ഇപ്പോഴും ദാരിദ്ര്യം നിലനിൽക്കുന്നു. അടുത്ത അഞ്ചുവർഷത്തിനുള്ളിൽ അതിദാരിദ്ര ഇല്ലാതാക്കുക എന്ന ദൗത്യമാണ് മുന്നിലുള്ളത്. അതിദാരിദ്ര്യം അനുഭവിക്കുന്ന ആളുകളെ കണ്ടെത്താനുള്ള സർവ്വേ പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളും തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മൈക്രോ പ്ലാനുകളും തയ്യാറാക്കാനായിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രവർത്തനം സമഗ്രമായിട്ടുണ്ടോ എന്ന പരിശോധന ആവശ്യമാണ്.

അദ്ധ്യായം 3

പ്രശ്ന വിശകലനവും പ്രശ്നപരിഹാര സാധ്യതകളും

പൊതുഭരണവും ധനകാര്യവും

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ പരിധിയിൽ ജനനം മുതൽ മരണം വരെയുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്ക് നഗരസഭയുമായി ബന്ധപ്പെടേണ്ടി വരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ നഗരസഭ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കെട്ടിടത്തിൽ പൊതുജനങ്ങൾ യഥേഷ്ടം കയറിയിറങ്ങി അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നടത്തി കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള സ്ഥലസൗകര്യം കുറവാണ്. ജീവനക്കാർക്ക് അവരിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ജോലികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനു പോലും സ്ഥലപരിമിതി തടസ്സമാകുന്നുണ്ട്.

നിലവിലുള്ള കെട്ടിടത്തിന്റെ ഘടന ഒരു ഓഫീസായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന രീതിയിലല്ല എന്നുള്ളതാണ് വസ്തുത. സർക്കാർബഡ്ജറ്റ് പ്രൊവിഷനിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഫണ്ട് അനുവദിച്ച് പുതിയ മുൻസിപ്പൽ ഓഫീസിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. സമയബന്ധിതമായി ഈ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതാണ്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയുള്ള മുഴുവൻ സേവനങ്ങളും ഓൺലൈനായി ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് കെ-സ്മാർട്ട് എന്ന സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2024 ജനുവരി 1 ന് ഈ സോഫ്റ്റ് വെയർ നഗരസഭയിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെ സ്മാർട്ട് ആപ്ലിക്കേഷൻ വഴി സേവനങ്ങളും, പരാതികളും, അപേക്ഷകളും പൂർണ്ണമായും ഓൺലൈനായി സമർപ്പിക്കുന്നതിനും, നിലവിൽ അപേക്ഷയുടെ സ്റ്റാറ്റസ് അറിയുന്നതിനും , സേവനം സമയബന്ധിതമായി ലഭിക്കുന്നതിനും സാധിക്കും.

കൃഷിയും അനുബന്ധ മേഖലകളും

തൃശൂർ ജില്ലയുടെ തീരദേശ മേഖലയിൽ എറണാകുളം ജില്ലയുമായി അതിരുപങ്കിടുന്ന ഒരു പ്രദേശമാണ് കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി മുൻകാലങ്ങളിൽ കേരകൃഷിയും, നെൽകൃഷിയുമായിരുന്നു ഈ പ്രദേശത്തെ പ്രധാന കാർഷിക വൃത്തികൾ. എന്നാൽ 1970 - 80 കാലഘട്ടങ്ങളിൽ നെൽപ്പാടങ്ങൾ ഭൂരിഭാഗവും നിരത്തപ്പെടുകയും തോട്ടവിളകളായ തെങ്ങ്, ജാതി, കവുങ്ങ് എന്നിവയുടെ കൃഷി ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ പ്രധാന ജീവിത മാർഗ്ഗം കൃഷിയും, മത്സ്യബന്ധനവും ആയിരുന്നു. കാലക്രമേണ ഉല്പാദനമേഖലയേക്കാൾ പ്രാമുഖ്യം മറ്റുമേഖലകൾ കൈവരിച്ചതോടെ കാർഷിക മേഖല പിന്നോക്കമായി. ഇത് കണക്കിലെടുത്ത് ജൈവരീതിയിലുള്ള കൃഷികൾക്ക് പ്രാധാന്യം കൊടുത്ത് ഇപ്പോൾ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കി വരുന്നു. കൂടാതെ പൊക്കാളി കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കാനും, പൊട്ടുവെള്ളരി കൃഷിക്ക് മുൻഗണന കൊടുത്ത് പച്ചക്കറി കൃഷിയിൽ സ്വയം പര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിനും വേണ്ട നവീന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു വരികയാണ്

സംഘകൃഷി വ്യാപകമായി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച് പച്ചക്കറി ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയ പദ്ധതികളുടെ രൂപീകരണം ജൈവവള നിർമ്മാണം ഗ്രൂപ്പ്/ സംഘം അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചെയ്യുന്നതിന്റെ വിപുലമായ സാധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തൽ, കാർഷികയന്ത്രവൽക്കരണം ശാസ്ത്രീയമായി നടപ്പിലാക്കൽ, തരിശുഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് വ്യാപകമായി കൃഷി ചെയ്തൽ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ 44 വാർഡുകളിലേയും കാർഷിക മേഖല പുനരുജ്ജീവനം സാധ്യമാക്കാൻ കഴിയും.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉപ്പുവെള്ളം കയറി കൃഷികൾ നശിക്കുന്നതുമൂലം കർഷകർ ബുദ്ധിമുട്ടിലാണ്. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി വിവിധ പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ബണ്ട്, ചീപ്പ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനു പ്രഥമപരിഗണന നൽകേണ്ടതാണ്. ഇത്രയും പ്രവർത്തികൾക്ക് മുൻഗണനാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയാൽ കൊടുങ്ങല്ലൂരിന്റെ കാർഷിക മേഖല അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുന്നതാണ്.

ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണം, ചേരിപരിഷ്കരണം

ദാരിദ്ര്യം എന്ന പ്രതിഭാസത്തെ നിർവചിച്ചിരിക്കുന്നത് പല തരത്തിലാണ്. മനുഷ്യാചിതമായ നിലനില്പിന് ആവശ്യമായ മിനിമം അടിസ്ഥാന ജീവിതാവശ്യങ്ങൾ ലഭ്യമല്ലാത്ത അവസ്ഥയെ പ്രാഥമിക ദാരിദ്ര്യം (primary proverty) എന്ന് വിളിക്കുന്നു. ജീവിതവും നിലനിർത്താനാവശ്യമായ ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, പാർപ്പിടം, ആരോഗ്യസംരക്ഷണം എന്നിവയെ ലഭ്യമല്ലാത്ത അവസ്ഥയെ കേവലദാരിദ്ര്യം എന്നു വിളിക്കാം. എന്നാൽ സമൂഹത്തിൽ ജനങ്ങൾ പലതട്ടിലാണ് ജീവിക്കുന്നത്. മുകൾത്തട്ടിലുള്ളവരുടെ ജീവിതസ്ഥിതി ഏറ്റവും താഴെ തട്ടിലുള്ള ജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോഴാണ് ആപേക്ഷിക ദാരിദ്ര്യം (Relative proverty) എന്ന പ്രതിഭാസം തെളിയുന്നത്. ഇതിന് താഴെ തട്ടിലെ പത്ത് ശതമാനം ജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയെ മുകൾത്തട്ടിലെ പത്ത് ശതമാനം ജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുന്നതിനുപരി പത്ത് ശതമാനം വീതം വരുന്ന ഓരോ തട്ടിലുമുള്ള ജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. സമൂഹത്തിൽ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പോലും നിലനൽക്കുന്ന അസമത്വം ഇതിൽ നിന്നു മനസ്സിലാക്കാം പ്രത്യേകിച്ചും സാമ്പത്തിക പുരോഗതി ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ആപേക്ഷിക ദാരിദ്ര്യം ഓരോ തട്ടിലുള്ള ജനവിഭാഗങ്ങളെ എങ്ങനെ ബാധിക്കുന്നുവെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ ഈ നിർവചനം സഹായിക്കുന്നു.

ദാരിദ്ര്യവും അസമത്വവും ബന്ധപ്പെട്ടുകിടക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതിൽ ഒരു പ്രശ്നം പരിഹരിച്ചാൽത്തന്നെയും മറ്റേ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കപ്പെടണമെന്നില്ല. ഇന്ന് സമൂഹത്തിൽ വിവിധ തലങ്ങളിൽ സങ്കീർണ്ണമായ വിവേചനവും അസമത്വവും അനീതിയും നിലനിൽക്കുന്നു. വർഗം, ലിംഗം, ജാതി, മതം എന്നിങ്ങനെ പല ഘടകങ്ങളുടേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനങ്ങളെ പലതട്ടുകളായി വിഭജിച്ചു നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. പൊതുവേ പറഞ്ഞാൽ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ നിലവാരത്തിലും വിതരണത്തിലും അസമത്വം നിലനിൽക്കുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന് ആദിവാസികൾ പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗക്കാർ, പിന്നോക്ക ജാതികൾ, ഭൂരഹിത കർഷകത്തൊഴിലാളികൾ, മൂക്കുവർ, തെങ്ങുകയറ്റത്തൊഴിലാളികൾ, അസംഘടിത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികൾ, കൈത്തൊഴിൽ ചെയ്തു ജീവിക്കുന്നവർ, പൂർണ്ണമായും തൊഴിലില്ലാത്തവർ എന്നിവരെക്കെ ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ പിടിയിലാണ്. ജീവിതത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുന്നതും ഏതു സമയത്തും ഉണ്ടായേക്കാവുന്നതുമായ ശാരീരിക- മാനസിക- സാമൂഹിക- സാമ്പത്തിക പരാധീനതകൾക്ക് തക്കസമയത്ത് പരിഹാരം നൽകി നീതിയും പരിരക്ഷയും നൽകുന്ന സ്ഥിതി ഉണ്ടായാലേ ദാരിദ്ര്യം എന്ന പ്രതിഭാസത്തെ പൂർണ്ണമായും തുടച്ചുനീക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന് ചിലർ വാദിക്കുന്നു. പട്ടിണി, ദാരിദ്ര്യം അനാരോഗ്യം തൊഴിലില്ലായ്മ, പ്രസവം, കുട്ടികളുടെ പരിചരണം, അപകടങ്ങൾ, മുറിവുകൾ ശാരീരിക അംഗവൈകല്യം മാനസികാരോഗ്യത്തകർച്ച, മാറ്റാരോഗങ്ങൾ, വൈധവ്യം എന്നിവ സമൂഹത്തിലെ

സമ്പന്നരുടെ കാര്യത്തിലൊഴികെ പരിഹരിക്കാൻ വിഷമമുള്ള പ്രതിഭാസങ്ങളാണ്. ഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങളും ഇവ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാതെ കഷ്ടപ്പെടുന്നവരാണ്. ഈ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ സാമൂഹിക ഘടന സങ്കീർണ്ണമാണ്. അനാഥർ അബലർ, നിരാലംബർ, വിധവകൾ അംഗവൈകല്യമുള്ളവർ വയോധികർ മനോരോഗികൾ സാംക്രമിക രോഗമുള്ളവർ ഭിക്ഷക്കാർ, തെരുവ് കുട്ടികൾ, നിരക്ഷകർ, വൈദഗ്ദ്ധ്യവും പ്രവർത്തനശേഷിയും ഇല്ലാത്തവർ, തൊഴിൽ ഉണ്ടെങ്കിലും മിനിമം ജീവിതാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാൻ വേണ്ടവരുമാനമില്ലാത്തവർ, തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടവർ, സാമൂഹികമായും സാമ്പത്തികമായും താഴെ തട്ടിലും അതിർവരമ്പുകളിലും പിന്നാമ്പുറത്തും ജീവിതം തള്ളി നീക്കുന്നവർ പട്ടികവർഗക്കാർ ആദിവാസികൾ പരമ്പരാഗത കൃഷി - വ്യവസായം - മത്സ്യബന്ധനം എന്നീ മേഖലകളിൽ ഒരു നേരത്തെ ഭക്ഷണത്തിനു വേണ്ടി രാപ്പകൽ അധാനിക്കുന്നവർ പരമദരിദ്രർ എന്നിവർ അടങ്ങുന്ന ഒരു സമൂഹമാണ് ഇവിടെ ഉള്ളത്. മിനിമം വരുമാനം ഉപഭോഗച്ചെലവ് കലോറി മൂല്യം എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം ഒരുങ്ങി ദരിദ്രരുടെ അനുപാതം കണക്കാക്കുന്നത് ശരിയല്ലായെന്ന് കേരളത്തിന്റെ സ്ഥിതി പഠിക്കുന്ന മിക്കവരും വാദിക്കുന്നു. എല്ലാം കൊണ്ടും കേരളത്തിലെ സ്ഥിതി പഠിക്കുന്ന മിക്കവരും വാദിക്കുന്നു. എല്ലാം കൊണ്ടും കേരളത്തിലെ സ്ഥിതി വളരെ മെച്ചമാണെന്നു കാണാം. ഇതിനു പ്രധാനകാരണം വിദ്യാഭ്യാസം (പ്രത്യേകിച്ച് പെൺകുട്ടികളുടേത്), പൊതുജനാരോഗ്യസംവിധാനങ്ങൾ, പൊതുവിതരണ ശൃംഖല വഴി ഉറപ്പാക്കിയ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ എന്നീ മേഖലകളിൽ സ്റ്റേറ്റ് നടത്തിയ ഇടപെടലുകളാണ്. കൂടാതെ ഇവിടെ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സാമൂഹ്യ നവോത്ഥാന നടപടികൾ ജനകീയ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ (Popular struggle) മെച്ചപ്പെട്ട സാമ്പത്തിക വളർച്ച എന്നിവയും ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനത്തിൽ ഗണ്യമായ പുരോഗതിയുണ്ടാക്കാൻ കേരളത്തെ സഹായിച്ചു. 1999-ൽ കേരളത്തിൽ ശ്രാമതലത്തിൽ ദാരിദ്ര്യം ഏതാണ്ട് 9.4 ശതമാനവും നഗരതലത്തിൽ 19.8 ശതമാനവുമായിരുന്നു.

ചേരിപരിഷ്കരണം

സമൂഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും താഴെ തട്ടിലുള്ള പരമദരിദ്രവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവരാണ് പുറം പോക്കുകളിൽ രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന ചേരികളെ ജീവിതത്തിനായി ആശ്രയിക്കുന്നത്. കുടിവെള്ളം, കക്കൂസ്, പരിസരശുചിത്വം, വൈദ്യുതി, റോഡ് തുടങ്ങി ജീവിതത്തിനാവശ്യമായ അത്യന്താപേക്ഷിത സൗകര്യങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ ചേരികളിൽ ലഭ്യമാവുകയില്ല. തികച്ചും അരക്ഷിതവും അമാന്യവുമായ അവസ്ഥയിൽ കഴിയുന്ന ഈ ദരിദ്ര ജനവിഭാഗത്തിന് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക എന്നതാണ് ചേരിപരിഷ്കരണത്തിലൂടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

ചേരി നിൽക്കുന്ന പ്രദേശത്തെ നിലവിലുള്ള കുടിലുകൾ മാറ്റി ഫ്ളാറ്റ് സമ്പ്രദായത്തിൽ വീടുകൾ നിർമ്മിച്ച് ചേരിനിവാസികൾക്ക് നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണ് നടപ്പിലാക്കി കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ പാലത്തിന്റെ കൈഭാഗത്തുള്ള കോളനിയിലെ ചേരി നിവാസികൾ പുതിയ വീടുകൾ നിർമ്മിച്ച് പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതി നഗരസഭ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കാവിൽകടവിൽ ലാസ്റ്റിംഗ് പ്ലേസിലുള്ള ചേരി പ്രദേശത്തെ വീടുകൾ പൊളിച്ചു മാറ്റി 6 കുടുംബങ്ങൾക്കായി ഒരു ഫ്ളാറ്റ് സമുച്ചയം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബാക്കി 6 കുടുംബങ്ങളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിന് മറ്റൊരു ഫ്ളാറ്റിന്റെ നിർമ്മാണം കൂടി പുരോഗമിക്കുകയാണ്. ഇതോടൊപ്പം തന്നെ ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ കൂടി ഒരുക്കേണ്ടതാണ്.

മൃഗസംരക്ഷണം / ക്ഷീര വികസനം

ഒരു ജനസമൂഹത്തിന്റെ പുരോഗതിക്കും ആരോഗ്യപരമായ മുന്നേറ്റത്തിനും മുഖ്യപങ്കുവഹിക്കുന്ന ഒരു മേഖലയാണ് മൃഗസംരക്ഷണം. മൃഗസംരക്ഷണവും കൃഷിയും മുഖ്യതൊഴിലായിട്ടുള്ള ഒരു വലിയ കർഷകസമൂഹം നമുക്കുണ്ട്. പാലും മുട്ടയും ഇറച്ചിയും ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യത്തിനുള്ള അവിഭാജ്യഘടകമായി മാറിയിരിക്കുന്നു.

എന്നാൽ 2012-13 മുതൽ കന്നുകാലി/പക്ഷികൾ വളർത്തുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിൽ വലിയൊരു മാറ്റം 2016-17 ആകുമ്പോൾ കാണുവാൻ സാധിക്കും. ഒരു പ്രദേശത്തിനാവശ്യമായ പാൽ, മുട്ട, ഇറച്ചി എന്നിവ ആ പ്രദേശത്തുതന്നെ ഉൽപാദിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ, ഇവയുടെ ഉൽപാദനവർദ്ധനവ് വലിയ തോതിൽ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

കന്നുകാലികൾ/പക്ഷികൾ എന്നിവയുടെ എണ്ണത്തിലുള്ള വർദ്ധനവ്, മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കർഷകരുടെ എണ്ണത്തിലുള്ള വർദ്ധനവ്, എന്നിവ ഓരോ വർഷവും ഉണ്ടാകേണ്ടതാണ്. പുതിയതായി ഈ മേഖലയിലേക്ക് പല കർഷകരും കടന്നുവരുന്നുവെങ്കിലും അവരെ സാമ്പത്തികമായി സഹായിക്കുവാൻ ഉതകുന്ന തരത്തിലുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക എന്നത് അത്യാവശ്യമാണ്.

മുൻവർഷങ്ങളിൽ നിന്ന് കർഷകർ മേഖലയിൽ കുറഞ്ഞു വരുന്നതിനുള്ള മുഖ്യകാരണങ്ങൾ കാലിത്തീറ്റയുടെ വില വർദ്ധനവ്, പാലുല്പാദനത്തിന് ആനുപാതികമായി പാലിന് വില ലഭിക്കാതെ വരുക, കന്നുകാലി/പക്ഷി എന്നിവയുടെ വില വർദ്ധനവ് എന്നിവയാണ്.

2012-13 മുതൽ തുടർച്ചയായി പ്രത്യേക കന്നുകൂട്ടി പരിപാലന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നതിലൂടെ കാലിത്തീറ്റ വിലവർദ്ധനവിൽ നിന്നും കർഷകരെ സഹായിക്കുവാൻ വലിയൊരു വ്യവഹാര സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കിടാരികളുടെ ശാസ്ത്രീയ പരിപാലനത്തിനും പ്രദേശത്തെ പാലുല്പാദന വർദ്ധനവിനും പദ്ധതി ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പാലുല്പാദന വർദ്ധനവിനായി, മേൽപറഞ്ഞ പദ്ധതി കൂടാതെ പശു/കിടാരി വിതരണം, പാലിന് സബ്സിഡി നൽകൽ, തീറ്റ പുൽകൃഷി, ധനസഹായം, കന്നുകാലികൾക്ക് ഗർഭകാല സംരക്ഷണം എന്നിവ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നവയാണ്. മുട്ടയുല്പാദന വർദ്ധനവിനായി കർഷകർക്ക് കോഴികളെ സബ്സിഡി നിരക്കിൽ നൽകാവുന്നതാണ്.

മരുന്നുകളുടെ വില ദൈനം ദിനം വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, മൃഗാശുപത്രികൾക്ക് മരുന്നു വാങ്ങാൻ പദ്ധതി 2014-15 മുതൽ എല്ലാ വർഷവും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നതിനാൽ കർഷകർക്ക് സൗജന്യമായി മരുന്നു വിതരണം നടത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്. കന്നുകാലികളുടെ പരിരക്ഷക്ക് കന്നുകാലി ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.

പ്രവാസികൾക്ക് മൃഗ സംരക്ഷണ, ക്ഷീര മേഖലയിൽ 100 ശതമാനം സബ്സിഡിയിൽ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

സാമൂഹിക നീതി

കഴിഞ്ഞ 20 വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം 1996-97 കാലയളവിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ ബാലവാടികളും മഹിളാ സമാജങ്ങളുമായിരുന്നു സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും വയോജനങ്ങളുടെയും ക്ഷേമത്തിനും സുരക്ഷയ്ക്കുമായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന മേഖലകൾ. അക്കാലയളവിൽ ഉയരം തൂക്കം എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഗർഭിണികളെയും കുട്ടികളെയും ഗ്രാമസേവകരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ആണ് പോഷകാഹാര പദ്ധതികൾ നടത്തിയിരുന്നത്. സ്ത്രീകൾക്കു വേണ്ടി പോഷകാഹാര ക്യാമ്പുകൾ, പാചക ക്ലാസുകൾ, സെമിനാറുകൾ, വയോജനങ്ങൾക്ക് ബോധവൽക്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി സിനിമകൾ, ദിവിന ക്യാമ്പുകളായിട്ടാണ് നടത്തിയിരുന്നത്. പ്രതിരോധ കുത്തിവെയ്പ്പുകളും നടത്തിയിരുന്നു.

കുടുംബക്ഷേമത്തിന്റെ ഭാഗമായി ബാലവാടിയിലെ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക്, ആട്, കോഴി എന്നിവ വിതരണം ചെയ്യുകയും സൈക്ലിംഗ് സിസ്റ്റം പോലെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ മറ്റൊരാൾക്ക് എന്ന രീതിയിലായിരുന്നു വിതരണം ചെയ്തിരുന്നത്. ക്യാമ്പുകൾ നടത്തിയിരുന്നപ്പോൾ ഡോക്ടർമാരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ വൈദ്യപരിശോധനയും കുത്തിവെയ്പ്പുകളും കൂടാതെ സ്ത്രീകൾക്കും, വയോജനങ്ങൾക്കും കുട്ടികൾക്കും സോയ ഓയിൽ, കമ്പപൊടി, ഗോതമ്പ്, പാൽപ്പൊടി, പാൽ എന്നിവയും വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വനിതകൾക്ക് കമ്പ്യൂട്ടർ സാക്ഷരതയും തയ്യൽ പരിശീലന ക്ലാസുകളും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. (കുടുംബശ്രീ) വയോജനങ്ങൾക്ക് കഞ്ഞിയും പയറും കൊടുത്തിരുന്നു.

2005-06 വർഷത്തിൽ നഗരസഭയിൽ ICDS-ന്റെ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയപ്പോൾ നഗരസഭ പ്രദേശത്ത് 34 അങ്കണവാടികളും അതിൽ ഏറെ കുറെ സെന്ററുകളും വാടകകെട്ടിടത്തിലാണ് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നത്. ഗുണഭോക്താക്കളായി ഗർഭിണികൾ, പാലുട്ടുന്ന അമ്മമാർ, പ്രീ-സ്കൂൾ, കൗമാരകുട്ടികൾ, 6,3 Yr കുട്ടികൾക്കും പോഷകാഹാരവിതരണവും ഉണ്ടായിരുന്നു. വയോജനങ്ങൾക്ക് ടിഎച്ച്ആർ ആയി അരി, പയർ, എണ്ണ എന്നിവയും ആയുർവ്വേദ മരുന്നുകളും കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

തുടർന്ന് കൗമാരകുട്ടികൾക്ക് BMI യുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റാഗി, ശർക്കര എന്നിവയും കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അങ്കണവാടിയിലേക്ക് കസേര, പാകം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അലൂമിനിയ പാത്രങ്ങൾ, വാട്ടർ ടാങ്ക്, കളിയുപകരണങ്ങൾ, സ്റ്റോറേജ് കൺടൈനർ, ഗ്യാസ് സ്റ്റൗ മുതലായവയും തരികയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ശേഷം കെട്ടിടം നിർമ്മിക്കുന്നതിലേക്കായി നാട്ടിലെ സന്നദ്ധരായ വ്യക്തികളും സംഘങ്ങളും സ്ഥലം സ്വീകരിച്ചു ചെയ്യുകയും സർക്കാർ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് കെട്ടിട നിർമ്മാണവും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. മുനിസിപ്പൽ ഫണ്ട്, പ്ലാൻഫണ്ട്, എംഎൽഎ ഫണ്ട് എന്നിങ്ങനെ എംപി ഫണ്ട് വരെ കിട്ടി കെട്ടിട നിർമ്മാണം നടത്തുകയും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തിയും വരുന്നു.

വയോജനങ്ങൾക്ക് ആയുർവ്വേദ മരുന്നുകളും കൗമാരകുട്ടികളെയും അവരുടെ അമ്മമാരെയും കുട്ടി ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പയിൻ സംഘടിപ്പിക്കുകയും (1day) ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൗമാരക്കാർക്ക് ഒരു മാസത്തെ തൊഴിൽ പരിശീലനവും ഇതുവഴി അവർക്ക് തൊഴിലും വരുമാനവും എന്ന രീതിയിൽ ക്ലാസുകൾ നടത്തുകയും ഒരു മാസത്തെ കോഴ്സ് പൂർത്തിയാക്കിയവർക്ക് ഗവൺമെന്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കൊടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ബാലികാ സമൂഹി യോജന (BSY) കുട്ടികളെ അർഹരായവരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും പോസ്റ്റ് ഓഫീസിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും സമ്പാദ്യപദ്ധതിയിൽ പങ്കാളികളാക്കുകയും 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകുന്ന മുറയ്ക്ക് സർക്കാർ നിക്ഷേപിക്കുന്ന 500/- രൂപ വർദ്ധിച്ച് മുതലും പലിശയും കൂടി കിട്ടുന്ന പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

അങ്കണവാടികൾക്കായി നഗരസഭ ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷവും നല്ലൊരു തുക നീക്കി വയ്ക്കുകയും പ്രീസ്കൂൾ കുട്ടികൾക്ക് പോഷകാഹാരത്തിന്റെ ഭാഗമായി രാവിലെ 10 മണിക്ക് 1 ഗ്ലാസ് പാൽ എന്ന തോതിലും മുട്ടയും കൊടുത്തിരുന്നു. 2011-12 കാലയളവിൽ വികലാംഗരെ കണ്ടത്തുകയും മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിക്കുകയും സർട്ടിഫിക്കറ്റും മെഡിക്കൽ കാർഡ് വിതരണവും നടത്തി. ഇതു മുഖാന്തിരം വികലാംഗർക്ക് വികലാംഗ പെൻഷൻ പദ്ധതികളിലും പങ്കാളികളാക്കി. ഈ കാർഡ് വിതരണത്തിലൂടെ ഭിന്നശേഷിയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി അവരുടെ വൈകല്യത്തിനനുസരിച്ച് വിദ്യാഭ്യാസ സ്കോളർഷിപ്പുകളും കൊടുത്തുവരുന്നു. Hearing Aid, Try Cycle എന്നിവയും ഇവർക്കായി നഗരസഭയും സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് നടപ്പാക്കി വരുന്നു.

സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ കൂടുതലായി നടക്കുന്നതിനാൽ കൗമാരക്കാർക്ക് ബോധവൽക്കരണ സെമിനാറുകളും ക്യാമ്പുകളും നടത്തി. കൂടാതെ കുട്ടികൾക്ക് ഫർണീച്ചറുകളും എല്ലാ അങ്കണവാടികൾക്കും സ്റ്റൈഡറും ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ അങ്കണവാടികൾ തോറും ജാഗ്രതാ സമിതികൾ കൂടുകയും അതിലെ അംഗങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്ത രീതിയിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പോഷകാഹാര പ്രദർശനവും ശില്പശാലകളും നടത്തി കൊണ്ട് ചിലവുകുറഞ്ഞതും ഗുണമേന്മയേറിയതും വിഷമില്ലാത്തതുമായ വിഭവങ്ങളുടെ ഒരു കലവറ തന്നെ ഒരുക്കി.

ECCEയുടെ ഭാഗമായി അമ്മമാർക്ക് അങ്കണവാടി തലത്തിൽ ശൈശവകാലപരിചരണവും വിദ്യാഭ്യാസവും എന്ന രീതിയിൽ മാസം തോറും ക്ലാസുകളും വിവിധങ്ങളായ കൈവേലകളും ഉണ്ടാക്കി കുട്ടികൾക്കും ഉപകാരപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ നടത്തുകയും ചെയ്തു. ഒക്ടോബർ-1 വയോജന ദിനം ആയി ആചരിക്കുകയും വൃദ്ധർക്ക് ഒരു ദിവസത്തെ പരിപാടിയായി അവരുടെ പൂർവ്വകാല അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവെയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു വേദിയാക്കുകയും പ്രഷർ, ഷുഗർ എന്നിവ ടെസ്റ്റ് ചെയ്യുകയും ഭക്ഷണം-വിഭവസമൃദ്ധമായ സദ്യയും ഒരുക്കി അവരെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു. എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും ആധർ നിർബന്ധമാക്കുകയും വളരെയധികം കുട്ടികൾക്ക് ആധർ ലഭിക്കുകയും അതിനായി പല ക്യാമ്പുകളും സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും എടുക്കാത്തവർക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുത്തുവരുന്നു.

അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയിൽ സ്ത്രീസുരക്ഷയ്ക്കാവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പുകളും ആത്മധൈര്യവും സമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീ എങ്ങിനെയുള്ളവയാളാണെന്നും എന്നുള്ള ഒരു തിരിച്ചറിവനായുള്ള വിവിധ പദ്ധതികളും ഇന്ന് നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളോടും കുട്ടികളോടുമുള്ള ക്രൂരതയെ എങ്ങിനെ നേരിടാമെന്നുമുള്ള അറിവ് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള കാര്യങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കണം. വനിതാ വിശ്രമകേന്ദ്രം, സ്ത്രീ ടോയ്ലറ്റ് എന്നിവ നിർബന്ധമായും നടപ്പിലാക്കണം. വൃദ്ധർക്ക് മരുന്നും മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകളും നടപ്പിലാക്കണം. ഇതിനായി മേത്തലയിൽ ഒരു പകൽ വീടും ഒരേണ്ണം നാരായണമംഗലത്തും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. വയോമിത്രം പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കണം. ഇതു കൂടാതെ വയോജനങ്ങൾക്ക് പകൽ വീടുകളും കാഴ്ച, കേൾവി എന്നിവ പരിശോധിച്ച് സൗജന്യ ഉപകരണങ്ങളും വിതരണം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കണം.

കെട്ടിടമില്ലാത്ത അങ്കണവാടികൾക്ക് സ്ഥലം വാങ്ങി കെട്ടിടം പണിയുകയും വാടകയ്ക്ക് നടത്തുന്ന അങ്കണവാടികളുടെ വാടക തുക അധികമായി വരുന്നത് നഗരസഭ ഏറ്റെടുത്ത് വാടക തുക അനുവദിച്ചുതരുകയും വേണം. അങ്കണവാടയുടെ ചുവരുകൾ വിവിധങ്ങളായ കലാപങ്ങൾ, കഥാചിത്രങ്ങൾ എന്നിവ കൊണ്ട് അലങ്കരിക്കുകയും വിവിധങ്ങളായ നിറങ്ങൾകൊണ്ട് സൗന്ദര്യവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യണം. കുട്ടികൾക്ക് കളിയുപകരണങ്ങളും കെട്ടിടമുള്ളതും കറന്റ് കണക്ഷൻ ലഭിച്ചതുമായ അങ്കണവാടികൾക്ക് കമ്പ്യൂട്ടറും പ്രിന്ററും നൽകുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികളെടുക്കണം. അങ്കണവാടി ഹെഡ് കാർട്ടേഴ്സിൽ മീറ്റിംഗ് നടത്തുന്നതിനാവശ്യമായ കസേരകൾ 100 എണ്ണം എങ്കിലും

ആവശ്യമാണ്. കുട്ടികൾക്ക് ചാരുബഞ്ച്, ഡസ്ക് എന്നിവയും ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സ്റ്റീൽ പാത്രങ്ങൾ, ഗ്ലാസ്സ് എന്നിവയും വേണം. (സ്റ്റീൽ പാത്രങ്ങൾ അങ്കണവാടി ആരംഭിച്ചപ്പോൾ നൽകിയതാണ്) ഭിന്നശേഷിക്കാരായവർക്ക് അവരുടെ സംരക്ഷണ ചുമതല അമ്മമാർക്ക് ആയതിനാൽ സ്വയം തൊഴിൽ ചെയ്യുന്നതിന് ചെറിയ രീതിയിലുള്ള വ്യവസായ യൂണിറ്റ് അനുവദിച്ചു കൊടുക്കണം. ഇതുവഴി കഷ്ടതയനുഭവിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഇവരുടെ സംരക്ഷണവും ചെറിയ വരുമാന മാർഗ്ഗവും കണ്ടെത്താം. ഇവരുടെ വ്യക്തിത്വ വികാസത്തിനും ബുദ്ധിപരമായ ഉള്ള കഴിവുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ കർമ്മ പദ്ധതികൾ സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പുമായി നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്.

വനിതാ വികസനം

ജനസംഖ്യയുടെ പകുതി വരുന്ന സ്ത്രീ സമൂഹം വരുമാനമില്ലാത്ത, തൊഴിലില്ലാത്ത, അധികാരമില്ലാത്ത, സ്വയം നിർണ്ണയാവകാശമില്ലാത്ത സുരക്ഷിതത്വമില്ലാത്ത, സ്വന്താവകാശമില്ലാത്ത വിഭാഗമായി തുടരുന്നു. ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തെ അർത്തരഹിതമാക്കി മാറ്റുന്ന വിവേചനങ്ങളാണ് ഇന്ത്യൻ സ്ത്രീ അനുഭവിക്കുന്നത്. അടിമത്തവും ജന്മിത്തവും മുതലാളിത്തവും സാമ്രാജ്യത്വവും കൂടിക്കലർന്ന ഇന്ത്യൻ സാമൂഹ്യാവസ്ഥയുടെ അനിവാര്യഭാഗമാണ് പുരുഷാധിപത്യം. വർഗ്ഗപരവും സാമൂഹ്യവുമായ രൂക്ഷമായ അടിച്ചമർത്തൽ അനുഭവിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതം, നവ ഉദാരവൽക്കരണത്തിലൂടെ കൂടുതൽ യാതനാ പൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെയും തൊഴിലിന്റെയും സ്ത്രൈണ വൽക്കരണം ഗുരുതരമായ സാമൂഹ്യ വികസന പ്രതിസന്ധിക്ക് ഇടയാക്കുന്നു. ലിംഗനീതി ഒരു വികസന പ്രശ്നമായി കണക്കാക്കിയാൽ മാത്രമേ ജനാധിപത്യം പൂർണ്ണമാകുകയുള്ളൂ.

കേരളം ലിംഗാനുപാതത്തിൽ ഉൾപ്പെടെ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട സ്ഥിതിയിലാണ്. സാക്ഷരത, ശിശുമരണ നിരക്ക്, മാതൃമരണ നിരക്ക് തുടങ്ങിയവയിലൊക്കെ വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്കൊപ്പം എത്തുവാൻ കേരള സ്ത്രീക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ നവോത്ഥാന പ്രക്രിയയും പുരോഗമന രാഷ്ട്രീയവും ഈ അവസ്ഥയ്ക്ക് കാരണമായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ലിംഗനീതി ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് മേൽ സൂചിപ്പിച്ച അഭിമാനരഹമായ കണക്കുകൾ സഹായിച്ചിട്ടില്ല എന്നുള്ളതാണ് കേരളത്തിന്റെ വൈരുദ്ധ്യം. കേരള മാതൃക വിമർശിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ ഒരു പ്രധാന കാരണം ഇവിടുത്തെ സ്ത്രീകളുടെ അശാക്തീകരണമാണ്. സാക്ഷരതയിലും സാർവ്വത്രിക പ്രൈമറി വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും സ്ത്രീകൾ മെച്ചപ്പെട്ട അവസ്ഥയിലാണെന്നും മാത്രമല്ല, കേരളത്തിൽ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് 75 -80% പെൺകുട്ടികളാണ് പഠിക്കുന്നത്. (സാമ്പത്തിക റിവ്യൂ 2014) എന്നാൽ സ്ത്രീകളുടെ തൊഴിൽ പങ്കാളിത്തം 22% മാത്രമാണ്. ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന മിഷനായ കുടുംബശ്രീയിലെ അംഗത്വം 40 ലക്ഷമായിരിക്കുമ്പോഴും സ്വയം തൊഴിലിലൂടെ വരുമാനം ഉണ്ടാക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ 5% മാത്രമാണ്. അധികാരസ്ഥാനങ്ങളിലെ കേരള സ്ത്രീയുടെ അഭ്യൂതയാണ് ഏറ്റവും പ്രകടം. രാഷ്ട്രീയ, സാംസ്കാരിക, സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തലപ്പത്ത് സ്ത്രീകൾ ഉണ്ടാവുക അത്യപൂർവ്വം. കേരളത്തിന് അവകാശപ്പെടാൻ ഇതുവരെ 3 വനിതാ വൈസ്ചാൻസലർ മാത്രമാണുള്ളത്. സാഹിത്യഅക്കാഡമി, പ്രസ്സ് അക്കാഡമി, കലാമണ്ഡലം, സംഗീത നാടക അക്കാഡമി, കെ.എസ്.എഫ്.ഡി.സി. തുടങ്ങിയ ഏത് സർക്കാർ സ്ഥാപനത്തിന്റെയും ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ മേധാവിയായി പുരുഷന് മാത്രമേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഉന്നത വേദികളിലും സ്ത്രീ സാന്നിദ്ധ്യം ശൂന്യം. അധ്യാപകർ, ആശ, അംഗൻവാടി, നഴ്സിംഗ് തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ പണിയെടുക്കുന്നത് ബഹുഭൂരിപക്ഷവും സ്ത്രീകളായിരിക്കുമ്പോഴും സംഘടനാ നേതൃത്വനിരയിൽ ആധിപത്യം പുരുഷനുതന്നെയാണ്. പരമ്പരാഗത ആധുനിക, അസംഘടിത മേഖല സ്ത്രീ ചൂഷണത്തിന്റെ പുതുരൂപങ്ങളിലൂടെ കുപ്രസിദ്ധി ആർജ്ജിച്ചിരിക്കുന്നു. അൺ എയ്ഡഡ്

അധ്യാപകരും സെയിൽസ് ഗേൾസും കടുത്ത തൊഴിൽ ചൂഷണത്തിന് ഇരയാകുന്നു. സ്ത്രീയുടെ ഗാർഹിക അധ്വാനം പൂർണ്ണമായും കനേഷുമാരി കണക്കുകളിൽ അപ്രത്യക്ഷമാണ്. ഒരു സ്ത്രീ വീട്ടിനുള്ളിൽ 4500 രൂപയുടെ ജോലി ചെയ്യുന്നുവെങ്കിലും (ശാസ്ത്ര സാഹിത്യപരിഷത്ത് സ്ത്രീ പദവി പഠനം 2013) ഔദ്യോഗിക വിലയിരുത്തലുകളിൽ ഈ അധ്വാനം മൂല്യരഹിതമാണ്. കുടുംബത്തിൽ സ്ത്രീ ചെയ്യുന്ന തൊഴിൽ, നയരൂപീകരണ ചർച്ചകളിൽ പോലും കടന്നുവരുന്നില്ല. വീടിന് പുറത്ത് വരുമാനമുള്ള തൊഴിലെടുക്കുന്ന സ്ത്രീയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അധ്വാനം ഇരട്ടിയാകുന്നു. അരക്ഷിതമായ പൊതുയിടങ്ങളാണ് കേരളത്തിലുള്ളത്. പൊതുഗതാഗത സൗകര്യം അപര്യാപ്തവും സൗകര്യമില്ലാത്തതുമാണ്. യാത്രകളിൽ സ്ത്രീകൾ പല രൂപത്തിലുള്ള അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയാകുന്നു. കൂടാതെ പൊതുടോയ്ലറ്റുകളുടെയും ഷോർട്ട് സ്റ്റേഹോമുകളുടെയും സുരക്ഷിതമായ വിശ്രമ/കാത്തിരിപ്പ് മുറികളുടെയും അഭാവം സ്ത്രീകളുടെ യാത്രകൾ ദുഷ്കരമാക്കുന്നു. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ വീട്ടിൽ നിന്നും അകലെപ്പോയി ജോലി ചെയ്യുവാൻ കഴിയാതെ വീട്ടമ്മമാരായി ചുരുങ്ങുവാൻ നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസനരായ സ്ത്രീകൾ നിരവധിയാണെന്ന് പരിഷത്ത് പഠനം പറയുന്നു. വരുമാനമുള്ള തൊഴിലെടുക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്കുള്ള പിന്തുണാ സംവിധാനം കേരളത്തിൽ ലഭ്യമല്ല. ചെലവ് കുറഞ്ഞ ക്രഷറുകളോ പകൽ വീടുകളോ ആവശ്യവുമായി തട്ടിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ദുർലഭമാണ്. പ്രായമായ രക്ഷിതാക്കളെ നോക്കുന്നതിനായി സ്വയം വിരമിക്കൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടി വരുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥകളും പ്രസവത്തോടെ ജോലി അവസാനിപ്പിക്കുന്ന പ്രൊഫഷണൽ ബിരുദധാരികളായ യുവതികളും വർദ്ധിച്ചു വരുന്നു.

ഐ.ടി മേഖലയിൽ നിന്നും യുവതികളുടെ കൊഴിഞ്ഞുപോക്കിന്റെ സ്ഥിതി വിവര കണക്ക് തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. 50 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ മധ്യവർഗ്ഗ സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതം കൊച്ചുമക്കൾക്കു വേണ്ടി ഉഴിഞ്ഞുവയ്ക്കുകയും അങ്ങനെ വീടും വീട്ടമ്മവൽക്കരണത്തിന്റെ പുതിയ ഘട്ടം ആരംഭിക്കുന്നതും കേരളത്തിന്റെ പുത്തൻ പ്രവണതകളാണ്. ഗാർഹിക പീഡനത്തിൽ ഇന്ത്യയിൽ കേരളം നാലാം സ്ഥാനത്താണ്. വരുമാനമുള്ള തൊഴിൽ ഒരു സ്ത്രീക്ക് നൽകേണ്ട സാമ്പത്തിക, സാമൂഹിക ശാക്തീകരണം സാധ്യമാകാത്തവിധം പുരുഷാധിപത്യമൂല്യവ്യവസ്ഥ വീട്ടിലും പൊതുസമൂഹത്തിലും ദൃഢമായിരിക്കുന്നു. കുടുംബത്തിനുള്ളിലെ ജനാധിപത്യം എന്നത് സംവാദവിഷയം പോലും ആക്കുന്നതിന് കേരളീയ സമൂഹം തയ്യാറാകുന്നില്ല. ആഗോളവൽക്കരണത്തിനോടൊപ്പം തന്നെ കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് പതിറ്റാണ്ടിനിടയിൽ കേരളത്തിൽ വളർന്നുവന്ന ന്യൂനപക്ഷ ഭൂരിപക്ഷ വർഗ്ഗീയ സംസ്കാരം സ്ത്രീയുടെ നേട്ടങ്ങൾക്ക് തിരിച്ചടിയ്ക്കുന്നു. കുടുംബത്തെ ഉദാത്തവൽക്കരിക്കാനും പ്രതിലോമകരമായ ആചാരങ്ങളും അനൂഷ്ഠാനങ്ങളും അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും നവോത്ഥാന കാലത്തിനും പിന്നിലേക്ക് സ്ത്രീയെ കൊണ്ടുപോകുന്നു. മാധ്യമങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ ക്ഷേത്രാചാരങ്ങൾക്ക് അമിതപ്രാധാന്യം നൽകുകയും ഭക്തിയെ വിൽപ്പനച്ചരക്കാക്കുകയും സ്ത്രീകൾ അത്തരം കെണിയിൽ വീണുപോവുകയും ചെയ്യുന്നു. ശാസ്ത്രബോധവും യുക്തിചിന്തയും നഷ്ടപ്പെടുന്ന സ്ത്രീ സമൂഹം പുത്തൻ വെല്ലുവിളികളെ രാഷ്ട്രീയബോധത്തോടെ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുന്നു. പർദ്ദ വൽക്കരണവും ചരട്/ഏലസ് വൽക്കരണവും സ്ത്രീ വിരുദ്ധാശയങ്ങളുടെ വ്യാപനത്തിന്റെ പ്രതിഫലനങ്ങളാണ്. വർത്തമാന കാല ഇന്ത്യയിൽ സ്ത്രീകളുടെ പൗരാവകാശങ്ങൾ ലംഘിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ വ്യക്തമായ സൂചനകളാണ് സ്ത്രീകളും പെൺകുട്ടികളും അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ ഉടനീളം അനുഭവിക്കുന്ന വ്യത്യസ്ത രൂപങ്ങളിലുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ. വീടിനുള്ളിൽ തൊഴിലിടങ്ങളിൽ, പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ അവൾ ആക്രമിക്കപ്പെടുന്നു. കേരളത്തിൽ വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന സദാചാരഗുണ്ടായിസവും അതിക്രമങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഗാർഹികാതിക്രമ നിയമവും തൊഴിലിടങ്ങളിലെ ലൈംഗിക വിരുദ്ധ നിയമവും നിലവിൽ ഉണ്ടെങ്കിലും അവ എത്രമാത്രം പ്രയോഗത്തിൽ ഫലപ്രദമാകുന്നുവെന്ന വിമർശനാത്മക പരിശോധന ആവശ്യമാണ്. ഈനിയമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർക്കാർ തലത്തിൽ സജ്ജമാക്കേണ്ട പിന്തുണാ സംവിധാനം പൂർണ്ണമായി പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ മൂന്ന് നിർഭയ പദ്ധതികളാണ് സർക്കാർ

തലത്തിലുള്ളത്. ഒന്ന് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെത്. രണ്ടാമത്തേത് സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തര വകുപ്പിന്റെത്. മൂന്നാമത്തേത് സംസ്ഥാന സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പിന്റെത്. എന്നാൽ സ്ത്രീ സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുന്നതിൽ ഈ പദ്ധതികൾക്കൊക്കെയും പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ പോലും അതിക്രമങ്ങൾക്കിരയാകുന്ന സ്ത്രീകൾക്കും പെൺകുട്ടികൾക്കും തടവറയാകുന്നു. ബന്ധനമല്ലാതെ ആശ്വാസമാകുന്നില്ല. സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ പുനർനിർവചിക്കുകയും പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ഉപജീവനം തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യാവകാശം സംബന്ധിച്ച പുതിയ പ്രതിസന്ധികളാണ് കേരളത്തിലെ സ്ത്രീസമൂഹം അഭിമുഖീകരിക്കുന്നത്. 80% പെൺകുട്ടികൾ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തുണ്ടെങ്കിലും ഇവർ പിന്നീട് എങ്ങോട്ട് പോകുന്നുവെന്ന് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ചിത്രം ഒട്ടും പ്രതീക്ഷ നൽകുന്നില്ല. ബിരുദം നേടുന്ന പെൺകുട്ടികൾ തൊഴിൽ പ്രാപ്തി നേടുന്നില്ല. ജീവിതത്തെ സഹായം നേരിടുന്നതിനുള്ള ത്രാണിയും ഉണ്ടാകുന്നില്ല. വിദ്യാലയങ്ങളുടെ അരാഷ്ട്രീയ കാലാവസ്ഥ പെൺകുട്ടികളെ സാമൂഹ്യവൽക്കരണത്തിൽ നിന്നും അകറ്റുന്നു. പൊതുസമൂഹത്തിൽ പ്രബലമായിരിക്കുന്ന സ്ത്രീ വിരുദ്ധാശയങ്ങളാണിവരും ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. വിദ്യാഭ്യാസം യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു യുവതിയെ എപ്രകാരം ശാക്തീകരിക്കുന്നുവെന്ന് പരിശോധന നടക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ കേരള സ്ത്രീ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളേക്കാൾ മുന്നിലാണെന്ന് സ്ഥിതി വിവര കണക്കുകൾ തെളിയിക്കുന്നു എന്നാൽ 0-6 പ്രായത്തിൽ പെൺകുട്ടികളുടെ എണ്ണം കേരളത്തിലും കുറഞ്ഞു വരുന്നു. വൃദ്ധരുടെയും വിധവകളുടെയും ഒറ്റയ്ക്ക് ജീവിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെയും എണ്ണം കേരളത്തിൽ ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നുവെന്ന് പറയുമ്പോഴും ഇവരുടെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹ്യ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ വികസന വിദഗ്ദ്ധരുടെ ശ്രദ്ധയിലേക്ക് വരുന്നില്ല. ഗാർഹിക പീഡനവും അതിക്രമങ്ങളും പ്രധാനപ്പെട്ട ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങളായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മാനസികാരോഗ്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ കേരളം വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധ കൊടുക്കുന്നില്ല. കേരളീയ സമൂഹത്തിൽ 0.4 ശതമാനം പേർ മാനസികാരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ളവരാണ്. ആത്മഹത്യാ പ്രവണതയും കേരളീയരിൽ ഏറെയാണ്. പുരുഷന്മാരാണ് ആത്മഹത്യാ ചെയ്യുന്നവരിൽ കൂടുതലെങ്കിലും വിഷാദരോഗം സ്ത്രീകളിലാണേറെ. ലൈംഗിക പ്രത്യുൽപ്പാദനാരോഗ്യ മേഖലകളിൽ ശക്തമായ ഇടപെടൽ നടക്കേണ്ടതുണ്ട്. ശരിയായ ലൈംഗിക വിദ്യാഭ്യാസം സ്കൂൾ തലത്തിൽ കൊടുക്കണമെന്ന ആശയത്തോട് കേരളത്തിലെ ഒരു വിഭാഗം മുഖം തിരിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നു. കൗമാരക്കാരുടെ ശാരീരിക, ലൈംഗിക, മാനസികാരോഗ്യം മുൻനിർത്തി ഫലപ്രദമായ പദ്ധതികൾ സർക്കാർ തലത്തിൽ നിലവിലില്ല. സന്നദ്ധ സംഘടനകളാണ് ഈ മേഖലയിൽ കൂടുതൽ പ്രവർത്തനം നടത്തി വരുന്നത്. സ്കൂളുകളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും പെൺകുട്ടി സൗഹാർദ്ദപരമായ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടത് അടിയന്തിരാവശ്യമാണ്. ശുചിയായ ടോയ്ലറ്റുകൾ, സാനിട്ടറി നാപ്കിൻ നശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം, കുടിവെള്ളം, സുരക്ഷിതമായ വിശ്രമമുറി തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ അഭാവം ഭൂരിപക്ഷം സ്കൂളുകളും നേരിടുന്നു. പെൺകുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്ന പ്രധാന ഘടകങ്ങളിലൊന്നായി അടിസ്ഥാന സൗകര്യത്തിന്റെ കുറവ് ഇന്ന് തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

വരുമാനവും തൊഴിലും സ്ത്രീയുടെ അടിസ്ഥാന അവകാശങ്ങളാണെന്ന് അംഗീകരിക്കുമ്പോഴും കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകൾ ഈ മേഖലയിൽ ഏറെ പിന്നിലാണ്. 40 ലക്ഷം സ്ത്രീകളുള്ള കൂടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിലെ എത്ര ശതമാനം സ്ത്രീകൾക്ക് ശരാശരി 5000 രൂപ മാസ വരുമാനം ഉണ്ടെന്ന് പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സ്വത്വബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലും സാമൂഹ്യവൽക്കരണത്തിലും കൂടുംബശ്രീ സംവിധാനം 16 വർഷം തികയുമ്പോൾ എവിടെ എത്തിനിൽക്കുന്നുവെന്ന് വസ്തുനിഷ്ഠമായ അപഗ്രഥനം ഉണ്ടാകണം. ഭൂമിയുടേയും വിഭവങ്ങളുടെയും മേൽ സ്ത്രീക്ക് ഉടമസ്ഥാവകാശം ലഭിക്കുവാൻ കൂടുംബശ്രീ പ്രവർത്തനം വഴി സാധ്യമാകുമോ?

സാക്ഷരതയിൽ മുന്നിൽ നിൽക്കുന്ന മലയാളി സ്ത്രീ സ്വന്തം അവകാശങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിന് എത്രമാത്രം പ്രാപ്തയാണെന്നും സംശയകരമാണ്. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളേക്കാൾ അറിവ് കേരളത്തിലെ സ്ത്രീക്കുണ്ടെന്ന പൊതുഅഭിപ്രായം പൗരാവകാശങ്ങൾ പിടിച്ചു വാങ്ങുന്നതിന് അല്ല ഉപയോഗപ്പെടുന്നത്. കരുത്തോടെ പുരുഷാധിപത്യ പ്രയോഗങ്ങളെ എതിരിടുന്ന സ്ത്രീകളെ കേരളത്തിൽ കാണുന്നത് അത്യപൂർവ്വം മാത്രം. ലൈംഗിക തിക്രമത്തിനിരയായ പെൺകുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി മുന്നോട്ടുവന്ന രക്ഷിതാക്കളും സ്വയം പരാതി നൽകുവാൻ തയ്യാറായ നിരവധി സ്ത്രീകളും കേരളീയ സമൂഹത്തിൽ ഒളിച്ചു താമസിക്കുവാൻ നിർബന്ധിതരാകുന്നു. നീതി നിർവ്വഹണ സംവിധാനം സ്ത്രീ സൗഹാർദ്ദപരമല്ലാത്തതിന്റെ തിരിച്ചടി ഇവർ അനുഭവിക്കുന്നു. 20 വർഷത്തിലേറെയായിട്ടും പ്രതികൾ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നില്ല. അതിവേഗ കോടതികളും സ്ത്രീ സൗഹാർദ്ദ നീതിനിർവ്വഹണ സംവിധാനവും ലിംഗനീതിക്ക് അനിവാര്യമാണ്.

അധികാരത്തിന്റെയും ഭരണനിർവ്വഹണത്തിന്റെയും പുതിയ പാഠങ്ങൾ വികസന വ്യവഹാരങ്ങളിൽ ഇടം പിടിക്കുന്ന കാലഘട്ടമാണിത്. മേൽ വിവരിച്ച മേഖലകളിലെല്ലാം തന്നെ ഭരണനിർവ്വഹണത്തിൽ സ്ത്രീ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടായേതീരൂ. പുരുഷാധിപത്യ സമൂഹത്തിൽ രണ്ട് സ്ഥലരാശികളിലായി വിന്യസിക്കപ്പെട്ടവരാണ് സ്ത്രീയും പുരുഷനും. ഇവരുടെ അനുഭവങ്ങളും അതുകൊണ്ടുതന്നെ വ്യത്യസ്തമാണ്. ഈ വ്യത്യസ്തത നിലനിൽക്കുന്നിടത്തോളം ഇരുവിഭാഗങ്ങളുടെയും യഥാർത്ഥ പദവി കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് വേണം വികസന അജണ്ട നിശ്ചയിക്കുവാൻ. ലോകമെമ്പാടും തന്നെ ആധുനിക, പുരോഗമന, ജനാധിപത്യ വികസന ചിന്തകൾ ജർമ്മൻ ബജറ്റിന്റെ അനിവാര്യത ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. സ്ത്രീപക്ഷ ബജറ്റ് എന്നത് സ്ത്രീകൾക്കു വേണ്ടി തുക മാറ്റിവെയ്ക്കൽ അല്ല. സ്ത്രീയുടെയും പുരുഷന്റെയും യഥാർത്ഥ പദവികൾ വസ്തുനിഷ്ഠമായി കണക്കാക്കി പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും അതിനുവേണ്ട ധനവിനിയോഗം നടത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്. എല്ലാ മേഖലകളിലും നിരന്തരം നടക്കേണ്ട ഒരു പ്രായോഗിക പരിപാടിയാണ് ജർമ്മൻ ബജറ്റിംഗ് 2006-11 കാലയളവിലെ ഇടതുപക്ഷ സർക്കാരിന്റെ കാലഘട്ടത്തിൽ ഡോ. ടി.എം.തോമസ് ഐസക് അവതരിപ്പിച്ച രണ്ട് ബജറ്റുകൾ സ്ത്രീപക്ഷ ബജറ്റുകൾ ആയിരുന്നു. കേരള ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായാണ് ജർമ്മൻ ബജറ്റ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്.

ജനകീയാസൂത്രണം, 73, 74 പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമ ഭേദഗതി, വനിതാ ഘടകപദ്ധതി, കുടുംബശ്രീ പ്രസ്ഥാനം തുടങ്ങിയ ആധുനിക കേരള ചരിത്രത്തിലെ സവിശേഷ ഏടുകൾക്കെല്ലാം സ്ത്രീമാനം ഉണ്ടായിരുന്നു. വികസനത്തിനുണ്ടാകേണ്ട സ്ത്രീ കാഴ്ചപ്പാടിലേയ്ക്കൊന്നിതെല്ലാം വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ ആരംഭഘട്ടം മുതൽതന്നെ സ്ത്രീകളുടെ വികസനത്തിന് ഊന്നൽ നൽകുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ ഉത്തരവുകളിലൂടെ തന്നെ നിയമപരമായി ഉറപ്പാക്കി. വികസനറിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ തന്നെ, അതിൽ ഒരു അദ്ധ്യായം വനിതകളുടെ വികസന അവസ്ഥയെക്കുറിച്ചും ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചും ആയിരിക്കണം എന്ന നിബന്ധന ഉണ്ടായി. ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നടന്ന പരിശീലനങ്ങളിലും സ്ത്രീശാക്തീകരണവും ലിംഗപദവി തുല്യതയും പ്രധാന വിഷയങ്ങളായിരുന്നു. അനുവദിക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ പത്ത് ശതമാനത്തിൽ കുറയാത്തതും വനിതാ ഘടക പദ്ധതിക്ക് നീക്കി വെക്കണമെന്ന് നിബന്ധനയുണ്ടായി. അതിപ്പോഴും തുടരുന്നു.

ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കഴിഞ്ഞ 20 വർഷക്കാലയളവിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിൽ നടപ്പാക്കിയ പദ്ധതികളെ വിലയിരുത്തിയാൽ താഴെ ചേർക്കുന്ന നിഗമനങ്ങളിലെത്തിച്ചേരും.

- വനിതാസമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക പിന്നോക്കാവസ്ഥ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഏറ്റെടുത്ത ഭൂരിഭാഗം പരിപാടികളും ലക്ഷ്യം കണ്ടില്ല. താരതമ്യേന ചെറു

തായ ഉല്പാദന യൂണിറ്റുകളും വനിതാ പാർപ്പിടപദ്ധതിയിലുമെല്ലാം വിജയിച്ച പദ്ധതികൾ പോലും ഒതുങ്ങി നിന്നു.

- വനിതാ ഘടക പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തയ്യാറാക്കിയ ഭൂരിഭാഗം പദ്ധതികളും ലിംഗാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സമ്പ്രദായിക തൊഴിൽ വിഭജനത്തെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടു തയ്യാറാക്കിയവയായിരുന്നു.
- സ്ത്രീകൾക്ക് വിഭവങ്ങൾക്ക് മേൽ നിയന്ത്രണം നൽകുന്നതും പുതിയ മേഖലകളിലേക്ക് അവരെ നയിക്കുന്നതുമായ പദ്ധതികൾക്കപ്പുറത്ത്, വനിതാ ഘടകപദ്ധതികൾ വരുമാനം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള കേവല പദ്ധതികളായി മാറി.
- സ്ത്രീകൾ വരുമാനദായക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതോടൊപ്പം നിലവിലുള്ള ഗാർഹിക ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ കൂടി മാറ്റമില്ലാതെ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടി വരുന്നു.
- പൊതു പദ്ധതികളായി ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന പദ്ധതികളുടെ ആവർത്തനമായി പതുകൈ വനിതാഘടക പദ്ധതി മാറി. വനിതാ വീട് എന്ന പദ്ധതി അതിനുള്ള ഉദാഹരണം.
- രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെയോ, നഗരസഭയുടെയോ നേതൃത്വത്തിന് വനിതാ ഘടകപദ്ധതിയുടെ അന്തഃസത്ത ശരിയായ രീതിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.
- നടപ്പാക്കിയ പദ്ധതികൾ ഏറെയും സ്ത്രീകൾ നിത്യജീവിതത്തിൽ നേരിടുന്ന പ്രായോഗിക പ്രശ്നങ്ങളെ നേരിടുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടത്. എന്നാൽ സമൂഹത്തിലെ സ്ത്രീയുടെ പദവിയെ മാറ്റിത്തീർക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനോ, പുതിയ ആശയങ്ങൾ രൂപവൽക്കരിക്കുന്നതിനോ കാര്യമായ ശ്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായില്ല.

ഇതേവരെയുണ്ടായ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പരിമിതികളും വിടവുകളും പരിഹരിക്കുന്ന തലത്തിലുള്ള പദ്ധതികളാണ്, വനിതാഘടക ഘടകപദ്ധതിയിൽ പതിമൂന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്കാലത്ത് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതായുള്ളത്.

പട്ടികജാതി വികസനം

ചരിത്രപരവും സാമൂഹികപരവുമായ കാരണങ്ങളാൽ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽനിന്നും നിഷ്കാസിതരാകുകയും സാധാരണ ജീവിതം നിഷേധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തവരാണ് പട്ടികജാതിക്കാർ. സ്വാതന്ത്ര്യപൂർവ്വ ഇന്ത്യയിലുണ്ടായ സാമൂഹിക പരിഷ്കരണ നവോത്ഥാന പ്രവർത്തനങ്ങളും സ്വാതന്ത്രാനന്തര ഇന്ത്യയിലെ സർക്കാർ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങളും വഴി ഈ അവസ്ഥയ്ക്ക് കുറെയേറെ ഗുണപരമായ മാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇന്നും പൊതുസമൂഹവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർ വളരെ അധികം പിന്നോക്കാവസ്ഥയിലാണ്. ഈ സമൂഹത്തിന്റെ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ പിന്നോക്കാവസ്ഥയ്ക്ക് മാറ്റം വരുത്തുന്നതിന് കഴിഞ്ഞ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇനിയും ഈ സമൂഹത്തിന്റെ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ പിന്നോക്കാവസ്ഥയ്ക്ക് മാറ്റം വരുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇവരുടെ ഇന്നത്തെ അവസ്ഥ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ താഴെപ്പറയുന്ന അടിസ്ഥാനപ്രശ്നങ്ങൾ ഇപ്പോഴും നിലനിൽക്കുന്നതായി കാണാം.

- ❖ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായുള്ള പിന്നോക്കാവസ്ഥ
- ❖ ഭക്ഷണം, പാർപ്പിടം, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം, ശുചിത്വം എന്നിവയുടെ പരിമിതി
- ❖ സാമൂഹികമായ ഒറ്റപ്പെടൽ
- ❖ പരമ്പരാഗതമായി നിലനിൽക്കുന്ന ചൂഷണസ്ഥിതി
- ❖ സാമൂഹ്യപുരോഗതിക്ക് തടസ്സം നിൽക്കുന്ന ആചാരരീതികൾ

- ❖ സമ്പാദ്യശീലം ഇല്ലായ്മ
- ❖ പരമ്പരാഗത തൊഴിൽ മേഖലകളുടെ ശോഷണവും പുതിയ തൊഴിൽ മേഖലകളുടെ അപര്യാപ്തതയും
- ❖ താഴെ പറയുന്ന വിടവുകളാണ് മുകളിൽ പറഞ്ഞ അവസ്ഥക്ക് കാരണങ്ങൾ എന്ന് നമുക്ക് വിലയിരുത്താവുന്നതാണ്.
- ❖ സുസ്ഥിരവികാസത്തിനായുള്ള ദീർഘ വികസന കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ കുറവ്
- ❖ അവരുമായി ചേർന്നുള്ള ആസൂത്രണത്തിന്റെ കുറവ്
- ❖ അവരുമായി ചേർന്ന് പ്രശ്നങ്ങളും ആവശ്യവും പരിഗണിക്കാതിരിക്കൽ
- ❖ ചൂഷണങ്ങളിൽ നിന്ന് മോചിതരാകുന്നതിനുള്ള അറിവ് പ്രദാനം ചെയ്യായ്ക
- ❖ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി ആസൂത്രണ നിർവ്വഹണത്തിലെ കാര്യക്ഷമത, പോരായ്മ
- ❖ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിൽ ഈ വിഭാഗങ്ങളെ കൂടി സംഘടിപ്പിക്കാനും ഭാഗമാക്കാനും കഴിയാത്തത്
- ❖ എങ്ങനെയെങ്കിലും പഞ്ചായത്ത് ഫണ്ട് ചെലവാക്കുക എന്ന തെറ്റായ പ്രവണത

പട്ടികജാതി വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടപ്പിലാക്കേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. ഗുണഭോക്താക്കളെ ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുക.
2. ഭക്ഷണം, പാർപ്പിടം, ആരോഗ്യം, ശുചിത്വം എന്നിവ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുക
3. വിദ്യാഭ്യാസാവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള സ്കോളർഷിപ്പുകൾ, പഠനോപകരണങ്ങൾ വിവിധ ധനസഹായങ്ങൾ യാത്ര ഉപകരണങ്ങൾ നൽകുക.
4. വരുമാന വർദ്ധനവിന് സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുക
5. സങ്കേതങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
6. പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവർക്ക് 100 ശതമാനം സബ്സിഡി നിരക്കിൽ സ്വയം തൊഴിൽ വായ്പകൾ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.
7. കോളനികളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക

ജനസംഖ്യ

2011ലെ കാനേഷുമാരി കണക്കുപ്രകാരം കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ 6117 പട്ടികജാതിക്കാരാണ് ഉള്ളത്. ഇതിൽ 3138പേർ സ്ത്രീകളും 2979 പേർ പുരുഷന്മാരുമാണ്. 1335 കുടുംബങ്ങളിലായിട്ടാണ് ഈ പട്ടികജാതിക്കാർ താമസിക്കുന്നത്. ആകെയുള്ള കുടുംബങ്ങളിൽ 301 കുടുംബങ്ങൾ സങ്കേതങ്ങളിലും 1054 കുടുംബങ്ങൾ ഒറ്റപ്പെട്ടുമാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഈ കുടുംബങ്ങളിൽ 370 ഓളം ഉപകുടുംബങ്ങളും താമസിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. പുലയ, വേട്ടുവ, കണക്കൻ, പടന്ന, മണ്ണാൻ, വേലൻ, പറയ, സാമ്പവ, കാക്കാലൻ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവരുമാണ് പട്ടികജാതിക്കാർ.

അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ

കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ ഭൂരിപക്ഷം പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങളും ഒറ്റപ്പെട്ടാണ് കഴിയുന്നത്. സങ്കേതവാസികളെ അപേക്ഷിച്ച് ഒറ്റപ്പെട്ടു താമസിക്കുന്ന പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങൾ മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതസാഹചര്യങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കും ഉടമകളാണ് എന്ന് കാണാം. എന്നിരുന്നാലും ഭൂരഹിത കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം ഈ മേഖലയിൽ വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. ഭൂമി, പാർപ്പിടം, ശുചിത്വ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് നിലവിലുള്ള പദ്ധതികൾ കൂടുതൽ ശക്തമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികളിലായി ഭൂരഹിത ഭവനരഹിത പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിയതു മൂലം കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ 90% ലധികം പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങൾക്കും പാർപ്പിടം ലഭ്യമാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ധനസഹായത്തുക

യുടെ ഗഡുക്കൾ കൈപ്പറ്റി പണിപൂർത്തിയാക്കാത്ത ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം ആശങ്കപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ഇത്തരത്തിൽ വീടുപണി പൂർത്തിയാക്കാത്ത വാസയോഗ്യമായ വീടുകളില്ലാത്ത പട്ടികജാതിക്കാർക്ക് വീടുകൾ വാസയോഗ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ആവശ്യമായ ധനസഹായം അനുവദിച്ചു നൽകണം. നിലവിൽ 73 ഭൂരഹിത കുടുംബങ്ങളും 70 ഭവന രഹിത കുടുംബങ്ങളും ഉണ്ട്. കൂടാതെ 370 ഓളം ഉപകുടുംബങ്ങൾ ഭൂരഹിത ഭവന രഹിതരാണ്. അടുത്ത 5 വർഷത്തിനുള്ളിൽ അർഹരായ മുഴുവൻ ഭൂരഹിത ഭവനരഹിത കുടുംബങ്ങൾക്കും പാർപ്പിടം ലഭ്യമാക്കാനുള്ള പ്രോജക്റ്റുകൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിനായി 140 ലക്ഷം രൂപ ഈയിനത്തിൽ വകയിരുത്തുന്നുണ്ട്.

വിദ്യാഭ്യാസം

പ്രാഥമിക, ദ്വിതീയതല വിദ്യാഭ്യാസം ഏറ്റെടുക്കുന്ന കോളേജുകൾ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ പട്ടികജാതിക്കാർക്കിടയിൽ സാർവ്വത്രികമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ത്രിതീയ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ പങ്കാളിത്തവും, സാങ്കേതിക തൊഴിലോന്മുഖ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ കുറവും പട്ടികജാതി സമൂഹം നേരിടുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട വെല്ലുവിളികളിൽ ഒന്നാണ്.

സാക്ഷരതാ നിലവാരത്തിൽ പൊതുസമൂഹത്തിനൊപ്പം നിൽക്കുന്ന നിലയിലേക്ക് പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർ എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും ഉന്നതശ്രേണിയിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനങ്ങളും ഇപ്പോഴും ഈ വിഭാഗക്കാർക്ക് അന്യമാണെന്ന് പറയാം. ആകെ പട്ടികജാതി ജനസംഖ്യയിലെ 2% പേർ മാത്രമാണ് ബിരുദ, ബിരുദാനന്തര, മറ്റു പ്രൊഫഷണൽ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത നേടിയിട്ടുള്ളവർ. ഇവരിൽത്തന്നെ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയിട്ടുള്ളവരും മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയിട്ടുള്ളവരും നാമമാത്രമാണ്. പ്രാഥമിക, ദ്വിതീയ വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തും ത്രിതീയ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലും മികച്ച വിദ്യാഭ്യാസം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും പഠന സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉള്ള പദ്ധതികൾ കഴിഞ്ഞ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികളിൽ നടപ്പിലാക്കിയതുമൂലം ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർക്ക് നല്ല രീതിയിൽ മുന്നേറ്റം കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പൊതുസമൂഹത്തിനൊപ്പം വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് മുന്നേറ്റം എന്ന ലക്ഷ്യം നിറവേറ്റുന്നതിനായി ഇനിയും ഇത്തരം പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പ്രീ-മെട്രിക് ഹോസ്റ്റൽ നിർമ്മാണപൂർത്തീകരണം പ്രൊഫഷണൽ കോളേജുകളിൽ പ്രവേശന പരീക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവേശനം ലഭിക്കുന്ന പട്ടികജാതി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്കോളർഷിപ്പ് എന്നീ പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. തുടർ വർഷങ്ങളിൽ ഈ പദ്ധതികൾ തുടരുന്നതോടൊപ്പം പട്ടികജാതി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സൈക്കിൾ വിതരണം, ഫർണിച്ചർ വിതരണം, ലാപ്ടോപ്പ് വിതരണം, എൻട്രൻസ് പരിശീലനം എന്നീ പദ്ധതികളും നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

തൊഴിൽ

കോളേജുകൾ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ ആകെ പട്ടികജാതി ജനസംഖ്യയുടെ 50% ലധികം ഏതെങ്കിലും തൊഴിൽ മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് സ്ഥിതി വിവര കണക്കുകൾ കാണിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ തൊഴിലില്ലായ്മ നിലവാരം പൊതു സമൂഹത്തേക്കാൾ വളരെ കൂടുതലായാണ് പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാരിൽ കണ്ടുവരുന്നത്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഉന്നതിക്കനുസരിച്ച് തൊഴിലില്ലായ്മ വർദ്ധിക്കുന്നതായി കാണാവുന്നതാണ്.

കാർഷിക മേഖലയിൽ നിന്നും പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാരുടെ കൊഴിഞ്ഞു പോകാൻ തൊഴിൽ മേഖലയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മറ്റൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട മാറ്റം. പട്ടികജാതിക്കാരിൽ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയവർ തുലോം കുറവായിരുന്നിട്ടും അവർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിലും വരുമാനവും ലഭിക്കുന്നില്ല എന്നത് പ്രധാനപ്പെട്ട വെല്ലുവിളിയാണ്.

തൊഴിൽ നൈപുണ്യ വികസന പരിശീലനവും സംരംഭകത്വം വികസന പരിശീലനവും സ്വയം തൊഴിൽ ധനസഹായ പദ്ധതികളും തൊഴിലില്ലായ്മ കുറയ്ക്കുന്നതിന് സഹായകമാകുവാൻ സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിൽ നിരവധി സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിയെങ്കിലും അവയൊന്നും ലക്ഷ്യത്തിൽ എത്തിയില്ല. നിർവ്വഹണരംഗത്തെ സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം ഇല്ലായ്മയാണ് ഇതിന് കാരണം. സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതികളും നൈപുണ്യവികസന പദ്ധതികളും മറ്റും തൊഴിൽ ദായക പദ്ധതികളും തെരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയ മേഖലയിൽ പരിജ്ഞാനം നേടിയവരെ ആയിരിക്കണം നിർവ്വഹണ ചുമതല ഏൽപ്പിക്കേണ്ടത്.

ആരോഗ്യം

പ്രാഥമിക തൊഴിൽ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള പട്ടികജാതിക്കാരുടെ മാറ്റം ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ ആരോഗ്യസ്ഥിതിയെ പാടെ മാറ്റിമറിച്ചിട്ടുണ്ട്. പൊതു സമൂഹത്തോടൊപ്പം തന്നെ ജീവിത ശൈലിരോഗങ്ങൾ ഈ വിഭാഗത്തെ അലട്ടുന്നുണ്ട്. പൊതുസമൂഹത്തോടൊപ്പം ആരോഗ്യ രംഗത്ത് പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണനകൾ ലഭിക്കുന്നതിനാൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതില്ല. എന്നിരുന്നാലും കുടുംബങ്ങളിലേയും സങ്കേതങ്ങളിലേയും ശുചിത്വ സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

പാർപ്പിടം

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ ജനസംഖ്യ 94,883 ആണ്. 19,918 പാർപ്പിടങ്ങളാണ് നഗരസഭാ പ്രദേശത്ത് നിലവിലുള്ളത്. നഗരസഭ ജനസംഖ്യയുടെ 20% പേർക്കെങ്കിലും സുരക്ഷിതവും മാനുവുമായ വാസഗൃഹങ്ങൾ ഇല്ലായെന്ന് അനുമാനിക്കേണ്ടി വരും. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ആയിരത്തിനടുത്ത് പുതിയ പാർപ്പിടങ്ങൾ നഗരസഭാ പ്രദേശത്ത് ആവശ്യമായി വരുന്നതാണ്. ജനസംഖ്യ നടത്തിയ സർവ്വേയിൽ ഭൂരഹിതരും ഭവനരഹിതരുമായ 768 കുടുംബങ്ങളും ഭൂമിയുണ്ടെങ്കിലും ഭവനമില്ലാത്ത 1350 കുടുംബങ്ങളെയുമാണ് കണ്ടെത്തിയത്.

9-ാം പദ്ധതി മുതൽ നടപ്പാക്കി വരുന്ന ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതി പ്രകാരം നടപ്പാക്കിയ വീടുകളും നഗരസഭ നടപ്പാക്കിയ വീടുകളും ഇഎംഎസ് ഭവന പദ്ധതി / കഅഥ ഭവന പദ്ധതി, കടലജ/ ആടഡജ ഭവന പദ്ധതി തുടങ്ങിയവ പ്രകാരവും വാറന്റ് ഭവന പദ്ധതി പ്രകാരവും, എസ്.സി, ഫിഷറീസ്, ന്യൂനപക്ഷ ക്ഷേമ, സൈനിക ക്ഷേമം എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരവും നിർമ്മിച്ചു നൽകിയ വീടുകൾ ഭവനനിർമ്മാണ ബോർഡ് നിർമ്മിച്ചു നൽകിയ വീടുകൾ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ പരിപാടികളിലൂടെ ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പാർപ്പിടങ്ങളിൽ 21%ത്തോളം കെട്ടിടത്തിന്റെ പണിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലും പൂർത്തിയാകാത്ത അവസ്ഥയിലായും അവശേഷിക്കുകയാണ്. പുതിയ പാർപ്പിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനേക്കാൾ മുൻഗണന നൽകേണ്ടത് വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത അവസ്ഥയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന ഇത്തരം വീടുകളുടെ പണിപൂർത്തിയാക്കി വാസയോഗ്യമാക്കുക എന്നതാണ്.

നഗരസഭ പ്രദേശത്തെ പനമ്പോ മുളയോ കൊണ്ട് ചുമരുകൾ നിർമ്മിച്ചതും ഓലമേഞ്ഞതുമായ കുടിലുകളെ പൂർണ്ണമായും നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുവാൻ ഇനിയും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. പുറംപോക്കുകളിലും കോളനികളിലുമായി തികച്ചും അനാരോഗ്യകരമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ നൂറോളം കുടുംബങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ഉള്ളതായി കാണുന്നു. നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും അതനുസരിച്ച് നിർമ്മാണത്തിന് അനുമതി കിട്ടാത്ത അവസ്ഥയും പെരിയാറിന്റേയും കനോലി കനാലിന്റേയും തീരങ്ങളിൽ, ഇങ്ങനെയുള്ള നിയമം പ്രാബല്യത്തിലുള്ളതിനാൽ പുതുക്കി പണിയാൻ കഴിയാത്ത രീതിയിലും പുതിയ വീട് നിർമ്മിക്കാൻ കഴിയാത്തതിനാലും ജീർണ്ണിച്ചതും വാസയോഗ്യമല്ലാത്തതുമായ പാർപ്പിടങ്ങളിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന 500ൽ ഏറെ കുടുംബങ്ങളും നഗരസഭാ പ്രദേശത്തുണ്ട്. നെൽവയൽ തണ്ണീർതട സംരക്ഷണ നിയമത്തിന്റെ ഭാഗ

മായി ഭൂരേഖകളിൽ നിലമായി രേഖപ്പെടുത്തിയതിന്റെ ഭാഗമായി നിരവധി കുടുംബങ്ങൾക്ക് പുതുതായി വീട് നിർമ്മിക്കുവാൻ അനുമതി ലഭിക്കാത്ത അവസ്ഥയും നിലനില്ക്കുന്നു.

14-ാം വാർഡിലെ പട്ടികജാതി സെറ്റിൽമെന്റ് കോളനിയിൽ മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും അടച്ചുറപ്പുള്ള വീട് എന്ന ആവശ്യം സഫലീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കുടിവെള്ളം മാലിന്യസംസ്കരണ പരിപാടികൾ മലിനജല നിർമ്മാർജ്ജന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ ജനങ്ങൾ തിങ്ങിതാമസിക്കുന്നസ്ഥലത്ത് ആവശ്യമായി വരുന്ന കാര്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി ചെയ്തു തീർക്കാൻ ആയിട്ടില്ല.

21-ാം വാർഡിലെ ഫിഷർമെന്റ് കോളനിയിൽ മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്ക് വാസയോഗ്യമായ വീടുകൾ ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. നല്ലനിലയിൽ തന്നെ ഈ കോളനിയിൽ ശുദ്ധജല സംവിധാനവും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനുള്ള സൗകര്യം പരിമിതിമായതുകൊണ്ട് മാലിന്യങ്ങൾ വലിച്ചെറിയുന്ന സ്വഭാവം വ്യാപകമായതിനാലും തൊട്ടു മുൻഭാഗത്തുള്ള കനോലി കനാലിൽ നിന്നും കോളനികളിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് പടർന്നു കിടക്കുന്ന തോടുകളിലും മാലിന്യം നിറയുകയും രോഗാതുരമായ അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

15-ാം വാർഡിലും 21-ാം വാർഡിലുമായി ഉള്ള ലക്ഷം വീട് കോളനിയിലെ ഇരട്ട വീടുകളിൽ ഭൂരിഭാഗവും വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത രീതിയിൽ ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലാണ്. പല കുടുംബങ്ങളും വീട് പൊളിച്ച് പുതിയ വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന് സൗകര്യങ്ങളൊന്നും ഒരുക്കിയിട്ടില്ല. 20 മുതൽ 40 വരെ കുടുംബങ്ങൾ തിങ്ങി താമസിക്കുന്ന പുറംപോക്ക് കോളനികളിലെ ജീവിതം സുരക്ഷിതമായ ഭവനങ്ങളോ ആരോഗ്യകരമായ പരിസരമോ ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥയിൽ ദുരിതപൂർണ്ണമാണ്.

9-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്കാലത്ത് ആരംഭിച്ച ജനകീയാസൂത്രണ പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതർക്കായി കഴിഞ്ഞ 20 വർഷങ്ങളിലും പാർപ്പിട പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 243 ഗുണഭോക്താക്കൾക്കാണ് വീടു നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സഹായധനം നല്കിയിട്ടുള്ളത്. പകുതിയിൽ താഴെ വീടുകൾ മാത്രമാണ് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട രീതിയിൽ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ബാക്കി വീടുകൾ നിർമ്മാണത്തിന്റെ പലഘട്ടങ്ങളിലായി അപൂർണ്ണമായ നിലയിലാണുള്ളത്. ഏറ്റവും താഴെ തട്ടിലുള്ള ജനസമൂഹത്തിന് സുരക്ഷിതമായ പാർപ്പിടം എന്ന സ്വപ്നം അങ്ങനെ അകന്നുപോയിരിക്കുന്നു.

പൊതുമരാമത്ത്, ഊർജ്ജം

നടപ്പാക്കിയ ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതിയിലൂടെ അധികാരം ജനങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനും പ്രാദേശികമായ ആസൂത്രണം വിഭവസമാഹരണം, പൊതുജന പങ്കാളിത്തം സുതാര്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും സാധിച്ചു. സംസ്ഥാന പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 40 മുതൽ 35ശതമാനം വരെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകിക്കൊണ്ട് ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ വിപ്ലവകരമായ മാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് 1997മുതൽ .ആരംഭിച്ച ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതിക്ക് സാധിച്ചുകൊടുത്തല്ലൂർ നഗരസഭയെ സംബന്ധിച്ച് ഉൽപാദനം,സേവനം,പശ്ചാത്തലം തുടങ്ങിയ സമസ്ത മേഖലകളിലും അഭൂതപൂർവമായ പുരോഗതി ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുന്നതിന് താഴെ തട്ടിലുള്ള ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ ഗുണപ്രദമായിട്ടുള്ളതാണ്.

ഒമ്പതാം പഞ്ചവത്സരക്കാലത്ത് റോഡുകളുടെ ശോചനീയാവസ്ഥ പൂർത്തിയാക്കൽ, അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ, അവികസിത മേഖലയിലേയ്ക്ക് റോഡുകൾ വെള്ളക്കെട്ടു തടയുന്നതിനുള്ള ഡ്രൈനേജ് നിർമ്മാണം, സ്കൂളുകൾക്ക് മൂത്രപ്പുര, കളസ് നിർമ്മാണം, മുനിസിപ്പൽ ലൈബ്രറി കോംപ്ലക്സ്, താലൂക്കാശുപത്രി വികസനം, ജലസ്രോതസുകളുടെ സംരക്ഷണം,

പൊതുകളുടേതല്ലാത്ത പണം നിർമ്മാണം, സ്കൂൾ കെട്ടിട നിർമ്മാണം, സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രം, അങ്കണവാടികളുടെ നിർമ്മാണം എന്നിവ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ത്വരിതഗതിയിൽ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചു. ഊർജ്ജമേഖലയിൽ 558132 രൂപയും, 12342971 തെരുവുവീളുകളുടെ സ്ഥാപനം, കോളനി വൈദ്യുതീകരണം എന്നീ പദ്ധതികൾക്കായി ചെലവഴിച്ചു. പാവപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും സ്മീറ്റ് ലൈറ്റ് സൗകര്യം വ്യാപകമാക്കുന്നതിനും ഈ പദ്ധതികൾ സഹായകരമായി പുതിയ സ്മീറ്റ് 200 ലൈറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. നഗരസഭയിലെ സ്മീറ്റ് ലൈറ്റുകൾക്ക് മീറ്റർ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. പുതിയ റോഡ് നിർമ്മാണം, റോഡ് സംരക്ഷണം, റോഡ് മെച്ചപ്പെടുത്തൽ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ ഡ്രൈനേജ് നിർമ്മാണം എന്നിവയ്ക്കായി നഗരസഭയിലെ റോഡുകൾ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിന് 42595000 ഗതാഗതയോഗ്യമാക്കുന്നതിന് ഒരു പരിധിവരെ ഗതാഗതയോഗ്യമാക്കുന്നതിന് ഒരു പരിധിവരെ പത്താം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ ജനകീയാസൂത്രണത്തിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം നാടിന്റെ വികസനം ഓരോ പൗരന്റെയും അവകാശവും കടമയും ആണെന്നത് ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനും പദ്ധതി ആസൂത്രണവും നിർമ്മാണവും സുതാര്യമാക്കുന്നതിനും പദ്ധതികളിൽ ജനകീയ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും വാർഡിലെ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിച്ചു വ്യക്തമായ കാഴ്ചപ്പാടോടെ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനും പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി നടപ്പാക്കിയതിലൂടെ സാധിച്ചു. വർഷക്കാലത്ത് റോഡുകളിൽ വെള്ളക്കെട്ട് ഉണ്ടാകുന്നതും കല്ലുകൾക്കിടയിലും ഓവുചാലുകളുടെയും നിർമ്മാണം വേണ്ട രീതിയിൽ പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിക്കാത്തതും മെറ്റൽ ചെയ്യേണ്ടതും ടാർ ചെയ്യേണ്ടതുമായ റോഡുകളുടെ ബാഹുല്യവും പല റോഡുകളും വർഷക്കാലത്ത് ഗതാഗതയോഗ്യമല്ലാത്തതും ഇക്കാലയളവിൽ നേരിട്ട പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങളായിരുന്നു. ആയതു ഒരു പരിധി വരെ പരിഹരിക്കുന്നതിന് പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിലൂടെ സാധിച്ചു. ട്രാഫിക് സംവിധാനങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചതുമൂലം ഗതാഗതക്കുരുക്ക് ഒഴിവാക്കുന്നതിനുമായി കയറി ബസ് സ്റ്റാന്റ് സൗകര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചത്. സ്റ്റാന്റിൽ വാഹനങ്ങൾ സംഗമമായി ഇറങ്ങുന്നതിനും ഈ കാലയളവിൽ സാധിച്ചു.

2012 -13 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനുള്ള 94 പദ്ധതികളും 2013-14ൽ 149 പദ്ധതികളും 2014-15ൽ 78 പദ്ധതികളും 2015-16ൽ 151 പദ്ധതികളും 2016-17ൽ 275 പദ്ധതികളും ചേർന്നു 12-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികാലത്ത് 747 റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നിർവ്വഹിച്ചത്. ഈ കാലയളവിൽ ലഭ്യമായ വികസന ഫണ്ടിന്റെയും തനതു ഫണ്ടിന്റെയും ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ഗ്രാന്റുകളുടെയും സിംഹഭാഗവും റോഡു മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് മുഴുവനായും ഈ മേഖലയിൽ തന്നെയാണ് വിനിയോഗിച്ചത്. അനേക കോടികൾ വരുന്ന ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗം ഫലപ്രദമായിരുന്നോ എന്നതിനുള്ള മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം പ്രവർത്തിച്ചതായി കാണുന്നില്ല.

നഗരസഭ പ്രദേശത്തെ റോഡുകളുടെ വികസനത്തിനും നിർമ്മാണത്തിനും റോഡ് നെറ്റ് വർക്ക് പ്ലാൻ അനിവാര്യമാണ്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയുടെ മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. അതിന്റെ ഭാഗമായി റോഡ് നെറ്റ് വർക്ക് പ്ലാനും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ പ്ലാനിൽ 7 മീറ്ററോ അതിൽ കുടുതലോ ഉള്ള റോഡുമാത്രമേ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളൂവെങ്കിൽ കുറഞ്ഞ വീതിയുള്ള റോഡുകളും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് അതു പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ടാർ റോഡുകളുടെ സുരക്ഷയുടെ പ്രധാനഭാഗമാണ് മഴക്കാലത്ത് ജലനിർഗമന കാനകൾ. നഗരസഭ പ്രദേശത്തുള്ള മുഴുവൻ ടാർ റോഡുകൾക്കും കാന സൗകര്യം ലഭ്യമായിട്ടില്ല. ഭൂമിയുടെ ചരിവിലേയ്ക്കും ജലനിർഗമന കേന്ദ്രത്തേയും കണക്കിലെടുക്കാതെ നിർമ്മിച്ചതുകൊണ്ട് പല കാനകളിലൂടെയുമുള്ള ഒഴുക്കും തകരാറിലാണ്. നിർമ്മാണത്തിലെ അശ്രദ്ധകൊണ്ടും പാകപിഴകൾ കൊണ്ടും കാനകളുടെ പല ഭാഗങ്ങളും പൊളിഞ്ഞ് ജലനിർഗമനം തടസപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു. വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഉള്ള നിർമ്മിതികളും കലിങ്കുകളും അറ്റകുറ്റ പണികൾ നടത്തേണ്ട അവസ്ഥയിലാണുള്ളത്. കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിലും നിലവിൽ ലഭ്യമായ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വൈവിധ്യവും മേൽനോട്ടവും വിനിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

13-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിൽ പുതിയ റോഡു നിർമ്മാണത്തിനും പഴയ റോഡുകളുടെ പരിപാലനത്തിനുമായി റോഡ് കണക്റ്റിവിറ്റി മാപ്പും റോഡ് കണക്റ്റിവിറ്റി പ്രോഗ്രാമുകളും തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

നഗരകേന്ദ്രത്തിലെ ക്ഷേത്രം ചുറ്റിയുള്ള പ്രധാന റോഡിൽ പീക്ക് ടൈം മിൽ കടുത്ത ഗതാഗത കുരുക്കാണ് അനുഭവപ്പെടാറുള്ളത്. നഗരത്തിലേക്കെത്തുന്ന മുഴുവൻ വാഹനങ്ങളും എത്തിച്ചേരുന്ന ജനകൂട്ടവും ഈ റോഡിൽ കടുത്ത തിരക്കാണ് സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. നഗരത്തിലെ യാത്ര സുഖമമാക്കാനും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കാനും ഈ തിരക്ക് ശാസ്ത്രീയമായി ഇല്ലാതാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ചന്തപ്പുരയിൽ ഇപ്പോഴുള്ള ബസ് സ്റ്റാന്റ് തെക്കോട്ടും വടക്കോട്ടും പടിഞ്ഞാറോട്ടുമുള്ള ബസുകൾക്കായി പരിമിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. അതോടൊപ്പം കിഴക്കുഭാഗത്ത് നഗരസഭ ഷോപ്പിങ്ങ് കോപ്ലക്സിനോട് ബന്ധപ്പെട്ടസ്ഥലം ബസ് സ്റ്റാന്റായി വികസിപ്പിച്ച് കിഴക്കൻ മേഖലയിലേക്കുള്ള ബസ് സ്റ്റാന്റായി മാറ്റിയാൽ മേൽപറഞ്ഞ പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരമാകുന്നതാണ്. നഗരകേന്ദ്രത്തിലെ റോഡു ഭാഗത്ത് കാൽനട യാത്രക്കാരുടെ സുരക്ഷയ്ക്കായി ഇപ്പോൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള നടപ്പാതകൾക്കു പുറമെ ബാക്കി ഭാഗം കൂടി നടപ്പാത നിർമ്മിച്ച് സൗകര്യപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള നടപ്പാതകൾ വീതികുറഞ്ഞതും യാത്രകൾക്ക് അസൗകര്യം ഉണ്ടാകുന്ന രീതിയിലുമാണ് റോഡുകളിലേക്ക് കയറ്റി ഇട്ടിരിക്കുന്ന ഉന്തുവണ്ടികളിലും അല്ലാതെയും നടത്തുന്ന വഴിയോര കച്ചവടം ഗതാഗതതടസ്സം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് മറ്റൊരു കാരണമായിത്തീരുന്നു. റോഡരികിൽ നിരനിരയായി കാറുകളും, ബസ്സുകളും മറ്റു വാഹനങ്ങളും പാർക്ക് ചെയ്യുന്നത് പതിവാക്കിയിരിക്കുന്നു. എൻ.എച്ച്. ബൈപാസിൽ കാൽ നട യാത്രക്കാരുടെ കാഴ്ചയും മറച്ചുകൊണ്ട് റോഡ് ക്രോസ് ചെയ്യുന്ന യാത്രക്കാരുടെ ജീവൻ അപകടപ്പെടുത്തുന്ന തരത്തിലാണ് ബസ്സുകളുടെ ഇപ്പോഴത്തെ പാർക്കിംഗ്. ഇവർക്കെതിരെ യഥാസമയം നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നില്ല. അതോടൊപ്പം നഗരത്തിൽ പാർക്കിംഗ് സൗകര്യം ഒരുക്കേണ്ടതും ആവശ്യമാണ്. നഗരത്തിന്റെസ്ഥലഭൗമലഭ്യ പ്രശ്നം ഗുരുതരമാകയാൽ മൾട്ടിലെവൽ പാർക്കിംഗ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തണം. ഇപ്പോൾ ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങളുടെ പാർക്കിംഗ് ആവശ്യം മറ്റു പാർക്കിംഗിന്റെ ഏകദേശം 60 ശതമാനം വേണ്ടതായി കാണുന്നു. അതുകൊണ്ട് കാർപാർക്കിംഗിന്റെ അത്രതന്നെ ഇരുചക്ര വാഹന പാർക്കിംഗ് സൗകര്യം നൽകേണ്ടതാണ്. 30 മിനിറ്റുകൾ 2 മണിക്കൂർ വരെയുള്ള ഷോർട്ടി ഡ്യൂറേഷൻ പാർക്കിംഗ് നീണ്ട സമയത്തേക്കുള്ള ലോംഗ് ഡ്യൂറേഷൻ പാർക്കിംഗിനും പ്രത്യേക സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. നഗരത്തിലെ കവലകളുടെ നവീകരണം പൊതുമരാമത്തു വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്. റോഡുകളിൽ തടസ്സം ഉണ്ടാകുന്ന ഇലക്ട്രിക് പോസ്റ്റ് ബോർഡ് എന്നിവ നീക്കം ചെയ്യുവാനുള്ള പരിപാടികൾ ഉണ്ടാകണം. റോഡ് ജംഗ്ഷനിൽ നിന്ന് കഴിയുന്നത് 50 മീറ്റർ ദൂരത്തിൽ ഓട്ടോ ടാക്സി സ്റ്റാന്റുകൾ, ബസ് സ്റ്റോപ്പ് എന്നിവയുടെ സ്ഥാനം നിർണ്ണയിക്കണം.

നഗരത്തിലെ റോഡുകൾ കാനകൾ പ്രധാന കവലകൾ ഓട്ടോ ടാക്സി സ്റ്റാന്റുകൾ ബസ് സ്റ്റോപ്പ്, ഫുട്പാത്തുകൾ പാർക്കിംഗ് എന്നിവയുടെ ശാസ്ത്രീയവും സുക്ഷ്മവുമായ സ്ഥാന നിർണ്ണയത്തിലൂടെയും നിർമ്മാണ പ്രക്രിയയിലൂടെയുമാണ് റോഡുകളുടെ സമഗ്രവികസനം നടപ്പാക്കേണ്ടത്.

നഗരസഭ പ്രദേശത്ത് റോഡുകളുടെ വികസനത്തിനും നിർമ്മാണത്തിനും റോഡ് നെറ്റ് വർക്ക് പ്ലാൻ അനിവാര്യമാണെന്ന് 2018 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയുടെ മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ . ടാർ റോഡുകളുടെ സു .തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ് രക്ഷയുടെ പ്രധാനഭാഗമാണ് മഴക്കാലത്ത് ജലനിർഗമന കാനകൾനഗരസഭപ്രദേശത്തുള്ള മുഴുവൻ ടാർ റോഡുകൾക്കും കാന . ഭൂമിയുടെ ചരിവ്നേയും ജലനിർഗമന കേന്ദ്രത്തെയും .സൗകര്യം ലഭ്യമായിട്ടില്ലാത്തതാണ് .കണക്കിലെടുക്കാതെ നിർമ്മിച്ചതുകൊണ്ട് പല കാനകളിലൂടെയുള്ള ഒഴുക്കും തകരാറിലായിരുന്നു വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നിർമ്മിതികളും കലിങ്കുകളും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തേണ്ട അവസ്ഥയിലാണുള്ളത്പതിമൂന്നാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയിൽ മേൽ പ്രശ്നങ്ങൾ . പരിഹരിക്കുന്നതിനും ലോമെയിന്റനൻസ് റോഡ് ആയ ഇന്റർലോക്ക് വിരിക്കുന്ന

പ്രവൃത്തികൾക്കാണ് പ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ളത്.ബസ് സ്റ്റാന്റ് റിനോവേഷൻ,ജലസ്രോതസുകളുടെ സംരക്ഷണവും,സൗന്ദര്യവൽക്കരണവും,മുനിസിപ്പൽ പാർക്ക്തിരക്കേറിയ വെള്ളക്കെട്ട് അനുഭവപ്പെടുന്ന റോഡുകളിൽ ,ലൈബ്രറി നവീകരണം , കാനനിർമ്മാണവും ഇന്റർലോക്ക് വിരിക്കലും നഗരസഭയുടെ നിലവിലുള്ള ആസ്തികളുടെ സംരക്ഷണവും ,പുതുക്കലുംവിവിധ റോഡുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികളും നവീകരണവും , .എന്നിവ ത്വരിതഗതിയിൽ ഈ കാലയളവിൽ പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ സാധിച്ച കാനനിർമ്മാണം സ്മീറ്റ് ലൈറ്റ് ,തെരുവുവീളക്കുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണിയും സ്ഥാപനവും പുതിയ റോഡുകളിലും ,വലിക്കാത്ത റോഡുകളിലും പുതിയ സ്മീറ്റ് ലൈറ്റുകളുടെ സ്ഥാപനം വൈദ്യുതിചാർജ്ജ് കുറയ്ക്കുന്നതിനായി എൽപനം ഗതാഗതത്തിന് തടസ്സം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഡി ലൈറ്റുകളുടെ സ്ഥാ.ഇ. ഇലക്ട്രിക്പോസ്റ്റുകൾ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കൽ എന്നിവ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ 18-2017 .സാധിച്ചവർഷം -/65077911 പദ്ധതികളിലായി 330രൂപയും 2019-2018 ,വർഷം 365 പദ്ധതികളിലായി -/65126227രൂപയും 2020-2019 ,വർഷം -/49959235 ലായിപദ്ധതികളി 434 രൂപയും 21-2020 ,വർഷം -/140463861 പദ്ധതികളിലായി 434രൂപയും 22-2021 ,വർഷം 115143846 ,ബസ് സ്റ്റാന്റുകൾ ,പ്രധാന കവലകൾ ,കാനകൾ ,നഗരത്തിലെ റോഡുകൾ .രൂപയും ചിലവഴിച്ച നഗരസഭയിലെ പ്രധാന പ്രദേശങ്ങളിലെ അവസ്ഥകൾ എന്നിവ വിലയിരുത്തി സമഗ്രവികസനമാണ് നഗരസഭ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നത്.

2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം പൊതുമരാമത്ത് , ഊർജ്ജം , കുടിവെള്ളം പദ്ധതികൾക്കായ് 123510426/- രൂപ വകയിരുത്തിയതിൽ 90273960/- രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്.

നഗരത്തിലെ റോഡുകൾബസ് ,ഓട്ടോ ടാക്സി സ്റ്റാന്റുകൾ ,പ്രധാന കവലകൾ ,കാനകൾ , പാർക്കിംഗ് എന്നിവയുടെ ശാസ്ത്രീയവും സുക്ഷ്മവുമായ സ്ഥാന ,ഫുട്പാത്തുകൾ ,സ്റ്റോപ്പ് നിർണയത്തിലൂടെയും നിർമ്മാണ പ്രക്രിയയിലൂടെയുമാണ് റോഡുകളുടെ സമഗ്രവികസനം .നടപ്പാക്കേണ്ടത്

നഗരാസൂത്രണം

മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതസൗകര്യം പ്രദാനം ചെയ്യത്തക്ക രീതിയിൽ നഗരഘടകങ്ങളുടെ ക്രമീകരണം മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രക്രിയയെ നഗരാസൂത്രണം എന്നു പറയുന്നു.നഗരത്തിലെ ആവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ, സേവനകേന്ദ്രങ്ങൾ, വിദ്യാലയങ്ങൾ, ആരോഗ്യ സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ, വ്യാപാര - വ്യവസായ കേന്ദ്രങ്ങൾ, വിനോദകേന്ദ്രങ്ങൾ, കെട്ടിടങ്ങൾ, ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ, കൃഷിസ്ഥലങ്ങൾ, ചുറ്റുപാടുകൾ തുടങ്ങിയ വിവിധ ഘടകങ്ങളെ ശരിയായ വിധത്തിൽ ചിട്ടപ്പെടുത്തി, മനോഹരവും സൗകര്യപ്രദവുമായി, ചുരുങ്ങിയ ചെലവിൽ മികവുറ്റതാക്കിയെടുക്കുന്ന ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയാണ് നഗരാസൂത്രണം

ഭാവിയിലേക്കുള്ള ഉപയോഗവും സൗകര്യപ്പെടുത്തലുംകൂടി ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് നഗരത്തെ സംവിധാനം ചെയ്യുന്നതാണ് നഗരാസൂത്രണം. നഗരത്തിന്റെ വലിപ്പം, പ്രത്യേകത, പ്രാധാന്യം, പ്രശ്നങ്ങൾ, പരിമിതികൾ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടാണ് ആസൂത്രണം നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പുതിയ നഗരം രൂപകല്പന ചെയ്യുമ്പോഴും നിലവിലുള്ള നഗരങ്ങൾക്ക് ആസൂത്രണപ്രക്രിയ നടപ്പാക്കുമ്പോഴും ഈവക കാര്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. പഴക്കംകൊണ്ട് ജീർണതയുണ്ടാകുമ്പോൾ നഗരപ്രദേശങ്ങൾക്ക് പുനരുജ്ജീവനം അനിവാര്യമായും വരുന്നു.

ശാസ്ത്രവും കലയും കോർത്തിണക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രക്രിയയാണ് നഗരാസൂത്രണം. നഗരത്തെ സംബന്ധിച്ച വസ്തുവകകളുടെ സമാഹരണം, വിശകലനം, അവയെ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടുത്തൽ തുടങ്ങിയവ ശാസ്ത്ര സംബന്ധിയായ കാര്യങ്ങളാണ്. ഈ വസ്തുതകളെ ശരിയായ രീതിയിൽ ചിട്ടപ്പെടുത്തി നഗരത്തെ മനോഹരമാക്കിയെടുക്കുക എന്നത് കലാപരമായ സംഗതിയും. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഒരു പുതിയ നഗരം രൂപകല്പന ചെയ്യുമ്പോഴോ നിലവിലുള്ളവയെ ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ശക്തിപ്പെടുത്തുമ്പോഴോ കലയെയും ശാസ്ത്രത്തെയും വേർതിരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനം ആശാസ്യമല്ല. ഇവരും വേണ്ടത്ര അളവിൽ ഒത്തുചേർന്നാൽ മാത്രമേ നല്ലൊരു നഗരം സൃഷ്ടിക്കാനാകൂ. അതിനാൽ ആർക്കി ടെക്ചർ, എൻജിനീയറിങ്, ഭൂമിശാസ്ത്രം,

പരിസ്ഥിതിശാസ്ത്രം, സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം, സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം എന്നിവയെല്ലാം സമന്വയിച്ച ഒരു മേഖലയാണ് നഗരസൂത്രണം എന്ന് പൊതുവായി പറയാം.

പൊതുവെ, വികസനപ്രക്രിയയുടെ വിജയത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ് നഗരങ്ങളുടെ വളർച്ച. കൂടുതൽ തൊഴിൽ സാധ്യതകളും സാമ്പത്തികനേട്ടവും മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതസൗകര്യങ്ങളും ജീവിതനിലവാരവും പ്രദാനം ചെയ്യാൻ അവസരമൊരുക്കും എന്നതിനാൽ നഗരജനസംഖ്യയിൽ വേഗത്തിലുള്ള വർധന ഉണ്ടാകുന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്. ഗ്രാമങ്ങളിൽത്തന്നെ തൊഴിലവസരങ്ങൾ ഉള്ളപ്പോൾപ്പോലും ജനങ്ങൾ നഗരങ്ങളിലേക്ക് പ്രവഹിക്കുന്നത് നഗരങ്ങൾ മെച്ചപ്പെട്ട സാമ്പത്തികസാധ്യതകളും സാമൂഹ്യ ഉയർച്ചയും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു എന്നതിനാലാണ്. നഗരവത്കരണം ഒരു ശാപമല്ല മറിച്ച് ഗുണമാണ്. അത് മനുഷ്യൻ പുതിയ പ്രതീക്ഷകൾ നൽകുകവഴി സാമൂഹ്യഘടനയിൽ മാറ്റങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ഇത് വ്യവസായ വൽക്കരണത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നു. ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ ജനങ്ങൾക്കു പോലും വർദ്ധിച്ച സാമ്പത്തിക അവസരങ്ങളും മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഇത് അവസരമൊരുക്കുന്നു.

വികസന രാഷ്ട്രങ്ങളിലെല്ലാം തന്നെ നഗരങ്ങൾ വികസന പ്രക്രിയയുടെ വിജയത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളായാണ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. വിജയപ്രദമായ നഗരങ്ങൾ ആസൂത്രണ തത്വങ്ങളുടെയും തന്ത്രങ്ങളുടെയും വിജയമാണ് പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നത്. മറിച്ച് നഗരങ്ങളുടെ പരാജയവും അതിന്റെ ഫലമായി ഉണ്ടാകുന്ന നിരാശയും നിയമരാഹിത്യവും പരിസ്ഥിതിനാശവും തൊഴിലില്ലായ്മയും ദാരിദ്ര്യവും സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയുമെല്ലാം ആസൂത്രണത്തിലുണ്ടായ ദുർബലതകളിലേക്കും വ്യവസ്ഥിതിയിലെ പരസ്പരവൈരുദ്ധ്യങ്ങളിലേക്കുമുള്ള ചുണ്ടുപലകകളായും കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു.

നഗരങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തിക കെട്ടുറപ്പും സുസ്ഥിരമായ സാമ്പത്തികവളർച്ചയും നേടാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ നഗരവത്കരണത്തിന്റെ നല്ല വശങ്ങൾ സമൂർത്തമാവുകയുള്ളൂ. ഇവിടെയാണ് നഗരവത്കരണത്തിന്റെ (urban and regional planning) പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാകുന്നത്.

ശരിയാംവിധം ആസൂത്രണം ചെയ്ത നഗരം ജനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ സൗകര്യവും ആശ്വാസവും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. നഗരം ആസൂത്രണം ചെയ്യാതിരുന്നാലുള്ള ദോഷങ്ങൾ പലതാണ്. കാര്യക്ഷമമല്ലാത്തതും ഇടുങ്ങിയതുമായ വഴികളും റോഡുകളും ഉണ്ടാകുന്ന അസൗകര്യം സമൂഹത്തിന് മൊത്തത്തിൽ ദോഷം ചെയ്യും. ചേരികളുടെ രൂപീകരണവും ചിതറിയ അധിവാസവും ഉണ്ടാകും. അപകടകരമായ സ്ഥലങ്ങളും സുരക്ഷിതമല്ലാത്ത വ്യവസായശാലകളും ജനങ്ങൾക്ക് ഭീഷണിയാകും. അനാരോഗ്യകരമായ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടും. തുറസ്സായ സ്ഥലങ്ങൾ, പാർക്കുകൾ, കളിസ്ഥലങ്ങൾ, തുടങ്ങിയവയുടെ അഭാവം നഗരജീവിതത്തിലെ ആപ്തദവേളകൾക്ക് തടസ്സമാകും. വെള്ളം, വൈദ്യുതി, മാലിന്യനിർമാർജ്ജനം തുടങ്ങിയവയുടെ പോരായ്മ ആരോഗ്യരംഗത്ത് ഭീഷണിയാകും. ഇത്തരം അവസ്ഥകൾ മാറ്റി മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതസൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന് പൊതുവെ വികസന പ്രക്രിയയുടെ വിജയത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ് നഗരങ്ങളുടെ വളർച്ച കൂടുതൽ തൊഴിൽസാധ്യതകളും സാമ്പത്തികനേട്ടവും മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതസൗകര്യങ്ങളും ജീവിതനിലവാരവും പ്രദാനം ചെയ്യാൻ അവസരമൊരുക്കും എന്നതിനാൽ നഗര ജനസംഖ്യയിൽ വേഗത്തിലുള്ള വർധന ഉണ്ടാകുന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്. ഗ്രാമങ്ങളിൽത്തന്നെ തൊഴിലവസരങ്ങളുള്ളപ്പോൾപ്പോലും ജനങ്ങൾ നഗരങ്ങളിലേക്കു പ്രവഹിക്കുന്നത് നഗരങ്ങൾ മെച്ചപ്പെട്ട സാമ്പത്തികസാധ്യതകളും സാമൂഹ്യ ഉയർച്ചയും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു എന്നതിനാലാണ്. നഗരവത്കരണം ഒരു ശാപമല്ല മറിച്ച് ഗുണമാണ്. അത് മനുഷ്യൻ പുതിയ പ്രതീക്ഷകൾ നൽകുക വഴി സാമൂഹ്യഘടനയിൽ മാറ്റങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ഇത് വ്യവസായവത്കരണത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നു. ഗ്രാമീണമേഖലയിലെ ജനങ്ങൾക്കുപോലും വർദ്ധിച്ച

സാമ്പത്തികഅവസരങ്ങളും മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഇത് അവസരമൊരുക്കുന്നു.

വികസനരക്ഷിതങ്ങളിലെല്ലാം തന്നെ നഗരങ്ങൾ വികസന പ്രക്രിയയുടെ വിജയത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളായാണ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. വിജയപ്രദമായ നഗരങ്ങൾ ആസൂത്രണ തത്വങ്ങളുടെയും തന്ത്രങ്ങളുടെയും വിജയമാണ് പ്രതിഫലിക്കുന്നത്. മറിച്ച് നഗരങ്ങളുടെ പരാജയവും അതിന്റെ ഫലമായി ഉണ്ടാകുന്ന നിരാശയും നിയമരാഹിത്യവും പരിസ്ഥിതിനാശവും തൊഴിലില്ലായ്മയും ദാരിദ്ര്യവും സാമ്പത്തികത്തകർച്ചയുമെല്ലാം ആസൂത്രണത്തിലുണ്ടായ ദുർബലപ്പലങ്ങളിലേക്കും വ്യവസ്ഥിതിയിലെ പരസ്പര വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിലേക്കുമുള്ള ചുണ്ടുപലകകളായും കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. നഗരങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തിക കെട്ടുറപ്പും സുസ്ഥിരമായ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും നേടാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ നഗര വത്കരണത്തിന്റെ നല്ല വശങ്ങൾ സമൂർത്തമാവുകയുള്ളൂ. ഇവിടെയാണ് നഗരമേഖല ആസൂത്രണത്തിന്റെ (urban and regional planning) പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാകുന്നത്.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരത്തിന്റെ മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ നഗരസഭയും ടൗൺ & കൺട്രി പ്ലാനിംഗ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റും കൂടി ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. 2031- വരെയുള്ള സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സൂക്ഷ്മതല ആസൂത്രണമാണ് മാസ്റ്റർ പ്ലാനിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത്. സ്ഥലപര ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഭൂമി ഉപയോഗം (കൃഷി, പാർപ്പിടം, വാണിജ്യം, പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾ, വ്യവസായം), വ്യാവസായിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, വ്യാപാരവാണിജ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ടൂറിസം, മത്സ്യബന്ധനം, ഗതാഗതം, കുടിവെള്ളം, ശുചിത്വം, ഊർജം, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം, പരിസ്ഥിതി തുടങ്ങി നഗര വികസനത്തിലെ എല്ലാ മേഖലകൾ സംബന്ധിച്ചും പ്രശ്നവിശകലനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരിഹാരനിർദ്ദേശങ്ങൾ മാസ്റ്റർപ്ലാനിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ദീർഘകാല പരിപ്രേഷ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 13-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലേയും തുടർന്നുള്ള കാലയളവിലേയും വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്താൽ ശാസ്ത്രീയമായി വികസനം കൈവരിച്ച ആധുനിക നഗരമാക്കി കൊടുങ്ങല്ലൂരിനെ മാറ്റിയെടുക്കാൻ കഴിയും. അതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് 21-22 വാർഷിക പദ്ധതി മുതൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടേണ്ടത്.

മത്സ്യബന്ധന മേഖല

കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയുടെ ഭൂപ്രകൃതി പരിശോധിച്ചാൽ പുല്ലൂറ്റ് നാരായണമംഗലം മേഖല, ലോകമലേശ്വരം - കാവിൽകടവ് മേഖല - മേത്തല - ആനാപ്പുഴ - വി പി തുരുത്ത് - പടന്ന മേഖല എന്നിങ്ങനെ പരന്നു കിടക്കുന്നതാണ് മത്സ്യതൊഴിലാളി മേഖല മൊത്തം ജനസംഖ്യയുടെ ഏകദേശം 10% ശതമാനത്തോളം താഴെ വരുന്ന മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ ഭൂരിഭാഗവും അസംഘടിത വിഭാഗമാണ്. വളരെ ചുരുക്കം ചിലർക്കുമാത്രമാണ് സർക്കാർ ഫിഷറീസ് വകുപ്പുവഴിയും ക്ഷേമനിധി ബോർഡ്, അഡാക്ക് എന്നീ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ വഴിയും നൽകി വരുന്ന ധനസഹായം, പരിശീലനം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ധാരണയുള്ളൂ. പുല്ലൂറ്റ് മേഖലയിൽ പൊക്കാളി പാടശേഖരങ്ങളിൽ കൈയത്തു കഴിഞ്ഞ് മത്സ്യകൃഷി നടത്തുന്നവരും തുമ്പ്, കെട്ട് എന്നിവയിൽ മീൻ വളർത്തൽ തുടങ്ങിയ ഉൾനാടൻ മത്സ്യബന്ധന രീതികൾ അവലംബിക്കുന്നവരുമാണ്. ലോകമലേശ്വരം - കാവിൽകടവ് പ്രദേശത്തെ മത്സ്യതൊഴിലാളികളും വള്ളവും വലയും ഉപയോഗിച്ച് മീൻപിടിക്കുന്ന പരമ്പരാഗത മത്സ്യതൊഴിലാളി ഗണത്തിൽപ്പെടുന്നവരാണ്.

മേത്തല ആനാപ്പുഴ ഭാഗം മത്സ്യഗ്രാമം പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രദേശമാണ് മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ തിങ്ങിപ്പാർക്കുന്ന ഫിഷർമെൻ കോളനി തന്നെ ആനാപ്പുഴ മേഖലയിലുണ്ട്. ഇവർ പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധന രീതികൾക്കു പുറമെ കൂടുകൃഷി തുടങ്ങിയ ആധുനിക കൃഷിരീതികളും അവലംബിക്കുന്നവരാണ്. നഗരസഭയിലെ മറ്റു പ്രദേശങ്ങളിലെ മത്സ്യതൊഴിലാളികളെ അപേക്ഷിച്ച് മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളും സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങളും ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരുമാണ്.

പ്രശ്നവിശകലനം

ഉൾനാടൻ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ നേരിടുന്ന ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടതും ഗുരുതരവുമായ പ്രശ്നമാണ് ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ മലിനീകരണം. മത്സ്യബന്ധനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന കുളങ്ങൾ, കായലുകൾ, പുഴകൾ, തോടുകൾ എന്നിവയിൽ അടിഞ്ഞു കൂടുന്ന വൻതോതിലുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് അടക്കമുള്ള മാലിന്യങ്ങളും അറവുശാലകളിൽ നിന്നും പുറംതള്ളുന്ന മാലിന്യങ്ങളും മത്സ്യസമ്പത്തിന്റെ വംശനാശത്തിന് കാരണമാകുന്നു. സീസണലായുണ്ടാകുന്ന കുളവാഴയുടെ ശല്യം മത്സ്യബന്ധനത്തിന് തടസ്സമാകുന്നു. വടക്കൻ മേഖലകളിൽ നിന്നുമാണ് ഇത്തരത്തിൽ കുളവാഴകൾ കൂട്ടത്തോടെ പുഴയിലേക്ക് ഒഴുകിയെത്തുന്നത് ഇത് തടയുന്നതിനും ഉഭയവസ്ഥാനത്തുവെച്ചു തന്നെ ഇവയെ സംസ്കരിക്കുന്നതിനു വേണ്ട നടപടിയും സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. മലിനമായ ജലത്തിൽ പലപ്പോഴും മത്സ്യങ്ങൾ ചത്തുപൊന്താറുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങൾ തരണം ചെയ്യുന്നതിന് സാധാരണ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്ക് സാധിക്കാതെ വരുന്നു. ഈ രംഗത്ത് നഗരസഭയുടെ സജീവമായ ഇടപെടൽ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

പൊക്കാളി പാടശേഖരങ്ങളിൽ കൊയ്ത്തു കഴിഞ്ഞാൽ വരുന്ന ആറുമാസത്തേക്ക് മീൻ വളർത്തൽ ഇങ്ങനെ ഇടകലർന്ന കൃഷിരീതിയാണ് പരമ്പരാഗതമായി തുടർന്നു പോന്നിരുന്നത്. എന്നാൽ ഈയടുത്ത കാലത്തായി ഇടനിലക്കാരുടെ കടന്നു കയറ്റം ഈ പ്രകൃതയെ താളം തെറ്റിച്ചിരിക്കുകയാണ്. വൻ തുകയ്ക്ക് പാടശേഖരങ്ങൾ പാട്ടത്തിനെടുക്കുന്നവർ മീൻ വളർത്തലിനു വേണ്ടി പാടത്തിന്റെ ആഴം കുട്ടുകയും ഇത് കടുത്ത പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് വഴിവെയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പാടശേഖരങ്ങൾ പരിവർത്തന വിധേയമാക്കുമ്പോൾ തുടർന്ന് പൊക്കാളികൃഷിക്ക് അനുയോജ്യമല്ലാതായിത്തീരുകയും കാലങ്ങളായി കാർഷികരംഗത്ത് തനതായ സംഭാവന നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൊക്കാളി നെൽകൃഷി ഇല്ലാതായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരവസ്ഥയും നിലവിലുണ്ട്. മാത്രമല്ല ഇത്തരത്തിൽ ആഴം കുട്ടുന്നത് സമീപ പ്രദേശങ്ങളിൽ ജല സ്രോതസ്സുകളിൽ ഉപ്പിന്റെ അംശം വർദ്ധിക്കുന്നതിനും ശുദ്ധജല ദുർലഭ്യത്തിന് വഴിവെയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ രംഗത്തും നഗരസഭയുടെ സജീവമായ ഇടപെടൽ ആവശ്യമാണ്.

നഗരസഭാ പരിധിയിലെ പല തോടുകളും കുളങ്ങളും മണ്ണുമുടി വെള്ളം കയറാനാവാത്ത വിധം നശിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇവ ജെ.സി.ബി ഉപയോഗിച്ച് ചാലു കീറി വൃത്തിയാക്കി മീൻ വളർത്തുന്നതിന് അനുകൂലമാക്കണം. ഇതിനുവേണ്ടി നഗരസഭ മുൻകൈ എടുക്കേണ്ടതാണ്. നഗരസഭാ പരിധിയിലെ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ പൊതുവെ അസംഘടിതരാണ് മത്സ്യബന്ധന മേഖലയിൽ വർഷങ്ങളായി തൊഴിലെടുക്കുന്നവരാണെങ്കിലും മത്സ്യതൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധി ബോർഡിലോ മറ്റു മത്സ്യകാർഷിക ക്ലബ്ബുകളിലോ തുടങ്ങിയ രജിസ്ട്രേഡ് സംഘങ്ങളിലോ അംഗത്വമില്ലാത്തവരാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇവർക്കു ലഭിക്കേണ്ടതായ പല ആനുകൂല്യങ്ങളും നഷ്ടപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു അവബോധം തന്നെ പലരിലുമില്ല. ചിലർക്ക് അംഗത്വം ലഭിക്കാതെ വരുന്ന സാഹചര്യം മറ്റൊന്നാണ് പരമ്പരാഗതമത്സ്യതൊഴിലാളികൾ മത്സ്യ ലഭ്യത ഇല്ലാതെ വരുന്ന കാലയളവിൽ പട്ടിണിയിലും വറുതിയിലും കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ യുവജനങ്ങൾ ഈ

കാലയളവിൽ മറ്റു തൊഴിലെന്തെങ്കിലും ചെയ്ത് ഉപജീവനം കഴിക്കുന്നു. ഈ കാരണം കൊണ്ട് ഇവർ മത്സ്യതൊഴിലാളിയല്ല എന്നു പറഞ്ഞ് അംഗത്വം നിഷേധിക്കുന്നു എന്നതും യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ഇത്തരത്തിൽ അസംഘടിതരായ ഉൾനാടൻ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്ക് നിയമപരിരക്ഷ നൽകുന്നതിന് ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ ഈ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളെ ഏകോപിപ്പിച്ച് മത്സ്യകാർഷിക ക്ലബ്ബുകൾക്കും മറ്റും രൂപം നൽകുന്നതിനും മത്സ്യതൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധി ബോർഡിൽ അംഗത്വമുള്ളവരാക്കി തീർക്കുന്നതിനും ഉതകുന്ന വിധത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നഗരസഭയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടാകണം.

കൂടാതെ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ തിങ്ങി പാർക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ വൈദ്യുതി, കുടിവെള്ള ലഭ്യത, സൗകര്യമുള്ള റോഡുകൾ, കക്കൂസ് ഇല്ലാത്ത കുടുംബങ്ങളിൽ കക്കൂസ്, വാസയോഗ്യമായ ഭവനമില്ലാത്തവർക്ക് ഭവനം തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

ഇവർ നേരിടുന്ന മറ്റൊരു വിഷയം മത്സ്യ സംഭരണം, സംസ്കരണം, വിപണനം എന്നിവയ്ക്കുള്ള സാഹചര്യമില്ല എന്നതാണ് ഇതിനു അനുയോജ്യമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനുള്ള ഇടപെടലുകൾ നഗരസഭ നടത്തേണ്ടതാണ്. ആനാപ്പുഴയിൽ പണികഴിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മത്സ്യമാർക്കറ്റ് സാധാരണക്കാർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുന്ന വിധത്തിൽ തുറന്നു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്.

നഗരസഭാതലത്തിൽ മാത്രം പരിഹരിക്കാവുന്നതല്ല ഇവർ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ. വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് പുഴയിൽ നിന്നും 100 മീ. ദൂര പരിധി പാലിക്കണം എന്ന നിബന്ധന മത്സ്യതൊഴിലാളികളുടെ കാര്യത്തിൽ ഒഴിവാക്കണമെന്നതാണ് ഒരാവശ്യം. മത്സ്യബന്ധന മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഓരോരുത്തരും പുഴയുമായി ഇഴുകി ചേർന്ന് ജീവിക്കുന്നവരാണ്. മിക്കവാറും തൊഴിലാളികൾക്ക് 100 മീ പരിധിയിൽ സ്ഥലമുള്ളവരും കാലങ്ങളായി വീടുകെട്ടി താമസിക്കുന്നവരുമാണ്. മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്ക് വീടുവെക്കുന്നതിന് ഈ നിബന്ധന ഒഴിവാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ നിയമം കൊണ്ടുവരണം.

പുല്ലൂറ്റ്, ആനാപ്പുഴ, വി.പി തുരുത്ത് പടന്ന മേഖലകളിൽ പുഴ ചിറ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ട് ഇത് നഗരസഭയ്ക്ക് ഒറ്റയ്ക്ക് നടത്താനാകുന്നതല്ല. ജലസേചനം, ഫിഷറീസ് തുടങ്ങിയ വകുപ്പുകളുമായി സഹകരിച്ച് ബഹുവത്സര പ്രോജക്ടായി നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.

കുടിവെള്ളം

തൃശ്ശൂർ ജില്ല ഉൾപ്പെടെ 12 ജില്ലകളെ കടുത്ത വരൾച്ച ബാധിത പ്രദേശമായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാളും ഉയർന്ന അളവിൽ മഴ ലഭിച്ചിട്ടും വരൾച്ചബാധിത പ്രദേശമായി മാറുന്നതിനുള്ള കാരണം ജലത്തിന്റെ അശാസ്ത്രീയമായ ശേഖരണ പ്രവർത്തനങ്ങളോ അശ്രദ്ധമായ വിനിയോഗമോ ആണെന്ന് കരുതേണ്ടി വരും. 1982,1983, 1985, 1986, 1987 കാലയളവിലും കടുത്ത വരൾച്ചയേയാണ് കേരളം അഭിമുഖീകരിച്ചത്. എന്നിട്ടും നമ്മൾ ജലം സംരക്ഷിക്കാനും കരുതലോടെ ഉപയോഗിക്കാനും കാര്യമായ ഒരു നടപടിയും സ്വീകരിച്ചില്ല എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം.

കുളങ്ങളുടേയും കിണറുകളുടേയും ഉപയോഗം കുറച്ച് പൈപ്പ് വെള്ളത്തെ ആശ്രയിക്കുന്ന ജീവിതശൈലിയാണ് ഒരു പരിധി വരെ ഈ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കാരണം. പൈപ്പ് വെള്ളം കിട്ടുമെന്നായതോടെ കുടിവെള്ളത്തിന്റെ സ്വാഭാവിക സ്രോതസ്സുകളായിരുന്ന കിണറുകളും കുളങ്ങളും ആരും ശ്രദ്ധിക്കാതെയായി. അവയൊക്കെ മാലിന്യങ്ങൾ തളുത്തുള്ള ഇടങ്ങളായി മാറുകയും കൈയ്യേറ്റങ്ങളുടേയും ഇരയാകുകയും ചെയ്തു.

ഒരാൾക്ക് ഒരുദിവസം കുടിക്കാനും കുളിക്കാനും മറ്റുപയോഗത്തിനുമായി 135 ലിറ്റർ വെള്ളം മതിയാകുമെന്നാണ് ലോകാരോഗ്യ സംഘടനയുടെ കണക്ക് (WHO). പക്ഷെ കേരളത്തിൽ 335 ലിറ്റർ വെള്ളമാണ്. ശരാശരി അണുക്കുടുംബത്തിന് 2½ ലിറ്റർ വെള്ളം മതി. അതിൻറെ എത്രയോ മടങ്ങാണ് പുരപ്പുറത്ത് പെയ്തവീണ് ഒഴുകിപ്പോകുന്ന മഴവെള്ളം. മഴക്കാലത്ത് ലഭിക്കുന്ന വെള്ളത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം സംഭരിച്ചാൽ മാത്രം മതി വേനൽക്കാലത്ത് ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുവാൻ.

അദ്ധ്യായം 4

വികസന കാഴ്ചപ്പാട്, ലക്ഷ്യങ്ങൾ, തന്ത്രങ്ങൾ

കൊടുങ്ങല്ലൂരിലെ പൗരസമൂഹത്തിന് ഗുണമേന്മയും അന്തസ്സുമുള്ള ജീവിതം ലഭ്യമാക്കാനുതകും വിധം അനുഗ്രഹീത നഗരമായി വികസിപ്പിച്ച് നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കപ്പുറം നഷ്ടപ്പെട്ട സൗഭാഗ്യങ്ങളെ തിരിച്ചു പിടിക്കുകയെന്നതാണ് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നഗരസഭ ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്. അത് സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതും സ്വയംപര്യാപ്തിയിലേക്കു നയിക്കുന്നതും പരിസ്ഥിതിക്ക് ഒരു പോറൽ പോലും ഏല്പിക്കാത്തതുമായിരിക്കും. അത്തരമൊരു വികസന പ്രക്രിയയിൽ താഴെ പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾ പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്.

- ❖ മത്സ്യമേഖല : കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയ്ക്ക് അകത്തും പുറത്തുമായി ആകെ വിസ്തൃതിയുടെ 18%-നു മീതെയാണ് ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ വിസ്തീർണ്ണം. കൃഷി, വ്യവസായം, മൃഗസംരക്ഷണം തുടങ്ങി ഉല്പാദനമേഖലയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഇതേ അളവിൽ പ്രവർത്തന സ്ഥലം ലഭിക്കുകയില്ല. മത്സ്യകൃഷിയുടെ വൈവിധ്യവൽക്കരണത്തിലൂടെ മത്സ്യകൃഷി പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിപുലീകരിക്കുകയെന്നതാണ് സാമ്പത്തികമേഖലയിൽ മുന്നേറുന്നതിന് സ്വീകരിക്കേണ്ട തന്ത്രം. തോടുകളിൽ ഞണ്ടുകൃഷി വ്യാപകമാക്കി. 'കൊടുങ്ങല്ലൂർ ബ്രാന്റ് ഞണ്ട്' വിപണിയിലിറക്കണം. കൂടുമത്സ്യകൃഷി, കുളങ്ങളിലെ മത്സ്യകൃഷി (പടാകുളം, ദളവാകുളം, കരിശ്ശാംകുളം, ചേന്നൻകുളം) ഫിഷ് ഫാമുകൾ എന്നിവ നടപ്പിലാക്കണം. മത്സ്യസംസ്കരണ-വിപണന കേന്ദ്രങ്ങളുടെ ശക്തമായ ശൃംഖല പടുത്തുയർത്തണം.
- ❖ മാലിന്യം നിറഞ്ഞ് ദുർഗന്ധം വമിക്കുന്ന തോടുകളും കുളങ്ങളും ശുചീകരിച്ച് സംരക്ഷിക്കുക. പരിസ്ഥിതിയുടെ ജീവശ്വാസമായ കണ്ടൽക്കാടുകളെ കണ്ണിലെ കൃഷ്ണമണി പോലെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുക.
- ❖ നഗരത്തെ സുരക്ഷിതവും മാലിന്യമുക്തവുമാക്കുക. മാലിന്യങ്ങൾ ഉറവിടത്തിൽതന്നെ സംസ്കരിക്കുക. മൂന്നു വർഷം കൊണ്ട് നഗരസഭയിലെ എല്ലാ കുടുംബത്തിനും ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ഫലപ്രദമായ മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനം ലഭ്യമാക്കുക.
- ❖ നഗരത്തിന്റെ പകുതിയിലേറെയും ലവണജല ബാധിത പ്രദേശങ്ങളായതിനാൽ 54.39% കുടുംബങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ ജല വിതരണത്തെയാണ് കൂടിവെള്ളത്തിനായി ആശ്രയിക്കുന്നത്. സാധാരണ ഗതിയിൽ 2488 മി.മീ. മഴ പെയ്യുന്ന കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ മഴവെള്ളം ശാസ്ത്രീയമായ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ ശേഖരിച്ച് ഉപയോഗിക്കുവാനായാൽ, പൈപ്പുവെള്ളം കാത്തിരിക്കുന്ന അവസ്ഥയ്ക്ക് പരിഹാരമാകും. മുഴുവൻ പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിലും മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങളിലും മഴവെള്ള സംഭരണത്തിനുള്ള പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കിണർ ലഭ്യമായ മുഴുവൻ വീടുകളിലും കിണർ റീചാർജ്ജിംഗ്, കിണറില്ലാത്ത വീടുകളിൽ മഴവെള്ള സംഭരണികൾ എന്നിവ നടപ്പാക്കി. വേനൽക്കാല മാസങ്ങളിലേക്ക് ശുദ്ധജല ശേഖരം സൃഷ്ടിക്കുക എന്നതാണ് കാഴ്ചപ്പാട്.

- ❖ നഗരസഭാ പ്രദേശത്തെ 5% കുടുംബങ്ങൾ പാർപ്പിടങ്ങളില്ലാത്തവരോ, വാസയോഗ്യമല്ലാത്തതോ പൂർത്തീകരിക്കാത്തതോ ആയ ഭവനങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവരാണ്. മുഴുവൻ കുടിലുകളും ഓലപ്പുരകളും ജീർണ്ണിച്ച വീടുകളും മാറ്റിയോ, പുതുക്കിയോ പണിത് അന്തസ്സുള്ള ജീവിതാന്തരീക്ഷം 5 വർഷം കൊണ്ടൊരുക്കുക.

- o കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരത്തെ മേജർ സെക്കന്റ് ഓർഡർ അർബൻ സെന്റർ ആയി

--	--	--

വികസിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് എല്ലാ നഗരങ്ങളും ഗ്രാമങ്ങളുമായും ഉയർന്ന തലത്തിലുള്ള കണക്റ്റിവിറ്റി സൃഷ്ടിക്കുക.

- ❖ മാലിന്യ മുക്തമായ ഹൈടെക് വ്യവസായങ്ങൾക്ക് വേദിയൊരുക്കുക.
- ❖ ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ, ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങൾ, റോഡപകടങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം പകർച്ചവ്യാധികളെ തടയുന്നതിനായി സെക്കന്ററി ലെവൽ ഹെൽത്ത് കെയർ സൗകര്യങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- ❖ പൊതുവിടങ്ങളും പാർക്കുകളും സാംസ്കാരികകേന്ദ്രങ്ങളും കളിക്കളങ്ങളും വിപുലമാക്കിക്കൊണ്ട് സമൂഹത്തിലെ സാംസ്കാരിക മുന്നേറ്റങ്ങളെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുക. മുനിസിപ്പൽ പാർക്കിനോടനുബന്ധിച്ച് റിക്രിയേഷണൽ ഹബ്ബ് സ്ഥാപിക്കുക.
- ❖ വയലാർ-ഉഴുവത്കടവ്-കാവിൽക്കടവ്-ശൃംഗപുരം-ഉണ്ടേക്കടവ്-ആനാപ്പുഴ വഴി കോസ്റ്റൽ റോഡ് നിർമ്മിച്ച് സ്റ്റേറ്റ് ഹൈവേകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുക. 18 മീറ്റർ വീതിയിൽ നിർമ്മിക്കുന്ന ഈ റോഡിന്റെ കാവിൽക്കടവ് കനാൽ, ശൃംഗപുരം കനാൽ വിടവുകൾ നികത്തേണ്ടതാണ്.
- ❖ 12 മീറ്റർ വീതിയിൽ താഴെ പറയുന്ന 14 സബ് മേജർ റോഡുകൾ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.
  1. പടാകുളം-അഴീക്കോട് റോഡ്
  2. ചന്തപ്പുര-കോസ്റ്റൽ റോഡ് ലിങ്ക്
  3. നാരായണമംഗലം - വെള്ളൂർ റോഡ്
  4. പെരിങ്ങപ്പാടം റെഗുലേറ്ററി റോഡ്
  5. തച്ചപ്പിള്ളി റോഡ്
  6. ചാപ്പാറ - പന്തീരാമ്പാല - എസ്.എച്ച്.51 റോഡ്
  7. കിഴക്കെ നട - തെക്കെ നട റോഡ്
  8. ഹോസ്പിറ്റൽ റോഡ്
  9. നിർദ്ദിഷ്ട റിക്രിയേഷൻ ഹബ്ബിലേക്കുള്ള റോഡ്
  10. ശൃംഗപുരം-സോണൽ ഓഫീസ് - ടി.കെ.എസ്.പുരം റോഡ്
  11. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. റോഡ്
  12. ടി.കെ.എസ്.പുരം - കോട്ടപ്പുറം റോഡ്
  13. മേനക റോഡ് - കോട്ടപ്പുറം ജെട്ടി റോഡ്
  14. മേത്തല-ശ്രീകൃഷ്ണക്ഷേത്രം - പി.എച്ച്.സി. റോഡ്
- ❖ വൈദ്യുതി വിതരണത്തിന് അണ്ടർ ഗ്രൗണ്ട് കേബിൾ സംവിധാനം പ്രാവർത്തികമാക്കുക.
- ❖ നഗരത്തിന് തൊട്ടുപുറത്തായി മൾട്ടിലെവൽ പാർക്കിംഗ് സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കുക.

<p>1.</p>	<p>പൊതുഭരണ വ്യവസ്ഥകാര്യവും</p>	<p>1. വൈദ്യുതി ചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ ജനങ്ങൾക്ക് സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുമായി നഗരസഭയിൽ ഗ്രീഡ് ട്രൈഡ് സോളാർ പവർപ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുക.</p>
<p>2.</p>	<p>കൃഷിയും അനുബന്ധമേഖലയും</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. നഗരസഭാ പ്രദേശത്തെ മുഖ്യ കാർഷിക വിളയായ നാളികേര കൃഷിയിൽ ഉല്പന്ന വർദ്ധനവിനാവശ്യമായ സമഗ്രവികസന പരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കൽ, ഉല്പാദന ക്ഷമമല്ലാത്ത തെങ്ങുകൾ വെട്ടിമാറ്റി പ്രത്യുല്പാദന ശേഷിയുള്ള തെങ്ങിനങ്ങൾ നട്ടുവളർത്തുക, പ്രതിവർഷം നാളികേര ഉല്പാദനം തെങ്ങൊന്നിന് 100-120 എണ്ണത്തിൽ എത്തിയ്ക്കുക. 2. പൂർണ്ണമായും വിപണിയെ ആശ്രയിക്കുന്ന പച്ചക്കറി ഇനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ 5 വർഷം കൊണ്ട് പ്രാദേശിക ആവശ്യകതയുടെ പകുതിയെങ്കിലും ഉല്പാദിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന സാഹചര്യം ഒരുക്കുക. 3. കാർഷിക മേഖലയിൽ ജൈവവളത്തിന്റെയും ജൈവകീടനാശിനികളുടെയും ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ജൈവകൃഷിരീതികൾക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകുകയും ചെയ്യുക. 4. ജാതി, കുരുമുളക് എന്നീ ഇടവിള കൃഷികളുടെ സാമ്പ്രത വർദ്ധിപ്പിക്കുക. 5. ലഭ്യമായ മുഴുവൻ നെൽപ്പാടങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുകയും നെൽകൃഷി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുക. ആദായകരമായ രീതിയിൽ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ കര നെൽകൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുക 6. തോടുകൾ, കുളങ്ങൾ, കിണറുകൾ എന്നീ ജലസ്രോതസ്സുകളെ മാലിന്യമുക്തമാക്കി ജല സംഭരണികളാക്കുക. 7. ജല ലഭ്യത ഉയർത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി മഴവെള്ളം കിണറുകളിലേയ്ക്ക് റീ ചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം മുഴുവൻ വീടുകളിലും ഉറപ്പുവരുത്തുക. 8. തോടുകളും കുളങ്ങളും യഥാകാലം ശുദ്ധീകരിച്ച് പാർശ്വ ഭിത്തികൾ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുക. 9. പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നതിലേയ്ക്ക് മാവ്, പ്ലാന്റ്, നെല്ലി, പുളി, ചാമ്പ, പേര തുടങ്ങിയ മരങ്ങൾ വ്യാപകമായി വച്ചുപിടിപ്പിക്കുക. 10. നഗരസഭ പ്രദേശത്ത് വിവിധ ഇനങ്ങളിൽപ്പെട്ട ഒരു ലക്ഷം മരങ്ങൾ വച്ച് പരിപാലിക്കുക. 11. പഴം, പച്ചക്കറി എന്നിവയും വിപണനത്തിന് നാടൻ ചന്തകൾ ഉൾപ്പെടെ മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. 12. സംഘ കൃഷിയ്ക്ക് ഗ്രൂപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കി സ്ഥലം, കുളങ്ങൾ എന്നിവ പാട്ടത്തിനെടുത്ത് വിവിധ കൃഷികൾ നടത്തുന്നതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. 13. ഒരു വിളയ്ക്കായോ പച്ചക്കറി കൃഷികൾ എല്ലാത്തിനുമായോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാർഷിക ഉല്പാദന കമ്പനികളെയോ അതുവഴി ഉല്പന്ന വൈവിധ്യ വർദ്ധനവ് സംസ്കരണ വിപണന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. 14. മുണ്ടകൻ, പൊക്കാളി നെൽകൃഷിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും മുഴുവൻ പാടങ്ങളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനും പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക

<p>3.</p>	<p>മൃഗസംരക്ഷണവും ക്ഷീര വികസനവും</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. പാൽ, മുട്ട, മാംസം എന്നിവയുടെ ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിച്ച് പ്രാദേശിക ആവശ്യകതയുടെ പകുതിയെങ്കിലും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ. 2. മുഖ്യതൊഴിലായോ ഉപ തൊഴിലായോ മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരെ കണ്ടെത്തി അവർക്ക് ആവശ്യമായ കന്നുകാലികൾ, തൊഴുത്ത്, കറവയന്ത്രം എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം. 3. ആധുനിക അറവുശാല സ്ഥാപിക്കുന്ന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുക. 4. മൃഗാശുപത്രികളിലേക്ക് ആവശ്യമായ മരുന്നുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുക. 5. മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിലെ ഉല്പാദനത്തിന്റെ മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനം കൊണ്ടുവരുക
<p>4.</p>	<p>പ്രാദേശിക സമ്പത്തിക വികസനം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. കൃഷി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, പാൽ, മാംസം, മുട്ട, മത്സ്യം എന്നീ ഉല്പന്നങ്ങൾ മുഖ്യ വർദ്ധിതമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തി വിപണനം നടത്തുവാനുള്ള ചെറു സംരഭങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. 2. പ്രാദേശിക ഉല്പാദന മേഖലയിലെ തൊഴിൽ സംരഭങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് ആധുനിക ഉല്പാദന മേഖലയിലെ ഉല്പാദന സംരഭങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പരിശീലനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക. 3. കുടുംബശ്രീയുടെ സംരഭക വികസന പരിപാടിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് പ്രോജക്ടുകൾ ആരംഭിക്കുക. 4. പ്രാദേശിക വിഭവ സമ്പത്ത് ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് തൊഴിൽ ലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി ഉല്പാദന യൂണിറ്റുകളും സൂക്ഷ്മ സംരഭങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
<p>5.</p>	<p>ഔദ്യോഗിക ലഘൂകരണം ചേരി പരിഷ്കരണം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. പരമദരിദ്രരും അഗതികളുമായ കുടുംബങ്ങളെ ആശ്രയ പദ്ധതിയിലൂടെ പരിപാലിക്കുക. 2. ലാന്റിംഗ് പ്ലെയ്സിലെ ചേരി പരിഷ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുക. 3. ചേരികളിൽ നിന്നും മാറ്റി താമസിപ്പിച്ച കുടുംബങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ നൽകുക.

<p>6.</p>	<p>സാമൂഹ്യ നീതി</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ശിശുക്കൾ, കുട്ടികൾ, അമ്മമാർ എന്നിവർക്കാവശ്യമായ ക്ഷേമ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 2. ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ, ജീവിതത്തിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടുപോയവർ, ഗുരുതര രോഗം ബാധിച്ചവർ മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കാവശ്യമായ ക്ഷേമ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക. 3. വയോജനങ്ങൾ, കിടപ്പുരോഗികൾ എന്നീ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്കുള്ള സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. 4. ഭിന്നശേഷിയുള്ള കുട്ടികൾക്കായി ബഡ്സ് (ആൗറെ) സ്കൂൾ ആരംഭിക്കുക. 5. അങ്കണവാടികൾക്ക് ആവശ്യമായ ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക. 6. അങ്കണവാടികുട്ടികൾക്കുള്ള പോഷകാഹാരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക. 7. ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിഭാഗത്തിനാവശ്യമായ ക്ഷേമ പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക.
<p>7.</p>	<p>വനിത വികസനം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. വനിതകളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക പദവി ഉയർത്തുന്നതിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക 2. വ്യക്തി തലത്തിലും, ഗ്രൂപ്പ് തലത്തിലും പ്രാവർത്തികമാകുന്ന തൊഴിൽ സംരഭങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതിനും നില നിർത്തുന്നതിനും ആവശ്യമായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 3. സ്ത്രീകളുടെ തൊഴിൽ- വരുമാന വർദ്ധനവ്നായി സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾക്കുപുറമെ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിന് വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ നടത്തുക. 4. സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിനായി ജാഗ്രത സമിതികൾ രൂപീകരിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക. 5. നിർഭയ പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള കായിക വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടികളായ കരാട്ടെ, ജൂഡോ എന്നിവയിലെ പരിശീലനം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും വനിതകൾക്കും നൽകുക. 6. പെൺകുട്ടികൾക്കും സ്ത്രീകൾക്കും സൗകര്യപ്രദമായ രീതിയിൽ നാപ്കിൻ, വെസ്റ്റിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ, നാപ്കിൻ ഡിസ്പോസൽ യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുക. 7. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് കൗമാരകാല കൗൺസിലിംഗ് ലിംഗനീതിയോടു ബന്ധപ്പെട്ട ബോധവൽക്കരണം എന്നിവ നടത്തുക 8. നഗര കേന്ദ്രത്തിലും പൊതുഇടങ്ങളിലും ടോയ്ലറ്റുകളും വിശ്രമമുറികളും, മൂലയൂട്ടൽ കേന്ദ്രങ്ങളും സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക.

<p>8.</p>	<p>പട്ടികജാതി വികസനം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർക്ക് ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസവും ഒരു വീട്ടിൽ ഒരാൾക്ക് സ്ഥിര വരുമാനമുള്ള തൊഴിലും നൽകുക. 2. കുടിവെള്ളം, പാർപ്പിടം എന്നിവ ഈ വിഭാഗക്കാർക്ക് ഉറപ്പുവരുത്തി പാശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുക. 3. പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരുടെ വിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് പഠനത്തിനാവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ നൽകി ഇവരെ സമൂഹത്തിന്റെ ഉന്നതിയിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തുക.
<p>9</p>	<p>ആരോഗ്യം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. നഗരസഭയുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭൗതിക, അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 2. ജീവിതശൈലി രോഗങ്ങളുടെ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സ്ക്രീനിംഗ് ക്ലിനിക്കൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക. 3. ഔഷധ ദൗർലഭ്യം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ആവശ്യമായ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ജീവൻ രക്ഷാ ഔഷധങ്ങളും അത്യന്താപേക്ഷിതങ്ങളായ മറ്റു ഔഷധങ്ങളും പുറമെ നിന്നു വാങ്ങുന്നതിന് നിലവിലുള്ള നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി പദ്ധതികൾ ഉണ്ടാക്കുക. 4. ക്യാൻസർ, പ്രമേഹം, പക്ഷപാതം, രക്താതിമർദ്ദം, വൃക്ക രോഗങ്ങൾ, കരൾ രോഗങ്ങൾ എന്നീ ജീവിത ശൈലി രോഗങ്ങളുടെ ചികിത്സയ്ക്ക് പര്യാപ്തമാകുന്ന രീതിയിൽ അത്യാധുനിക സജീകരണങ്ങളോടെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ താലൂക്ക് ആശുപത്രിയെ നവീകരിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 5. പകർച്ചവ്യാധികൾ പടർന്നുപിടിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളും ദുരന്ത നിവാരണത്തിന്റെ ഭാഗമായ പകർച്ചേതര വ്യാധികളുടെ സമഗ്ര നിയന്ത്രണത്തിന് മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകളും ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളും പ്രാദേശിക പരിശോധന സംവിധാനങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുക. 6. താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ ഡയാലിസിസ് കേന്ദ്ര സേവനം ഉപയോഗിക്കുന്ന ദരിദ്രർക്ക് ഇതു സൗജന്യമായി ലഭ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 7. അവയവദാനം, രക്തദാനം എന്നീ മനുഷ്യ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകുന്ന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 8. സ്കൂൾ ആരോഗ്യ പരിപാടി ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 9. വയോജനങ്ങൾക്ക് ചികിത്സയും ഔഷധങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ക്ലിനിക് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക. 10. അമ്മമാർക്കും കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും പ്രത്യേക പരിചരണം നൽകുന്ന ആശുപത്രി സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക.

<p>10</p>	<p>ശുചിത്വം, മാലിന്യ സംസ്കരണം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കൽ 2. ജൈവവള മാലിന്യങ്ങളെ വളമാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കൽ 3. പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൾ മനുഷ്യന് ദോഷമില്ലാത്ത രീതിയിൽ സംസ്കരിക്കൽ 4. ആധുനിക രീതിയിലുള്ള സ്റ്റോട്ടർ ഹൗസ് 5. ഉറവിടത്തിൽ വച്ചുതന്നെ ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ വളമാക്കി മാറ്റുന്നതിന് വീടുകളിൽ ബയോഗ്യാസ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തൽ
<p>11.</p>	<p>വിദ്യാഭ്യാസം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. വിദ്യാലയങ്ങളെ അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരത്തിലാക്കി മാറ്റുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സ്മാർട്ട് ക്ലാസ്സ് റൂമുകൾ സജ്ജമാക്കൽ 2. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ പാശ്ചാത്തല സൗകര്യം ഒരുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കെട്ടിടങ്ങൾ, ഫർണിച്ചറുകൾ, ടോയ്ലറ്റുകൾ, ലൈബ്രറികൾ, റീഡിംഗ് റൂമുകൾ, അസംബ്ലി ഹാൾ, ഡൈനിംഗ് ഹാൾ, പാചകപ്പുരകൾ, സ്റ്റോർ റൂമുകൾ, കളിക്കളങ്ങൾ, കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി, മാലിന്യ സംസ്കരണ ഉപാധികൾ എന്നിവ സജ്ജമാക്കൽ 3. ഹരിതാഭമായ വിദ്യാലയങ്ങൾക്ക് രൂപം നൽകൽ 4. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ കൃഷിത്തോട്ടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കൽ 5. സാഹിത്യം, കല, കായിക പ്രവൃത്തികൾക്ക് അന്തരീക്ഷവും സൗകര്യവും ഒരുക്കൽ 6. ആട്സ് & സ്പോർട്സ് രംഗത്തുള്ളവർക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട സംഘടനകൾക്ക് ആവശ്യമായ ഭൗതിക സാഹചര്യം ഒരുക്കൽ
<p>12.</p>	<p>കുടിവെള്ളം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും സുരക്ഷിതമായ കുടിവെള്ളം എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക 2. ശുദ്ധജല സംരക്ഷണത്തിനായി ശുദ്ധജലം ലഭ്യമാകുന്ന മുഴുവൻ കിണറുകളും കുളങ്ങളും സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി ജല സംഭരണികളാക്കുക. 3. മഴവെള്ളം ശേഖരിക്കുന്നതിനായി സാധ്യമായ മുഴുവൻ വീടുകളിലും മഴവെള്ള സംഭരണികൾ സ്ഥാപിക്കുക. 4. പുതിയ കിണറുകളും കുളങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക. 5. ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഗാർഹിക കണക്ഷൻ നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി സബ്സിഡി നിബന്ധനകൾക്കു വിധേയമായി ഏറ്റെടുക്കുക. 6. മലിന ജലം സംസ്കരിച്ച് പുനർ ഉപയോഗം നടത്തുവാനുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുക. 7. ശുദ്ധജലത്തിന്റെ ധൂർത്തും ദുരുപയോഗവും കുറയ്ക്കുവാനുള്ള ജല സാക്ഷരത പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.

<p>13</p>	<p>പാർപ്പിടം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. അഞ്ചുവർഷത്തിനുള്ളിൽ ഭൂരഹിതരും ഭവന രഹിതരും ആയ മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും മാന്യവും വാസയോഗ്യവുമായ പാർപ്പിടം നിർമ്മിക്കുക. 2. വിവിധ പാർപ്പിട പദ്ധതികളിലെ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പൂർത്തിയാക്കാത്ത പാർപ്പിടങ്ങൾ വാസയോഗ്യമായ നിലയിൽ പൂർത്തീകരിക്കുക. 3. നഗരപ്രദേശത്ത് ഓലപുരകൾ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനായി അത്തരത്തിലുള്ള വീടുകൾ ഓട്/ കോൺക്രീറ്റ് എന്നീ മേൽക്കൂരകളോടെ പുനർ നിർമ്മിക്കുക. 4. ജീർണ്ണിച്ചതും വാസയോഗ്യമല്ലാത്തതുമായ ഭവനങ്ങൾ പുനർ നിർമ്മിക്കുക. 5. മുഴുവൻ വീടുകളിലും ശുദ്ധജലം, കക്കൂസ്, വൈദ്യുതി, മാലിന്യ സംസ്കരണ ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുക 6. എല്ലാവർക്കും സുരക്ഷിത ഭവനം ലഭ്യമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള “LIFE” മിഷനുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് പാർപ്പിട പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുക.
<p>14.</p>	<p>പൊതുമരാമത്ത് ഉയർജ്ജം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. പൊട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞ റോഡുകൾ റീടാറിംഗ് ചെയ്യൽ 2. പുതിയ റോഡുകൾ മെറ്റലിംഗ്, ടാറിംഗ് ചെയ്യൽ 3. നഗരസഭയുടെ ആസ്തികൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കെട്ടിടങ്ങൾ മെയിന്റനൻസ് ചെയ്യുക 4. നഗരസഭയുടെ പ്രദേശങ്ങളിലെ പൊതുകിണറുകൾ വൃത്തിയാക്കി കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സ് നിലനിർത്തുക 5. പൊട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞ കാനകൾ മെയിന്റനൻസ് ചെയ്ത് സ്റ്റാബിടുക 6. കാനകൾ ഇല്ലാത്ത റോഡുകളിൽ പുതിയ കാനകൾ നിർമ്മിച്ച് സ്റ്റാബിട്ട് സഞ്ചാരയോഗ്യമാക്കൽ 7. വഴിയോരങ്ങളിൽ സ്ക്രീറ്റ് ലൈറ്റ് സ്ഥാപിക്കൽ 8. എല്ലാ ഭവനങ്ങളിലും വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കൽ 9. വൈദ്യുതിവിതരണത്തിന് അണ്ടർ ഗ്രൗണ്ട് കേബിൾ സംവിധാനം പ്രാവർത്തികമാക്കുക. 10. പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും 2500ച. അടിക്കു മീതെയുള്ള പാർപ്പിടങ്ങളുടെയും റൂഫുകളിൽ സോളാർ പാനൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക.

<p>15.</p>	<p>നഗരസൂത്രണം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. നഗരത്തിന്റെ മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നഗരത്തിന്റെ വികസന പ്രവർത്തനം ക്രമീകരിക്കുക. 2. നഗരത്തിലെയും വാർഡുകളിലെയും റോഡ് നെറ്റ് വർക്ക് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മിക്ക റോഡുകളും പുതിയ റോഡുകളും റോഡ് വികസനവും നടപ്പിലാക്കുക. 3. കാൽ നടയാത്രക്കാർക്കുള്ള നടപ്പാതകൾ ആവശ്യമായിട്ടെത്തല്ലാം നിർമ്മിച്ചു യാത്രക്കാരെ സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുക 4. വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന വാഹന ബാഹുല്യത്തെ നിയന്ത്രണ വിധേയമാക്കുന്നതിനായി നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ മൾട്ടിലെവൽ പാർക്കിംഗ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള പാർക്കിംഗ് സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കുക. ഷോർട്ട് ഡ്യൂറേഷൻ പാർക്കിംഗ് സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കുക. ഷോർട്ട് ഡ്യൂറേഷൻ പാർക്കിംഗിനും ലോങ് ഡ്യൂറേഷൻ (Long Duration) പാർക്കിംഗിനും പ്രത്യേകം സംവിധാനം ഒരുക്കുക. 5. റോഡിനിരുവശങ്ങളിലും മഴവെള്ളം ഒഴുകുവാനുള്ള ഫലപ്രദമായ ഡ്രൈനേജ് സംവിധാനം കൊണ്ടുവരുക. കാനകളുടെ അടിവശം കോൺക്രീറ്റ് ഒഴിവാക്കേണ്ടതും ഭൂമിയുടെ സ്വാഭാവികമായ ചരിവ്നെയും ജലനിർഗമന സ്ഥാനത്തേക്ക് എത്തിച്ചേരുവാനുള്ള സൗകര്യത്തെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി നിർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്.
<p>16.</p>	<p>മത്സ്യ വികസനം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. മത്സ്യതൊഴിലാളികളെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് ഉയർത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി മത്സ്യ ബന്ധനം, സംഭരണം, സംസ്കരണം, വിപണനം എന്നിവയ്ക്ക് അനുയോജ്യമായി പാശ്ചാത്തല സൗകര്യം ഒരുക്കുക. 2. മത്സ്യബന്ധനത്തിനാവശ്യമായ അനുകൂല സാഹചര്യം ഒരുക്കുക 3. പരമ്പരാഗത മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്ക് വഞ്ചിയും വലയും നൽകൽ 4. മത്സ്യതൊഴിലാളികളുടെ വിദ്യാർത്ഥികളായ മക്കൾക്ക് ഫർണിച്ചർ, പഠനോപകരണങ്ങൾ നൽകൽ 5. പരമ്പരാഗത മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്ക് കൂടുമത്സ്യകൃഷിക്കാവശ്യമായവ നൽകൽ.

<p>17.</p>	<p>ജൈവവൈവിധ്യം</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. പൊതു തോടുകളുടെയും കുളങ്ങളുടെയും വശങ്ങളിൽ തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി നടത്തുകയാണെങ്കിൽ മണ്ണാലിപ്പ് തടയുകയും, കൂടാതെ ഇത് ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. 2. കണ്ടൽകാടുകൾ, കാവുകൾ അടയാളപ്പെടുത്തുകയും സംരക്ഷണം നൽകുകയും ചെയ്യണം. 3. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ ആവശ്യകതകളെ മലസിലാക്കി കൊടുക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ക്ലാസ്സുകൾ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ നടത്തുക. 4. മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റിൽ നടവളർത്തിയ ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയനാമങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ ബോർഡ് സ്ഥാപിക്കുക, കൂടുതൽ മരങ്ങൾ ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ എന്നിവ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുക. 5. കൂടുതൽ സ്കൂളുകളിൽ പൂമ്പാറ്റ ഉദ്യാനം, ഔഷധ ഉദ്യാനം എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുക. 6. കാതിക്കളംകെട്ടി സംരക്ഷിച്ച സൗന്ദര്യവത്കരണം നടത്തണം. അതിനാവശ്യമായ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കണം 7. ഗ്രീൻ പാർക്ക് തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി ചെയ്യാവുന്നതാണ് 8. പച്ചതുരുത്ത് നിർമ്മാണം പരിപാലനം 9. ജൈവ കൃഷി പ്രോത്സാഹനം 10. കാതിക്കളംകെട്ടി സംരക്ഷിച്ച സൗന്ദര്യവത്കരണം നടത്തണം. അതിനാവശ്യമായ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കണം 11. ഉപ്പുവെള്ളത്തെ പ്രതിരോധിക്കാൻ പൂപ്പുരത്തി പോലുള്ള വെച്ചുപിടിപ്പിക്കണം. 12. ദുരന്തനിവാരണ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുക 13. വാർഡ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ERT കളെ രൂപീകരിച്ച് ദുരന്തനിവാരണ പരിശീലനം നൽകുക
------------	--------------------	---

അദ്ധ്യായം 5

**വിഭവസ്രോതസ്സുകളും വകയിരുത്തലും
2025-2026 വാർഷിക പദ്ധതി(പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്)**

	വിഭവസ്രോതസ്സ്	
1	വികസനഫണ്ട്	66282000
2	പട്ടികജാതിപ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി	22166000
3	കേന്ദ്ര ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ഗ്രാന്റ് - ബേസിക്	21364000
4	കേന്ദ്ര ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ഗ്രാന്റ് - ടൈഡ്	32045000
5	റോഡ്ഡെവിൻറനൻസ് ഫണ്ട്	42595000
6	നോൺറോഡ്ഡെവിൻറനൻസ് ഫണ്ട്	58356000
	ആകെ	242808000

അനിവാര്യ പദ്ധതികൾ

എസ്.എസ്.എ
അങ്കണവാടി പോഷകാഹാരം
അങ്കണവാടി വർക്കർമാരുടെ അധികവേതനം
പാലിയേറ്റീവ് കെയർ, വൃദ്ധർ
ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർക്ക് സ്കൂളർഷിപ്പ്
െ.എ.കെ.എംനുള്ള വിഹിതം
ആശ്രയ
വനിതകൾക്കുള്ള പദ്ധതി
ശുചിത്വം, മാലിന്യസംസ്കരണം, ജലസംരക്ഷണം
പാർപ്പിടം - ലൈഫ് മിഷൻ& PMAY
കുട്ടികൾ, ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ
വയോക്തൃബ്ലുകൾ
പാലിയേറ്റീവ് പരിചരണം
പട്ടികജാതി വിഭാഗങ്ങളുടെ വികസനം
എ.ബി.സി പദ്ധതി

അദ്ധ്യായം 6

**പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ
കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ
2025-2026**

1. പൊതുഭരണവും ധനകാര്യവും

- 1. ടൂറിസം വികസനത്തിനായി പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുക
- 2. ജലഗതാഗതത്തിനായി സമഗ്രമായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരണം
- 3. കൊടുങ്ങല്ലൂർ മാനുഫാക്ചുറിംഗ് & മാർക്കറ്റിംഗ് സൊസൈറ്റി എന്ന രീതിയിൽ സഹകരണ സംഘം ആരംഭിക്കുക.
- 4. നഗരസഭാ ഓഫീസിൽ CCTV Camera സ്ഥാപിക്കുക.
- 5. പദ്ധതി രൂപീകരണവും മോണിറ്ററിംഗ് ചെലവുകളും .

2. കൃഷിയും അനുബന്ധ മേഖലകളും

- 1. തെങ്ങ് കൃഷി വികസനം ,കുമ്മായം ,ജൈവവളം)ഡോളമൈറ്റ് ,തെങ്ങിൻതൈ , തെങ്ങ് വെട്ടൽ ,MgSO4)
- 2. ടീഷ്യൂക്കൾച്ചർ വൃക്ഷതൈ വിതരണം
- 3. പച്ചക്കറി കൃഷിക്ക് കൂലി ചിലവ്
- 4. ഇടവിള കൃഷി
- 5. മട്ടപ്പാവ് കൃഷി
- 6. കുറ്റി കുരുമുളക് വിതരണം
- 7. തരിശുനില കൃഷി
- 8. പുഷ്പ കൃഷി
- 9. പ്രദേശിക മൂല്യ വർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വികസനം
- 10. കൃഷിഭവൻ നവീകരണം
- 11. കണ്ടിജൻസി കൃഷി ഭവന്റെ ചെലവ്
- 12. പൊട്ട് വെള്ളരി കൃഷി വികസനം
- 13. ഡ്രിപ്പ് ഇറിഗേഷൻ പദ്ധതി
- 14. സർക്കാർ സ്കൂളിൽ ചെടിച്ചട്ടിയിൽ കൃഷി
- 15. തെങ്ങ് വെട്ട് പദ്ധതി

3. മൃഗസംരക്ഷണവും ക്ഷീരവികസനവും

- 1. പോത്ത് വിതരണം
- 2. ധാതുവലണവും വിരമരുന്നും
- 3. കാലിത്തീറ്റ സബ്സിഡി
- 4. മരുന്നവാങ്ങൽ
- 5. തൊഴുത്ത് നവീകരണം
- 6. ആട് വിതരണം
- 7. വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് സാമ്പത്തിക ധനസഹായം 50

4. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം

1. വനിതകൾക്ക് സ്വയം തൊഴിലിന് വ്യക്തിഗത വായ്പ
2. വനിതകൾക്ക് സ്വയം തൊഴിലിന് ഓട്ടോ റിക്ഷ വാങ്ങുന്നതിന് ധനസഹായം
3. പുതിയ സംരംഭം ആരംഭിക്കുന്നതിനും നിലവിലുള്ള സംരംഭം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും ധനസഹായം
4. പീഡിത വ്യവസായങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം
5. പാലുല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ധനസഹായം
6. വ്യവസായ എസ്റ്റേറ്റ് വർക്ക് ഷെഡ്യൂൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ധനസഹായം/
7. ഓൺലൈൻ മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനം

5. ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണം ചേരി പരിഷ്കരണം

1. നഗരസഭയിലെ ഏറ്റവും മോശമായ കോളനി തിരഞ്ഞെടുത്ത് മാതൃക കോളനിയാക്കി ഉയർത്തുക.
2. ആശ്രയ പദ്ധതിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ആരോഗ്യ - ഭൗതിക സാഹചര്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുക.അതിനായി പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുക .
3. അതി ദാരിദ്ര്യരുടെ ഉന്നമനത്തിന് വിദ്യാഭ്യാസം,മരുന്നുകൾ ,ആരോഗ്യം ,തൊഴിൽ , .സംവിധാനങ്ങൾക്കായി പദ്ധതി
4. കുടുംബശ്രീ വഴി വനിതകൾക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതി പരിശീലനം നടപ്പാക്കുക.
5. വാർഡ് - 9ലെ പുനരധിവാസ കോളനിയിലെ വീടുകൾ എല്ലാം മോശം അവസ്ഥയിലാണ് ആയത് പുനർ നിർമ്മിച്ച് വാസയോഗ്യമാക്കണം.

6. സാമൂഹ്യനീതി

1. അങ്കണവാടി മെയിന്റനൻസ്
2. അങ്കണവാടി കുട്ടികൾക്ക് പായമേശവാങ്ങൽ ,കസേര ,
3. അങ്കണവാടികൾക്ക് വെയിംഗ് സ്കെയിൽ വാങ്ങൽ
4. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ഉപകരണ വിതരണം
5. അങ്കണവാടികളിലേയ്ക്ക് കുക്കർഇരുമ്പിന്റെ ചീനച്ചട്ടി വാങ്ങൽ ,
6. അങ്കണവാടികളിലേയ്ക്ക് വേസ്റ്റ് ബിൻ വിതരണം
7. വയോജനങ്ങൾക്ക് കട്ടിൽ
8. അങ്കണവാടികളിലേയ്ക്ക് കസേര വാങ്ങൽ
9. ഭിന്നശേഷി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്കോളർഷിപ്പ്
10. അനുപൂരക പോഷകാഹാര വിതരണം
11. പകൽ വീടുകളിലെ വയോജനങ്ങൾക്ക് വിനോദയാത്ര
12. ബാലസഭകൾക്ക് സ്പോർട്സ് കിറ്റ്
13. അങ്കണവാടികൾക്ക് മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം

7.വനിതാ വികസനം

1. തയ്യൽ പരിശീലനം തയ്യൽ മെഷീൻ/വാങ്ങൽ
2. വനിതകൾക്ക് 4 ,വീലർ 3വീലർ ഡ്രൈവിംഗ് പരിശീലനം

- 3. വനിതകൾക്ക് ഫിറ്റ്നസ് സെന്റർ
- 4. വനിത ക്ലബ് രൂപീകരണം
- 5. PG professional Course ന് പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിനികൾക്ക് Laptop വിതരണം
- 6. കാടക്കോഴി വിതരണം(വനിത) .കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങൾ വിതരണം ,കോഴിക്കൂട് വിതരണം , (പദ്ധതികൾ

8.പട്ടികജാതി വികസനം

- 1. നെല്ലിപ്പറമ്പ് കോളനിയിലെ കുളത്തിന് കൈവരി നിർമ്മാണം
- 2. നെല്ലിപ്പറമ്പ് കോളനി കാന പണിത് സ്റ്റാബ് നിർമ്മാണം
- 3. പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങൾക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യം ഒരുക്കൽ
- 4. വീട് പുനരുദ്ധാരണം .
- 5. നാരായണമംഗലത്ത് പൂട്ടിക്കിടക്കുന്ന ഹോസ്റ്റൽ തുറന്ന് പ്രവർത്തിക്കൽ
- 6. പഠനമുറി
- 7. കലാ കായിക മത്സരങ്ങളിൽ ഉന്നത വിജയം കരസ്ഥമാക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രോത്സാഹനം
- 8. ചാപ്പാറ ഐവെൽഡിംഗ് കോഴ്സുകൾ ആരംഭിക്കൽ ,ഐ ൽ ഇലക്ട്രോണിക്സ്.ടി.
- 9. യുവജനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികൾ
- 10. ലാപ് ടോപ്പ് വിവാഹ ധനസഹായം ,
- 11. വാട്ടർ ടാങ്ക്
- 12. സ്വയം തൊഴിൽസ്വയം , സഹായ സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം.
- 13. പട്ടികജാതി വികസന ഓഫീസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ബോധവൽകരണ ക്ലാസ്.
- 14. വയോജനങ്ങൾക്ക് കട്ടിൽ.
- 15. ചാപ്പാറ വായനശാല പുനരുദ്ധാരണം.
- 16. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മേശയും കസേരയും.

9.ആരോഗ്യം

- 1. കൊടുങ്ങല്ലൂർ താലൂക്ക് ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സ് ആശുപത്രി- മരുന്ന് വാങ്ങൽനിർദ്ധന , രോഗികൾക്ക് ഡയാലിസിസ് ചെയ്യുന്നതിന് ആവശ്യമായ സാധനങ്ങളും പെയിൻ ,ഡി വിഭാഗത്തിലേയ്ക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങൽ.സി.എൽ ,മരുന്ന്കളും വാങ്ങൽ &പാലിയേറ്റീവ് വിഭാഗത്തിന് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുകകീമോതെറാപ്പി വിഭാഗത്തിന് , ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നത ,മരുന്ന് വാങ്ങൽിന് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുക , ,ബയോമെഡിക്കൽ വേസ്റ്റ് നിർമ്മാർജ്ജനം കൺസ്യൂമബിൾസ് വാങ്ങൽ
- 2. പുതിയ കെട്ടിടത്തിൽ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ ഓപ്പറേഷൻ സമുച്ചയം
- 3. ആസുപത്രിലേയ്ക്ക് ഫർണിച്ചർ
- 4. പാർക്കിംഗ് ഏരിയ ചുറ്റുമതിൽ നിർമ്മാണം
- 5. CCTV camera സ്ഥാപിക്കൽ
- 6. X ray digitalisation

II.ആനാപ്പഴ അർബൻ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രം

- 1. സോളാർ പാനൽ സ്ഥാപിക്കൽ
- 2. ഫർണിച്ചർ
- 3. ഫാർമസിസ്റ്റിനെ നിയമിക്കൽ

III.മേത്തല കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രം

- 1. ലാപ് ടോപ്പ് കമ്പ്യൂട്ടർ അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ ,

- 2. കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രം പുനരുദ്ധാരണം
- 3. ചിൽഡ്രൺസ് പാർക്ക്
- 4. Disability Friendly Toilet

IV .മേത്തല ഗവണ്മെന്റ് വെട്ടൂർ ഡിസ്പെൻസറി .

- 1. മരുന്ന് വാങ്ങൽ
- 2. ഡിസ്പെൻസറി പുനരുദ്ധാരണം
- 3. പ്രിൻ്റർഎസ് വാങ്ങൽ.പി.യു ,സ്കാനർ ,
- 4. ഫാൻ ,വാട്ടർ പ്യൂരിഫൈർ ,weighing machine

V. പുല്ലൂറ്റ് ഗവണ്മെന്റ് വെട്ടൂർ ആശുപത്രി .

- 1. മരുന്ന് വാങ്ങൽ
- 2. മെയിന്റനൻസ് വർക്ക്
- 3. ലാപ് ടോപ്പ് അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ

VI. തിരുവള്ളൂർ NHM ഡിസ്പെൻസറി

- 1. മരുന്ന് വാങ്ങൽ
- 2. കെട്ടിടം പെയിന്റ് ചെയ്യൽ

VII . മേത്തല ഗവ .ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറി

- 1. മരുന്ന് വാങ്ങൽ
- 2. കമ്പ്യൂട്ടർ അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ
- 3. ഫർണിച്ചർ
- 4. ട്രസ് വർക്ക്

.10 ശുചിത്വം മാലിന്യ സംസ്കരണം

- 1. ഫൈബർ സെപ്റ്റിക് ടാങ്ക് വാങ്ങൽ
- 2. ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിക്കൽ
- 3. -1300 വാർഡിൽ സർക്കാർ ഭൂമിയിൽ FSTP
- 4. അധിക ശുചീകരണ തൊഴിലാളികളെ നിയമിക്കൽ
- 5. Portable Toilet 2 unit

11. വിദ്യാഭ്യാസം

ഗവൺമെന്റ് ഗേൾസ് ഹയർ സെക്കന്ററി സ്കൂൾ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ

ഈ വിദ്യാലത്തിലെ ഹയർസെക്കണ്ടറി വിഭാഗത്തിലേയ്ക്ക് വളരെ അടിയന്തരമായി ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങളിലേയ്ക്ക് താങ്കളുടെ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നു.

- 1) പ്ലസ് ടു കമ്പ്യൂട്ടർ ലാബ്/മാത്സ് ലാബിലേയ്ക്ക് 2 ഡെസ്ക്ടോപ്പ് &15 ലാപ് ടോപ്പ്
- 2) വാട്ടർ ഫിൽട്ടർ/കൂളർ
- 3) ഹയർസെക്കണ്ടറി പഴയ ബിൽഡിംഗിന്റെ പെയിന്റിംഗ്
- 4) 8 ക്ലാസ്സ് റൂമിലേയ്ക്കും ബയോളജി, കെമിസ്ട്രി, ഫിസിക്സ്, മാത്സ്, ജ്യോഗ്രഫി തുടങ്ങിയ 5 ലാബിലേയ്ക്കും ആവശ്യമായ LECTURE TABLE അഥവാ പോഡിയം (ലാപ് ടോപ്പ് വെച്ച് ക്ലാസ്സുകൾ എടുക്കുന്നതിന്)

കുഞ്ഞിടുകൂട്ടി തമ്പുരാട്ടി മെമ്മോറിയൽ ഗവ. ഗേൾസ് ഹയർസെക്കന്ററി സ്കൂൾ

വിദ്യാലയത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് താഴെ പറയുന്ന നിവേദനങ്ങൾ മേൽനടപടികൾക്കായി സമർപ്പിക്കുന്നു.

- 1) വിദ്യാലയത്തിന്റെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് എല്ലാ ക്ലാസുകളിലേയ്ക്കും സ്നീക്കർ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടി ഉണ്ടാകണം.
  - 2) 150 വർഷത്തിലധികം പഴക്കമുള്ള വിദ്യാലയത്തിന്റെ പെയിന്റിംഗ് അറ്റിക്യൂപണികൾ നടത്തുന്നതിനായി ഫണ്ട് അനുവദിക്കുവാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.
  - 3) ഈ വിദ്യാലയത്തിന് സ്ഥല പരിമിതി ഉള്ളതുകൊണ്ട് മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി ഒരു വലിയ മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ഫണ്ട് വകയിരുത്തി നൽകണമെന്നഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.
  - 4) നവീകരിച്ച KKTМ HALL ന്റെ മുകൾ ഭാഗം സീലിങ്ങ് വർക്ക് പൂർത്തീയാക്കുന്നതിനായി നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
  - 5) വിദ്യാലയത്തിന് സ്വന്തമായി ഗ്രൗണ്ട് ഇല്ലാത്തതിനാൽ കുട്ടികൾക്ക് വിനോദത്തിനായി ഒരു ഷട്ടിൽ കോർക്ക് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.
  - 6) വിദ്യാലയത്തിന്റെ ബസ്ഷെഡ് ടൈൽ വിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തി പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടില്ല. ആയത് പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനായുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.
  - 7) വിദ്യാലയത്തിന്റെ പ്രധാന കെട്ടിടത്തിന്റെ മുകൾ നിലയിൽ സ്റ്റാഫ് റൂമുകളുള്ള ക്ലാസ്സ് മുറികൾ സീലിങ്ങ് വർക്ക് നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടി എടുക്കണമെന്നഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.
- 8) വിദ്യാഭ്യാസം - കല - സംസ്കാരം**

കായിക മേഖല - യുവജനക്ഷേമം.

- എ) നഗരസഭ തലത്തിൽ എൽ.പി. മുതൽ ഹൈസ്കൂൾ വരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് പ്രാദേശികമായ കായിക പരിശീലനം നൽകൽ. പ്രാദേശികമായി റിസോഴ്സ് പേഴ്സണൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കുട്ടികൾക്ക് പ്രായത്തിനനുയോജ്യമായ കായിക പരിശീലനം നൽകുക
- ബി) ഉപജില്ലാ തല കായിക മത്സരങ്ങൾ നടത്താൻ അനുയോജ്യമായ ഗ്രൗണ്ട് ഒരുക്കൽ.
- സി) പുള്ളറ്റ് കേന്ദ്രീകരിച്ച് ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള സയൻസ് പാർക്കിന്റെ തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം, മറ്റ് സഹായങ്ങൾ നൽകുക.
- ഡി) കുട്ടികളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പലതരത്തിലുള്ള DISABILITY/(BEHAVIOURNAL/MENTAL etc) ഉള്ള കുട്ടികളെ തിരിച്ചറിയാനും, അവർക്കാവശ്യമായ ശാസ്ത്രീയ പരിചരണം നൽകാനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കൽ (early detection cap and scientific remedial programme).
- ഇ) special need ആവശ്യമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് remedial training -ന് എല്ലാ സംവിധാനങ്ങളും ഉള്ള കേന്ദ്രം ഒരുക്കൽ ഇതിനു പ്രാപ്തമായ ഫാക്കൽറ്റികളെ സന്നദ്ധരാക്കൽ.
- എഫ്) സ്ത്രീകളും, കുട്ടികളും - ഉൾപ്പെടുന്ന ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഓപ്പൺ ജിം ആരംഭിക്കൽ.
- ജി) വിവിധ കലാ-സാഹിത്യ മേഖലകളിൽ കുട്ടികൾക്ക് വൈദഗ്ദ്ധ്യം നൽകാനുള്ള പ്രാദേശിക കൂട്ടായ്മകൾ രൂപീകരിക്കൽ. പ്രാവീണ്യമുള്ള റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺമാരെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തൽ
- എച്ച്) ക്രിക്കറ്റ് പരിശീലനത്തിനാവശ്യമായ നെറ്റ്സ് - പ്രാക്ടീസിന് വേണ്ട സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകൽ, PBMGHSS കേന്ദ്രീകരിച്ച്.

- എ) കമ്പഡി പരിശീലനത്തിനാവശ്യമായ മാറ്റ് വാങ്ങിക്കൽ
- ജ) സ്പോർട്ട്സ് മേഖലയിൽ കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ ക്രിക്കറ്റ്, ഫുട്ബോൾ, സൈക്ലിംഗ്, വോളിബോൾ, നീന്തൽ, കമ്പഡി എന്നിങ്ങനെയുള്ള പരിശീലനം നൽകൽ.
- ക) എല്ലാ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കും ആവശ്യമായ സ്പോർട്ട്സ്/ഗെയിംസ് ഉപകരണങ്ങൾ നൽകൽ.
- എൽ) എല്ലാ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യവേനലവധി കഴിഞ്ഞ് തുറക്കുമ്പോൾ കെട്ടിടങ്ങൾ പെയിന്റ് ചെയ്ത് മനോഹരമാക്കാനുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകൽ, മെയിന്റനൻസ് പണികൾ പൂർത്തിയാക്കുക.
- എം) അഞ്ചപ്പാലം - ലക്ഷംവീട് വായനശാലയിലേക്ക് പുസ്തകങ്ങൾ അനുവദിക്കൽ.

വി.വി.കൃഷ്ണൻ മാസ്റ്റർ മെമ്മോറിയൽ ജി.എൽ.പി. സ്കൂൾ, തിരുവള്ളൂർ

1. സ്കൂൾ ഹാൾ, കിച്ചൻ പുതുക്കി പണിയൽ
2. ചുറ്റുമതിൽ പുതുക്കി പണിയൽ
3. ജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ-പ്രത്യേകിച്ചും, കരിയില പോലുള്ളവ സംസ്കരിക്കാനുള്ള തുമ്പൂർ മുഴി മാതൃകയിലുള്ള കമ്പോസ്റ്റിംഗ് സംവിധാനം.
4. ഗുണമേന്മ ഉറപ്പാക്കാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിലുള്ള കുടിവെള്ള സംവിധാനം
5. എൽ.പി.കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ കായിക പരിശീലനം-പ്രാദേശിക വ്യക്തികളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി നടത്തുക.
6. എൽ.പി. കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ സ്പോർട്ട്സ് ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കൽ.
7. പ്രീ-പ്രൈമറി തലത്തിൽ തന്നെ കുട്ടികളിലെ പഠനവൈകല്യം പെരുമാറ്റ വൈകല്യം എന്നിവ തിരിച്ചറിയാനുള്ള എൻടി ഡിക്രക്സ് ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിക്കൽ.
8. ഓരോ സ്കൂളിനും ആവശ്യമായ സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേറ്റേഴ്സിനെ നിയമിക്കൽ.

ജി.എൽ.പി.എസ്. എച്ച്.എസ്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ

1. ക്ലാസ്സ് മുറികളിലേക്ക് ബെഞ്ച്, ഡെസ്ക് - 25
2. പുതിയ ക്ലാസ്സ് മുറികളിൽ കബോർഡുകൾ, ഷെൽഫുകളോ ഒന്നും തന്നെയില്ലാത്തതിനാൽ 7 ക്ലാസ്സ് മുറികളിലേക്ക് കബോർഡുകൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകുകയോ, ഷെൽഫുകൾ ലഭ്യമാക്കുകയോ വേണം.
3. 7 ക്ലാസ്സ് മുറികളിലേക്ക് വൈറ്റ് ബോർഡുകൾ, ബ്ലാക്ക് ബോഡ് ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ചോക്പൊടി അലർജി ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്, അതിനുള്ള പരിഹാരം.
4. പ്രാവുകളുടെ വലിയ ശല്യം പുതിയ കെട്ടിടങ്ങളിലും നിലവിലുള്ള ക്ലാസ്സ് മുറികളിലും വളരെ കൂടുതലാണ്. ഇതിനു എയർഹോളുകളും വരാന്തയും നെറ്റ് ഇട്ട് സംരക്ഷിക്കൽ.
5. കുട്ടികൾക്ക് ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വാട്ടർ ഫിൽട്ടർ
6. മൈക്ക് സ്റ്റാന്റ്
7. അദ്ധ്യാപകർക്ക് ക്ലാസ്സ് റൂമുകളിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ മേശ, കസേര
8. വിദ്യാലയത്തിൽ ചെറിയ മീറ്റിംഗ് റൂമുകൾക്കുവേണ്ടി ഫൈബർ കസേര - 30 എണ്ണം
9. ചുറ്റുമതിൽ ഇല്ലാത്തതും തകർന്നതുമായ ഭാഗത്ത് ചുറ്റുമതിൽ
10. സോളാർ പാനൽ

കെ.പി. കറുപ്പൻ മെമ്മോറിയൽ ഗവ. യു.പി. സ്കൂൾ, ആനാപുഴ

1. അടുക്കളയോട് ചേർന്ന് ട്രസ്റ്റ് വർക്ക്
2. അടുക്കളയിൽ നിന്നും വാഷ് ഏരിയയിൽ നിന്നും വരുന്ന വേസ്റ്റ് വെള്ളം ഒഴുക്കുവാൻ വെയ്സ്റ്റ് പിറ്റ് 2 എണ്ണം.
3. അലമാര (3) കബോർഡ് എല്ലാ ക്ലാസിലും - 5 ക്ലാസ്സിൽ
4. സയൻസ്, മാത്സ് ലാബ് സെറ്റിംഗ്സ്
5. സ്കൂളിന്റെ പിൻഭാഗം ടൈൽ വീരിക്കൽ
6. ഗ്രീൻ പെയിന്റിംഗ്
7. പ്രൊജക്ടർ, ലാപ്പ്ടോപ്പ് - 4 എണ്ണം

8. കുട്ടികൾക്കായുള്ള സ്പോർട്ട്സ് കിറ്റ്.
ഗവൺമെന്റ് ഗേൾസ് ഹയർ സെക്കന്ററി സ്കൂൾ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ

1. പ്ലസ്കൂ കമ്പ്യൂട്ടർ/ മാത്സ് ലാബിലേക്ക് - 2 ഡെസ്ക് ടോപ്പ്, 15 ലാപ്പ് ടോപ്പ്
2. എസ്.എസ്.കെ. ബിൽഡിംഗിന്റെ മുകളിലായി ലൈബ്രറി, ലാബ്, വായനാമുറി സജ്ജീകരണം
3. വാട്ടർഫിൽട്ടർ/കൂളർ
4. പഴയ ബിൽഡിംഗിന്റെ പെയിന്റിംഗ്/നവീകരണം.
5. 8 ക്ലാസ്സ് റൂം + 5 ലാബ് (ഫിസിക്സ്, കെമിസ്ട്രി, മാത്സ്, ബയോളജി, ജ്യോഗ്രഫി) - ലേക്ക് ആവശ്യമായ ലെക്ചർ ടേബിൾ.
6. ജനൽ, വാതിൽ എന്നിവയുടെ റിപ്പയറിംഗ്, പ്ലോറിംഗ്.

12. കുടിവെള്ളം

1. വാർഡുകളിൽ 28 ,27Sluiceനിർമ്മാണം
2. -26 റോഡ് വാർഡിൽ Sluiceനിർമ്മാണം
3. കുടിവെള്ള ക്ഷാമം ശാശ്വതമായി പരിഹരിക്കുന്നതിന് പദ്ധതികൾ ആരംഭിക്കുക.
4. പഴയ പൈപ്പ് ലൈനുകൾ മാറ്റി പുനസ്ഥാപിക്കൽ
5. അരാകളും ഭാഗത്ത് പുതിയ water tank നിർമ്മാണം
6. മാർച്ച് ഏപ്രിൽ മാസങ്ങളിലെ കുടിവെള്ള ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ടാങ്കുകളിൽ കുടിവെള്ളം എത്തിക്കുക.

13. പാർപ്പിടം

1. House General വിഭാഗത്തിന് തുക വകയിരുത്തുക
2. House മെയിന്റനൻസ് ജനറൽ വിഭാഗത്തിന് തുക വകയിരുത്തുക
3. PMAY Life ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് അനുവദിക്കുന്ന തുക ലക്ഷ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുക 5
4. വിധവകളായ ഭവനരഹിതർക്ക് ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് മുൻഗണന നൽകുക.

14. പൊതുമരാമത്ത് ഊർജ്ജം

1. വാർഡ് എരിശ്ശിപ്പാലം മുതൽ അഞ്ചപ്പാലം വരെ കാരന്തോളി പാലം 39 .പാർശ്വഭിത്തി കെട്ടൽ നിർമ്മാണം
2. Street light Extention & Street light സ്ഥാപിക്കൽ
3. റോഡുകളിലെ കുഴികൾ അടിയന്തിരമായി അടയ്ക്കുക
4. കണ്ടംകളും ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറ് വശം റോഡ് റീടാറിംഗ്.
5. കാവിൽക്കടവ്- ഉഴുവത്ത് കടവ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ പാർക്കും പ്രഭാത ,സായ്ഘന നടത്തത്തിനുള്ള path way യും നിർമ്മിക്കുക.
6. കോട്ടപ്പുറം മുസിരീസ് പാർക്ക് മുതൽ പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്തേയ്ക്ക് പുഴയോട് ചേർന്ന് വരുന്ന കയ്യേറ്റങ്ങൾ ഒഴിപ്പിച്ച് സൈഡ് കെട്ടി റോഡ് നിർമ്മിക്കുക
7. കെ ആർ സ്പോർട്സിന്റെ റോഡ് മെയിന്റനൻസ് .& കാന നിർമ്മാണം
8. C I ഓഫീസ് മുതൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ Town വരെയുള്ള ഭാഗം ടൈൽ വിരിക്കൽ
9. മേത്തലപ്പാടം ആന്റാറ്ററോഡിൽ ടൈൽ വിരിക്കൽ
10. -89 റോഡ് നമ്പർ അംഗൻവാടിക്ക് സമീപം കാന നിർമ്മാണം
11. മേത്തല ഹായത്ത് ചിക്കൻ സെന്ററിന്റെ കിഴക്ക് ഭാഗം തോടിന്റെ പാർശ്വഭിത്തി നിർമ്മാണം

- 12. അഞ്ചപ്പാലം ശ്രീനഗർ തോട് പാർശ്വഭിത്തി കെട്ടൽ
- 13. ചങ്ങാതി റോഡിൽ നിന്ന് പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്തേയ്ക്കുള്ള റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം
- 14. വാർഡ് വികസന സമിതി റോഡ് പൂർത്തിയാക്കുക 26
- 15. വാർഡ് പി തുരുത്തിൽ പുലിമുട്ട് സ്ഥാപിക്കൽ.വി 26
- 16. Water Line Extention
- 17. ഹാപ്പിനെസ് പാർക്ക് സ്ഥാപിക്കൽ
- 18. ഉപ്പുവെള്ളം തടയുന്നതിന് സ്റ്റേയിസുകൾ നിർമ്മാണം

15. നഗരാസൂത്രണം

- 1. റോഡുകൾ മുഴുവനായും ടൈൽ വിരിച്ച് സൗന്ദര്യവത്കരണം
- 2. കൊടുങ്ങല്ലൂർ ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവതി ക്ഷേത്രത്തിന്റെ 4 ഭാഗത്തും കവാടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക.
- 3. ചേരമാൻ ജുമാമസ്ജിദിന് സമീപം ദിശാസൂചകങ്ങൾ
- 4. ശ്രീ സ്വാമി വിവേകാനന്ദന്റെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ സന്ദർശനത്തിന്റെ ഭാഗമായി വെങ്കല പ്രതിമ സ്ഥാപിക്കുക
- 5. വടക്കേനടയിലെ കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ ചത്വരം സൗന്ദര്യവൽരിച്ച് ദീപാലങ്കാരമാക്കി വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ കുട്ടികൾക്കും സ്ത്രീകൾക്കും വിശ്രമിക്കാനുള്ള സൗകര്യം ഒരുക്കുക.
- 6. കോട്ടപ്പറമ്പ് മുതൽ കോട്ടപ്പുറം വരെ റോഡിന്റെ ഇരുവശവും സ്കീറ്റ് ലൈറ്റുകൾ സ്ഥാപിച്ച് ചെടികൾ നട്ടുപിടിച്ച് സൗന്ദര്യവത്കരണം.
- 7. കോട്ടപ്പുറം മാർക്കറ്റിൽ കൂടുതൽ സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തി ആംഫിതിയൂറ്റർ,കുട്ടികളുടെ പാർക്കുകൾ നിർമ്മിക്കുക.
- 8. -17)0 വാർഡിലെ പാർക്കിൽ ബോട്ട് സർവ്വീസ് ആരംഭിക്കുക.
- 9. കോട്ടപ്പുറം ആംഫിതിയൂറ്റർ മുതൽ കോട്ടപ്പുറം ടോൾ വരെ കായലോര റോഡ്

16. മത്സ്യ വികസനം

- 1. കുളവാഴ പുഴയിൽ കൂടി വരുന്നത് തടയാൻ നടപടി എടുക്കണം
- 2. ലാബ് സംവിധാനം കൊണ്ടുവരണം
- 3. സൗജന്യ വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കണം
- 4. മത്സ്യ തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ തടസ്സമില്ലാത്തവിധം കൂടുകൾ സ്ഥാപിക്കണം പുതിയ കൂട് സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ ഇത് .നിലവിൽ സ്ഥലപരിമിതി ഉണ്ട് . ശ്രദ്ധിക്കണം
- 5. അനധികൃത ചീന വലകൾ നീക്കണം
- 6. കനോലികനാലിലെ പ്ലാസ്റ്റിക് നീക്കം ചെയ്യണംചെളിമാറ്റുവാൻ നടപടി . മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം പരിഹരിക്കാൻ .സീകരിക്കണം നഗരസഭ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം
- 7. ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ മത്സ്യകൃഷിക്ക് നടപ്പിലാക്കണം
- 8. നഗരസഭയിൽ മത്സ്യവിപണന കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കണം (നഗരസഭ)
- 9. Feed Mills പോലുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കണം

10. മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ കീഴിൽ മത്സ്യവിത്ത് ഹാച്ചറി തുടങ്ങണം
11. അന്യ സംസ്ഥാനത്തു നിന്നും വരുന്ന മത്സ്യം നമ്മുടെ മാർക്കറ്റിൽ എത്തുന്നത് തടയണം
12. ഒഴുക്കുള്ള സ്ഥലത്ത് കൂടുകൾ ഇടുമ്പതിനാൽ ഒഴുക്കുവലകൾ പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല
13. കാളാഞ്ചി ഫീഡ് പ്രൊഡക്ഷൻ യൂണിറ്റ് വകുപ്പ് തുടങ്ങണം
14. അനധികൃത മത്സ്യബന്ധനം തടയണം
15. അലങ്കാര മത്സ്യകൃഷിക്ക് പദ്ധതി വേണം
16. കൂട് കൃഷി മത്സ്യതൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾക്കുള്ള പദ്ധതികൾ എന്നിവ ആവശ്യമാണ്.

17. ദുരന്ത നിവാരണം - കാലാലസ്ഥ വ്യതിയാനം

1. കണ്ടൽക്കാട് സംരക്ഷണ പദ്ധതി
2. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാനിനു സമീപം ജൈവ വേലി നിർമ്മാണം.
3. ദുരന്ത നിവാരണ സേനാംഗങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം
4. സ്കൂളുകളിൽ ദുരന്ത നിവാരണ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസുകൾ
5. കാവുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുക
6. സ്കൂളുകളിൽ പൂമ്പാറ്റ ഉദ്യാനം.ഔഷധ ഉദ്യാനം നിർമ്മാണം ,

2025-26 പദ്ധതി രൂപീകരണം വാർഡ് സഭ നിർദ്ദേശങ്ങൾ

വാർഡ് 1	
1	വാർഡ് 1-ലെ അംബേദ്കർ റോഡ് തുടങ്ങുന്ന സ്ഥലത്ത് കളത്തിന്റെ സൈഡ് കൈവരി കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം.
2	ഗംഗ റോഡിലെ വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി കാന നിർമ്മിച്ച് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം നടത്തണം.
3	വാർഡ് 1-ലെ മാരുതി റോഡ് തുടങ്ങുന്ന സ്ഥലം മുതൽ കളത്തിന്റെ സൈഡ് കൈവരി കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം.
വാർഡ് 2	
1	പ്രകാശവീഥി ബൈലൈൻ റോഡ് ബാക്കി ഭാഗം റോഡ് നിർമ്മാണം നടത്തണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു.
2	കണിയത്ത് പുഞ്ചവയൽ റോഡ് നിർമ്മാണം നടത്താനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
3	അമൃത ബൈ ലൈൻ റോഡ് നിർമ്മാണം സംബന്ധിച്ച് ആവശ്യം ഉന്നയിച്ചു.
4	മോഡേൺ ആശുപത്രിക്ക് പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്ത് റോഡ് നിർമ്മാണം നടത്തണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു.
5	ഉണ്ണിപറമ്പത്ത് പടി അറക്കത്താഴം റോഡ് ടാറിംഗ് നടത്തണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
6	അറക്കത്താഴം മേഘ മിൽക്ക് ബൈലൈൻ റോഡ് പുനർ നിർമ്മാണം
7	ചാണയിൽ ക്ഷേത്രം ബൈലൈൻ റോഡ് പുനർനിർമ്മിക്കണമെന്ന ആവശ്യം
8	JTS ബൈ ലൈൻ റോഡ് ടൈൽ വിരിക്കുക
9	കണിയത്ത് പുഞ്ചവയൽ റോഡ് തകർന്ന് കിടക്കുന്ന ഭാഗത്ത് GSP ഇടുമ്പതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക
10	നെൽകർഷകർക്ക് സബ്സിഡി നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി 2025-26 സാമ്പത്തിക വർഷ പദ്ധതി

	രൂപീകരണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക.
	വാർഡ് 3
1	മെട്രിഫൈൻ പടിഞ്ഞാറ് പോളിക്കളത്ത് പ്രദീപിന്റെ വീടു മുതൽ പടിഞ്ഞാറ് സാബിറയുടെ വീട് വരെ പുതിയ റോഡ് നിർമ്മാണം
2	സെന്റ് ജോസഫ് കോൺവെന്റ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
3	മെട്രിഫൈൻലിക് റോഡ് കഴിക്കണ്ടത്തിന്റെ വീടു മുതൽ മുതാസിന്റെ വീട് വരെ പുതിയ റോഡ് പണിയണം
4	മെട്രിഫൈൻ റോഡിന്റെ വെള്ളക്കെട്ടിനടപരിഹാരമായി കാനനിർമ്മാണം
5	ചാങ്കാട്ടിൽ റോഡിനലെ വെള്ളക്കെട്ട് പരിഹരിക്കാൻ കാനനിർമ്മാണം
6	സെന്റ് തോമസ് കോൺവെന്റ് റോഡ് തകരിനാട്ടല്ലാവിന്റെ വീടു മുതൽ എരുമതുരുത്തി ദിനേശിന്റെ വീട് വരെ റീടാറിങ്ങ് ചെയ്യണം
7	ഇറ്റാലിയൻ കോൺവെന്റ് മുതൽ എൻ എച്ച് 100 കരെ കാനവീതികൂട്ടണം
8	ബിജു റോഡ് തുറന്നു സമ്പന്നൻ റോഡിലെ കാനവീതികൂട്ടൽ
9	കെ എൻ പ്രകാശൻ കളപ്പാട്ട് എന്ന വ്യക്തികളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭൂമിയിലെ കാന 120 മീറ്റർ നീളത്തിൽ കെട്ടിത്തരണമെന്ന് പ്രകാശൻ കളപ്പാട്ട് എന്നവർ അറിയിച്ചു.
10	പീതാംബരൻ കളപ്പാട്ട് എന്നവരുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭൂമിയിലെ കാന 30 മീറ്റർ നീളത്തിൽ കെട്ടിത്തരണമെന്ന് അറിയിച്ചു.
11	മുരളീവർക്കുഷോപ്പ് പടിഞ്ഞാറ് സൈഡ് ചമ്പംകുളം ചന്ദ്രന്റെ വീട് പരിസരം പൂജ് വെട്ടണമെന്ന് ആവശ്യമറിയിച്ചു.
12	സാബിറപുത്തൻ വീട്ടിൽ എന്നവരുടെ പരിസരത്തെ സമീപത്തെ തോട് സൈഡ് വീടുകളുടെ 3 കെട്ടണമെന്ന് ആവശ്യമറിയിച്ചു.
13	സീത രാധാകൃഷ്ണൻ മണത്തറ പടിഞ്ഞാറെ പറമ്പ് പൂജ് വെട്ടി വൃത്തിയാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമറിയിച്ചു.
14	ഹിന്ദി പ്രചാരസഭ എം കെ അപ്പാർട്ട്മെന്റിന് സമീപം അടുത്ത പറമ്പിൽ വേസ്റ്റ് നിക്ഷേപിക്കുന്നത് തടയണമെന്ന് ആവശ്യമറിയിച്ചു.
15	MCF- റെ അടുത്തുള്ള കുളം വേസ്റ്റ് നിക്ഷേപിക്കുന്നതായി അറിയിച്ചു.
16	അങ്കണവാടി നമ്പർ- 98 - ൽ ടൈൽ സിരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമറിയിച്ചു.
17	-3ാം വാർഡിൽ കൊതുകിന് മരുന്ന് അടിക്കേണ്ടതാണെന്നും വാർഡ് നിവാസികൾ ആവശ്യമറിയിച്ചു .
	വാർഡ് 4
1	അമൃതാനന്ദമയി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
2	വാർഡ് 4ൽ നിലവിൽ എല്ലാ റോഡുകളും പൊട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞ് വാഹനങ്ങൾക്കും, കാൽനടയാത്രികർക്കും സഞ്ചരിക്കാൻ പറ്റാത്ത രീതിയിലാണ് കിടയ്ക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ വാർഡിലെ മുഴുവൻ റോഡുകളും റീ-ടാറിംഗ് ചെയ്യണം.
3	കരിച്ചാകുളം മുതൽ കാന നിർമ്മിക്കണം.

3	ചന്തപ്പുര പ്രൈവറ്റ് ബസ് സ്റ്റാന്റിൽ യാത്രക്കാർക്ക് സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കണം. നഗരസഭയ്ക്ക് വരുമാനം കിട്ടുന്ന രീതിയിലുള്ള യാത്രാ സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തണം.
4	എൽ.പി. സ്കൂൾ മുതൽ കരിച്ചാകുളം വഴി ഒക്കെ ഹോസ്പിറ്റൽ റോഡ് ഗതാഗത യോഗ്യമാക്കണം.
5	വാർഡിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും തെരുവ് വീളുകൾ ഇല്ല. രാത്രികാലങ്ങളിൽ യാത്രക്കാർക്ക് ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനാൽ എത്രയും വേഗം സ്ട്രീറ്റ് ലൈറ്റ് സ്ഥാപിക്കണം.
6	KSWMP - പദ്ധതികൾ
7	കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതിയുടെ ബിസിനസ്സ് ഡെവലപ്മെന്റ് പ്ലാനുകളുടെ ഭാഗമായി നഗരസഭയിൽ ഒരു ഇനോക്കലം നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് ഹരിതകർമ്മ സേനയ്ക്ക് വേണ്ടി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ തിരഞ്ഞെടുത്ത പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് യോഗത്തിൽ വിശദീകരിച്ചു.
വാർഡ് 5	
1	ഉഴുവത്ത് കടവ് ബൈലൈൻ റോഡ് (സൂര്യ ബേക്കറി റോഡ്) മെയിന്റനൻസ്
2	നെടിയത്തി ശിവക്ഷേത്രം കിഴക്കോട്ടുള്ള റോഡിന്റെ സ്റ്റാബ് മാറ്റുന്ന പ്രവർത്തി
3	200 മീറ്റർ താഴെയുള്ള റോഡുകൾ ഫണ്ട് ലഭ്യതയനുസരിച്ച് മെയിന്റനൻസ്
4	എസ്.എൻ.വിദ്യാഭവൻ റോഡ്, എസ്.ബി.ഐ. റോഡ് മെയിന്റനൻസ്
5	കാവിൽക്കടവ് തോട് ഉപ്പുവെള്ളം കയറാതിരിക്കാൻ ഷട്ടർ സംവിധാനം സ്ഥിരമായി സജ്ജീകരണം.
6	കാവിൽക്കടവ് തോട് നികത്തി ചന്ത പോലെയുള്ള സംവിധാനം
7	പറയാൻ ബസാർ തോട് കലുക് കെട്ടണം
8	അങ്കണവാടികൾ മുകളിൽ എഡി.എസ്. സംവിധാനം
9	എസ്.ബി.ഐ. റോഡ് മീറ്റർ വയ്ക്കണം.
10	എസ്.ബി.ഐ വെസ്റ്റ് സൈഡ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
11	ജെ.ജെ. ഹോട്ടൽ ഫസ്റ്റ് ഫ്ലോറിൽ നിന്ന് മലിനജലം ഒഴുകി വരുന്നത് തടയുന്നതിന് സ്വീകരിച്ച നടപടി.
12	കല്ലുക റോഡിൽ നിലവിലുള്ള റോഡിന്റെ വീതി അവസാനം വരെ നിലനിർത്തുന്ന രീതിയിൽ റോഡിന്റെ പുന:നിർമ്മാണം ചെയ്യാനും വാർഡ് നിവാസികളുടെ പറമ്പിലേയ്ക്ക് മലിനജലം (പ്രത്യേകിച്ച് മഴക്കാലത്ത്) ഒഴുകുന്നത് തടയാനും, ഗതാഗതത്തിന് തടസ്സം വരാതെ 'പാത്തിക്കാമ്പ്' നിർമ്മിച്ച് റോഡിൽ വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കി സാധ്യമായ ഇടങ്ങളിൽ വീതി കൂട്ടി പുന:നിർമ്മാണം നടത്തുന്നതിനും നിർദ്ദേശം.
വാർഡ് 6	
1	ചുള്ളിപറമ്പ് ക്ഷേത്രം റോഡ് കട്ടവിരിക്കണം(പുനരുദ്ധാരണം)
2	കാവിൽക്കടവ് ഉഴുവത്ത് റോഡ് വടക്കു ഭാഗം കട്ടവിരിക്കണം
3	അബ്ബൂൾകലാം റോഡ് കോൺക്രീറ്റ്
4	ABT റോഡ് കോൺക്രീറ്റ്
5	പുലപ്പാടം റോഡ് വടക്കേ ഭാഗം കട്ടവിരിക്കണം
6	സൊസൈറ്റി റോഡ് ടാറിംഗ്
7	കൽപ്പക റോഡിന്റെ ബൈലൈൻ ബാക്കി ഭാഗം ടാറിംഗ്
8	മുരക്കംതറ അരുണാചലം വസതി മുതൽ തെക്കുഭാഗത്തുള്ള കലുക് വരെ കാനനിർമ്മാണം
9	മുഹമ്മദ് രാരിയുടെ വസതി മുതൽ താമരവളവ് വരെ കാന നിർമ്മാണം
വാർഡ് 7	

1	വേലിയേറ്റ സമയത്ത് സമയത്ത് പുഴയിൽ നിന്ന് ഉപ്പ് വെള്ളം കയറുന്നത് തടയുന്നതിനായി 7-ാം വാർഡിലെ പുഴയോട് ചേർന്നുള്ള കണക്ഷൻ തോടുകളിൽ നിന്നും ചെളി കോരി മാറ്റി ആഴം കൂട്ടുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
2	ഉഴുവത്കടവ് - കടത്ത് ഇടിയത് പോയിട്ടുള്ള കൽവർട്ട് കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും, 7-ാം വാർഡിലെ പുഴപ്പുറമ്പോക്കുകൾ കണ്ടെത്തി പുഴയുടെ അതിർത്തി കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
3	വയലാർ തീരദേശം റോഡ് വളവിനടുത്ത് പുഴയിലേക്ക് പോകുന്ന ചെറിയ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം നടത്തണം.
4	7-ാം വാർഡിലെ മുനിസിപ്പൽ ബൗണ്ടറി തോടിൽ സ്കൂൾ പണിയുന്നതിനും, അത് മൂലം പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്തുള്ള വർക്ക് കുടിവെള്ളം ലഭിക്കുന്നതിനും, അതിലൂടെ റോഡ് ഗതാഗത യോഗ്യമാക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശിച്ചു.
5	പടിയത്ത് അറ്റമുഖൻ സ്റ്റാരക റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 8	
1	തൈവെപ്പ് ഭാഗത്തെ വെള്ളക്കെട്ട് പരിഹരിക്കണം MLA വർക്കിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം കാന നിർമ്മിക്കണം
2	കോഴിക്കട ഐശ്വര്യ അങ്കണവാട്കെട്ടിട നിർമ്മാണം
3	ഉഴുവത്കടവ് സമഗ്ര വികസനത്തിന് പദ്ധതി രൂപീകരണം
4	പടന്നപ്പുറം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
5	പടന്നപ്പുറം ഭാഗത്തേക്ക് 9 വീട്ടുകാർ ഉൾപ്പെടെ താമസിക്കുന്ന ഭാഗത്തേക്ക് റോഡ് പുതിയതായി നിർമ്മാണം
6	തൈവെപ്പ് റോഡ്, സ്റ്റാർ നഗർ റോഡ് റീ ടാറിംഗ്
7	വയോമിത്രം പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി വാർഡിലെ വൃദ്ധർക്ക് മരുന്ന് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് പദ്ധതിവെക്കണം
8	കോതപറമ്പിന് സമാന്തരമായി കാവീൽക്കടവ് വരെയുള്ള റോഡ് വികസനം പുതിയത് നിർമ്മാണം
9	മുനിസിപ്പൽ പാർക്ക് സംരക്ഷണത്തിന് പ്രൊജക്ട്
10	ശ്രംഗപുരം ബസ് സ്റ്റാന്റിന്റെ പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ
11	നഗരത്തിലെ ഫുട്പാത്ത് കൈയേറ്റം ഒഴിപ്പിക്കണം
12	തെരുവുനായശല്യം പരിഹാര നടപടികൾ
13	നാരായണമംഗലത്ത് വാട്ടർടാങ്ക് പുതിയത് സ്ഥാപിക്കണം
14	അമൂത്ത് പൈപ്പ് ലൈൻ വലിക്കുന്നതിനായി പൊളിച്ച റോഡുകൾ പുനർ നിർമ്മിക്കണം
15	പൊലീസ് മൈതാനം അടച്ചുകെട്ടിയത് പൊതുജനങ്ങൾക്കായി തുറന്നു നൽകണം
16	8-ാം വാർഡിലെ ലൈബ്രറിക്ക് പുസ്തകം വാങ്ങൽ
17	വാർഡ് 8, 9 സംയുക്തമായി കിടക്കുന്ന പുറമ്പോക്ക് ഭൂമിയിൽ പാർക്ക് നിർമ്മാണം, നടപ്പാത നിർമ്മാണം
18	താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിൽ ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റ്, ഐ സി യു, കാർഡിയാക് ഐ സി യു പണിയണം. ഐ സി യു ഡോക്ടർമാരുടെ സേവനം ഉറപ്പുവരുത്തണം
വാർഡ് 9	
1	VAMBAY പദ്ധതി പ്രകാരം ലഭിച്ച വീട് ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലായതിനാൽ ആശ്രയ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കിറ്റ്, മറ്റാനുകൂല്യങ്ങൾ എന്നിവ നൽകുന്നതിനും, വീട് പുതുക്കി പണിയാൻ സഹായവും, റോഡ് പണിയുന്നതിനു സ്ഥലം വിട്ടു നൽകിയതിനാൽ താമസ സ്ഥലത്ത് വെള്ളക്കെട്ട് രൂക്ഷമാണെന്നും ഇതിന് പരിഹാരം കാണണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു.
2	ശാരീരിക അവശതമൂലം ജോലിക്ക് പോകാൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ മുട്ടക്കോഴി, ഇറച്ചിക്കോഴിവളർത്തൽ എന്ന സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭം ആരംഭിച്ചെങ്കിലും, വർദ്ധിച്ചു വന്ന തെരുവുനായ ശല്യം മൂലം ഇത് അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടതായി വന്നു. തെരുവുനായ ശല്യത്തിന് ശാശ്വതമായ ഒരു പരിഹാരം കാണണമെന്ന് ശക്തമായി ആവശ്യപ്പെട്ടു.
3	ഫയർ സ്റ്റേഷൻ സമീപമുള്ള കോളനിയിലെ മൂന്ന് വീട്ടുകാർക്ക് വഴിയില്ലാത്തതിനാൽ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടാണെന്നും. വഴി തടസ്സമായി നിൽക്കുന്ന തെങ്ങു മുനിസിപ്പാലിറ്റി അധീനതയിലുള്ള സ്ഥലത്തായതിനാൽ ഈ തെങ്ങു വെട്ടിമാറ്റി വഴി നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

4	10-ാം വാർഡിലെ മൃഗാശുപത്രിയോട് ചേർന്ന് തെരുവുനായ്ക്കൾക്കുള്ള ഷെൽട്ടർ ആരംഭിക്കുവാനും, പുത്തൻചിറ പഞ്ചായത്തുമായി ചേർന്ന് ഇത്തരം ഒരു ഷെൽട്ടർ ഹോമിനുള്ള സാധ്യത ചർച്ച ചെയ്യുന്നുവെന്നും മറുപടി നൽകി.
5	ഗവൺമെന്റ് ആയുർവ്വേദ ഡിസ്പെൻസറിയിൽ ഒരു മെയിൽ തെറാപ്പിസ്റ്റിനെ നിയമിക്കണമെന്നും, ഗവ. സ്റ്റാഫ് ഈ പോസ്റ്റിൽ ഇല്ലെന്നും നഗരസഭ ശമ്പളം നൽകി താൽക്കാലിക നിയമനം നടത്തുന്നതിന് ഇന്റർവ്യൂ ചെയ്തുകൊടുക്കുകയും താൽപര്യമുള്ളവർ സമീപിച്ചില്ലെന്നും, സമീപിച്ചവരുടെ അയോഗ്യതമൂലം നിയമനം നടത്താൻ സാധിച്ചില്ലെന്നും കണ്ടെത്തി.
6	താലൂക്ക് ഗവ. ഹോസ്പിറ്റലിൽ 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന എക്സ്-റേ യൂണിറ്റ് വേണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു.
7	പുനഃരധിവാസ കോളനിയിൽ താമസിക്കുന്ന ഇവരുടെ ഭൂമിക്ക് പട്ടയം ലഭിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു.
8	മില്ല കടവ് റോഡ് പുനഃരധാരണം
9	ഫയർസ്റ്റേഷൻ റോഡിലെ കോമൺ റോഡിൽ ടൈൽ വിരിക്കാനുള്ള ബാക്കി ഭാഗം ടൈൽ വിരിക്കണം.
10	സോപ്പ്പൊടി കമ്പനി പരിസരത്തുള്ള റോഡ് പുനർനിർമ്മാണം.
11	പുനരധിവാസ കോളനി റോഡ് നിർമ്മാണം
12	ഈ റോഡിന് സമീപം കാന നിർമ്മാണം
13	കീണർ പുനഃരധാരണം
14	വിയ്യത്തുക്കുളം സൗന്ദര്യവൽക്കരണം
15	പൊക്കം പടിഞ്ഞാറും, ഫയർസ്റ്റേഷൻ റോഡിന് പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗവും കൽപടവ് കെട്ടി ബലിതർപ്പണത്തിന് സൗകര്യമൊരുക്കണം.
16	പോളക്കുളം ബാറിന്റെ വടക്ക് വശം മെയിൻ റോഡിന്റെ വശത്ത് കാന നിർമ്മിക്കണം.
വാർഡ് 10	
1	കണക്കൻകടവ് റോഡ് പുനഃരധാരണം നടത്തുക
2	നീലക്കൻപാറ നഗരസഭ കിണർ കേടുപാടുകൾ തീർത്ത് ഉപയോഗ്യമാക്കുക
3	ഭാവന അങ്കണവാടി മുൻവശം ട്രസ്റ്റ് വർക്ക് ചെയ്യുക
4	ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രിയിൽ മരുന്നുകളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തുക (കഷായം മാറ്റി കഷായത്തിനുള്ള പൊടി നൽകുക)
5	വാട്ടർ അതോറിറ്റി കുടിവെള്ള കണക്ഷൻ വേണ്ടി എടുക്കുന്ന കഴികൾ ജനങ്ങൾക്ക് ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാവാത്ത രീതിയിൽ സമയബന്ധിതമായി മുട്ടുവാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുക
6	ഹെൽത്ത് സെന്ററിൽ പ്രമേഹ രോഗികൾക്ക് ഇൻസുലിൻ ലഭ്യമാക്കുക
7	വയോജനങ്ങൾക്ക് ഒത്തു ചേരുന്നതിന് സ്ഥിരം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക
8	കെ എസ് മേനോൻ, അഗതി മന്ദിരം, ഭാവന അങ്കണവാടി എന്നിവയുടെ പ്രദേശത്തുള്ള റോഡുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണി ദ്രുതഗതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുക
9	കെ.എസ്. മേനോൻ ഈസ്റ്റ് റോഡ് പുനഃരധാരണം
10	അങ്കണവാടിയിൽ കുടിവെള്ളത്തിനുള്ള തുക വകയിരുത്തുക
വാർഡ് 11	
1	കോഴിക്കുളം നവീകരിക്കുക
2	ജലദൗർബല്യം നേരിടുന്ന പ്രദേശമായിത്തീരാൻ പ്രൈവറ്റ് കുളങ്ങൾ ചിറ കെട്ടി സരംക്ഷിക്കാൻ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം
3	ഭവന പുനഃരധാരണം എല്ലാ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം
4	ട്രോയലിറ്റ് നിർമ്മാണം എല്ലാ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം
5	എസ് എസി പഠനമുറി വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം, കൂടാതെ 2008 ൽ പട്ടികജാതക്കാർക്ക് ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്ന കളം എന്ന പരിപാടി എല്ലാ വർഷവും നടത്തണം

6	റേഷൻ കട കണ്ടുപാടം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 12	
1	തച്ചപ്പിള്ളി റോഡ്, കോഴിക്കട തച്ചപ്പിള്ളി റോഡ് എന്നീ രണ്ട് റോഡുകളിൽ അറവുശാല മാലിന്യം, ടോയ് ലറ്റ് മാലിന്യം, ഹോട്ടൽ മാലിന്യം എന്നിവ നിക്ഷേപിക്കുന്ന സ്ഥിരം സ്ഥലമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഇതു മൂലം പുഴകളും തോടുകളും മാലിന്യമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിനൊരു പരിഹാരമായി ക്യാമറ സ്ഥാപിക്കണം. കൂടാതെ തച്ചപ്പിള്ളി റോഡ് സൗന്ദര്യവൽക്കരണം നടത്തി മാലിന്യത്തിൽ നിന്നും സംരക്ഷണം വേണം.
2	തെരുവു നായ്ക്കളുടെ ശല്യത്തിന് ഒരു പ്രതിവിധി ഉണ്ടാക്കണം.
3	ഇളംതുരുത്തിൽ സ്കൂയിസ് കെട്ടിയിടുണ്ടെങ്കിലും ഇപ്പോഴും ഉപുവെള്ളം കയറുന്നുണ്ട്. അതിന് പരിഹാരം ഉണ്ടാക്കണം.
4	കേര കർഷകരുടെ ഉന്നമനത്തിനായി വളം സബ്സിഡി, കേടുവന്ന തെങ്ങ് വെട്ടിമാറ്റി പുതിയ തെങ്ങിൻ തൈ വെക്കുന്നതിന് ധനസഹായം എന്നിവ ലഭ്യമാക്കണം.
5	ഏഴാം വളവ് ട്രൈൽ വിരിച്ച റോഡിൽ അപകടാവസ്ഥയിൽ വാഹനങ്ങൾക്കും ജനങ്ങൾക്കും ഭീഷണിയായി നിൽക്കുന്ന ഭാഗം കൈവരിക്കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം.
6	അച്ചൻകുളം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സൈഡുകെട്ടി ഉറപ്പാക്കണം. പ്രദേശത്തെ കിണറുകളിൽ കുടിവെള്ളം ലഭ്യമാകുന്നത് ഈ കുളത്തിലെ വെള്ളമാണ്. കുളം സംരക്ഷിക്കണം.
7	2025-2026 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരം 12-ാം വാർഡിൽ സുഭിക്ഷകേരളം പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തികൾ (പച്ചക്കറി, ഫലവൃക്ഷതൈ നടീൽ, മറ്റു കൃഷികൾ) നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു.
8	കേരള വരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതിയുടെ (KSWMP) ബിസിനസ്സ് ഡെവലപ്മെന്റ് പ്ലാനുകളുടെ ഭാഗമായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിൽ ഒരു ജനോക്കലം നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവൃത്തി യോഗത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു.
9	ചൈതന്യ അംഗൻവാടി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 13	
1	16-ാം കോളനിയിലെ 16 വീടുകളും 2018-ലെ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ കേടുപാടുകൾ സംഭവിച്ചതിനാൽ 2 വീടുകൾ പ്രളയഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് പുനർനിർമ്മിച്ചുവെങ്കിലും ബാക്കി 14 വീടുകളും പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ഫണ്ട് അനുവദിക്കണം.
2	വി.ടി.നന്ദകുമാർ, പന്തലാലുക്കൽ അമ്പലിത്തറനോട് ചേർന്ന് KKT COLLEGE ഗ്രൗണ്ടിന്റെ തെക്ക് ഭാഗം ചേർന്ന് കിഴക്കു നിന്നും പടിഞ്ഞാട്ട് കുറെ സ്ഥലം പുറമ്പോക്കായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. ടി സ്ഥലം ട്രൈൽ വിരിച്ച് സിമന്റ് ബഞ്ചുകൾ സ്ഥാപിച്ച് ചുറ്റുചുറ്റിലെ വലിച്ച് സംരക്ഷിച്ചാൽ പ്രഭാത-സായാഹ്ന സവാരിക്കാർക്ക് ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയും ആയതിനുള്ള ഫണ്ട് വകയിരുത്തണം.
3	പവിഴം അങ്കണവാടി റോഡിന് ഫണ്ട് വകയിരുത്തണം.
4	നവധാര റോഡ് അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കായി ഫണ്ട് വകയിരുത്തണം
5	കോഴിക്കട - നായ്ക്കുളം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
6	എലി നശീകരണത്തിനായി പദ്ധതി വെയ്ക്കണം.
7	നായശല്യം പരിഹരിക്കുന്നതിന് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കണം.
വാർഡ് 14	
1	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം
2	ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം
3	സെന്റ് ആന്റണീസ് ചർച്ച് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
4	സുഭിക്ഷകേരളം പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തികൾ (പച്ചക്കറി, ഫലവൃക്ഷതൈ നടീൽ, മറ്റുകൃഷികൾ)
5	കമ്പോസ്റ്റ് പിറ്റ്, സോക്ക് പിറ്റ് നിർമ്മാണം
6	വൃക്ഷതൈകൾ വച്ചു പിടിപ്പിക്കലും പരിപാലനവും (പച്ചത്തുരുത്ത് മിയോവാക്കി, ഹരിതവനം)
7	മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവൃത്തികൾ KSWMP പദ്ധതിയുടെ ബിസിനസ്സ് ഡെവലപ്മെന്റ് പ്ലാനുകളുടെ ഭാഗമായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിൽ ഒരു ഇനോക്കലം നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കൽ. പദ്ധതി

	<p>വാർഡ് സഭയിൽ വായിച്ചു അംഗീകാരം തേടി മാലിന്യ സംസ്കരണ മാലിന്യ മുക്ത നവകേരളത്തിന്റെ ഭാഗമായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ആവിഷ്കരിച്ചു താഴെ പറയുന്ന പദ്ധതികളും, ലക്ഷ്യങ്ങളും സംബന്ധിച്ചു വാർഡ് സഭയിൽ വായിച്ച് അംഗീകാരം നേടി.</p> <p>എ) കിച്ചൻബീൻ - ഓരോ വീടിലെയും ജൈവമാലിന്യം ഉറവിടത്തിൽ സംസ്കരിക്കുന്നതിന്.</p> <p>ബി) സോയിൽ സക്കിംഗ് മെഷീൻ ഇൽ റോഡ്</p> <p>സി) ശുചീകരണ സാമഗ്രികൾ - അജൈവ മാലിന്യ സംസ്കരണം</p> <p>ഡി) ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി - അജൈവ മാലിന്യ സംസ്കരണം</p> <p>ഇ) ഫെർട്ടിലൈസർ പശ്വരൈസർ - ജൈവ മാലിന്യം പൊടിച്ച് വളമാക്കുന്ന മെഷീൻ</p>
വാർഡ് 15	
1	താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ 63 പി ടിക്കറ്റിന് 10 രൂപയാണ് അത് 2 രൂപയാക്കണം
2	താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിൽ കൂടുതൽ ക്ലീനിംഗ് സ്റ്റാഫിനെ നിയമിക്കണം
3	കുടിവെള്ളം സുലഭമാക്കാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണം
4	തെരുവ് നായ്ക്കളുടെ ശല്യം പരിഹാരം കാണണം
5	ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി
6	ലഹരിക്കെതിരെ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കണം
7	അങ്കണവാടിക് സ്ഥലം നൽകൽ നഗരസഭ ഇടപെടണം
8	കൊളപറമ്പ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 16	
1	നാട്ടുചന്ത - മാറ്റച്ചന്ത നടത്തുന്നതിനു തീരുമാനിച്ചു. കൃഷി വികസനവുമായുള്ള ഈ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ശ്രീമതി.നന്ദ അഗസ്റ്റിൻ ആണ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. ആയത് ഏപ്രിൽ മാസം ആരംഭിക്കുന്നതാണെന്ന് കൗൺസിലർ അറിയിച്ചു.
2	വാർഡുകളിലെ റോഡുകളിലെ നിലവിലെ സ്ഥിതി നന്നാക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച് അഭിപ്രായം വന്നിട്ടുള്ളതാണ്.
3	ഉപ്പുവെള്ളം കയറാതിരിക്കുന്നതിനായി ബണ്ടു നിർമ്മാണം permanent sluice നിർമ്മിക്കണമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.
4	പുഴയിലെ ചെളിമാറ്റി ശുദ്ധീകരിക്കണമെന്ന അഭിപ്രായം വന്നിട്ടുണ്ട്.
5	താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ ഒ.പി. സമയം ടോക്കൺ നൽകുന്നതിനുള്ള സമയം 8 മണി മുതൽ 10 മണി വരെ ദീർഘിപ്പിക്കണമെന്ന അഭിപ്രായവും വന്നിട്ടുണ്ട്.
6	നിലവിൽ നിരവധി മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ താമസിക്കുന്ന വാർഡിൽ വഞ്ചിയിറക്കാൻ സൗകര്യപ്രദമായ കടവിലാത്തതാണ്. ആയതിന് തോട്ടപ്പുറത്ത് സുധിയുടെ വീടിനു സമീപം പുറമ്പോക്കായി കിടക്കുന്ന സ്ഥലം മണ്ണൊറത്താഴം കായലോരം റോഡ് നന്നാക്കി കടവാക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ചെയ്തു ലഭിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം വന്നിട്ടുണ്ട്.
7	ചെത്തിലപറമ്പ് - ബൈലൈൻ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 17	
1	പറമ്പുകളിൽ വേസ്റ്റ് ഇടുമ്പത് തടയണം
2	റോഡ് മെയിന്റനൻസ് നടത്തണം - പാർക്ക് റോഡ്, മാർക്കറ്റ് റോഡ്, ശ്രീകാളീശ്വരി റോഡ് തുടങ്ങിയ റോഡുകളുടെ മെയിന്റനൻസ് ഉടനെ നടത്തണം.
3	കുടിവെള്ളക്ഷാമം പരിഹരിക്കണം - വാർഡിൽ കുടിവെള്ളക്ഷാമം രൂക്ഷമാണെന്ന് എല്ലാവരും നിർദ്ദേശിച്ചു. 8 ദിവസം കൂടുമ്പോൾആണ് വെള്ളം വരുന്നത്. വെള്ളം വന്നാൽ തന്നെ അധിക സമയം ഉണ്ടാകില്ല. പെട്ടെന്ന് നിൽക്കുന്നതു കൊണ്ട് വെള്ളം ശേഖരിച്ചു വയ്ക്കാൻ കിട്ടുന്നില്ല. വേറെ വെള്ളം ഒന്നും ഇല്ലാത്തതിനാൽ പൈപ്പുവെള്ളം തന്നെയാണ് എല്ലാവരുടേയും ആശ്രയം, അതിനാൽ കുടിവെള്ള ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിന് അടിയന്തര നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു.
4	ക്ലോക്ക് ക്ലിയർ ഇംപ്ലാസ്റ്റ് മെയിന്റനൻസ് പദ്ധതി വേണം.

5	വീട് മെയിന്റനൻസ് - ജനറൽ വിഭാഗത്തിന് വെള്ളം. നിലവിലുള്ള തുകയിൽ നിന്ന് കൂടുതൽ തുക വകയിരുത്തണം. ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം കൂട്ടണം.
6	വീടിന് പുതിയ ഡി.പി.ആർ. എടുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണം. വീടില്ലാത്ത എല്ലാവർക്കും വീട് നൽകണം.
7	എസ്.സി. വിഭാഗത്തിന് മാത്രം പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താതെ ജനറൽ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ഓരോ പദ്ധതിയ്ക്കായി തുക വകയിരുത്തണം.
8	പാർക്ക് റോഡിന്റെ അടുത്തുള്ള തോട്ടിൽ മാലിന്യം തള്ളുന്നത് തടയണം. അതിനായി അവിടെ ക്യാമറ സ്ഥാപിക്കണം. രാത്രിയിൽ കള്ളസ് മാലിന്യം കൊണ്ടുവന്ന് തള്ളുന്നതിനാൽ പരിസരവാസികൾക്ക് അവിടെ താമസിക്കാൻ പറ്റാത്ത അവസ്ഥയാണ്.
9	ബ്രഹ്മ ലോഡ്ജിൽ നിന്നുള്ള വേസ്റ്റ് വെള്ളം ഒഴുകുന്നത് തടയണം. അവിടെ കോൺക്രീറ്റ് ചെൽ വേസ്റ്റ് വെള്ളം ഒഴുകുന്നതിന് സൗകര്യപ്രദമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. അത് പൊളിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
10	മുനിസിപ്പൽ പാർക്ക് ഒന്നുകൂടി നവീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
11	റോഡ് സൈഡിൽ പൂല്ല് പിടിച്ചുകിടക്കുകയാണ്. പൂല്ല് വെട്ടി ക്ലീൻ ആക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
12	മുസ്ലിംസ് ബസ് സ്റ്റോപ്പിലേയ്ക്ക് ബസ് സർവ്വീസ് നത്തുന്നതിനായി റോഡിന് വീതികൂട്ടണം.
വാർഡ് 18	
1	വയോജനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ പ്രൊജക്ടുകൾ വേണം
2	ബസ് സ്റ്റാന്റ് റൗണ്ട് റോഡ് പുനരുദ്ധരിക്കണം
3	ഓർഫനേജ് ഭാഗത്ത് വരുന്ന മലിനജലം കാനകെട്ടി തിരിച്ച് വീടാനുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കണം
4	71-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടി റോഡ് നിർമ്മാണം
5	S N V U P S ഇസ്കൂൾ കാന പുനർ നിർമ്മാണം
6	SNDP റോഡ് പണി പൂർത്തീകരിക്കണം
7	SNVUPS കോളനി റോഡ്
8	എം.ജി. ലിങ്ക് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 19	
1	അനുശാന്തി റോഡ് സൈഡ് കെട്ടി സ്റ്റാമ്പിടണം
2	കയർ സൊസൈറ്റി റോഡ് കട്ടവീരിക്കണം(പുനരുദ്ധാരണം)
3	ഭവൻസ് റോഡിൽ നിന്നും ഇടത്തോട് പോകുന്ന കോമൺ റോഡ് - സബ് സെന്റർ വരെ കട്ട വീരിക്കുക
4	S.N.D.P കിഴക്കുവശത്തുള്ള റോഡിന്റെ സൈഡിൽ കാന കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം
5	നാരായണൻ വൈദ്യർ റോഡിലെ കാനയുടെ ബാക്കിഭാഗം സൈഡ് കെട്ടി സ്റ്റാമ്പിടണം
6	നാരായണൻ വൈദ്യർ ലിങ്ക് റോഡ് (പള്ളിത്തറ ഗോപിയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള റോഡ്)
7	ഭവൻസ് തെക്കുവശത്തുള്ള കാനയുടെ ബാക്കി ഭാഗം സൈഡ് കെട്ടി സ്റ്റാമ്പിടണം
8	കൊണ്ടുറ തെക്കേ റോഡ് സൈഡ് കെട്ടി സ്റ്റാമ്പിടണം (കിഴക്കുവശം)
9	കുന്നംപുറം അമ്പലത്തിന് കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള തോട് സൈഡ് കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം
10	നാരായണൻ വൈദ്യർ ബൈപാസ് റോഡ് കോൺക്രീറ്റിങ്ങ്
11	70-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടിയുടെ മുൻപിലുള്ള റോഡ് കട്ട വീരിച്ച് കാന നിർമ്മിച്ച് സ്റ്റാമ്പ് ഇടണം
12	ഭവൻസിന്റെ കിഴക്ക് വശത്തുള്ള ലിങ്ക് റോഡ് കട്ട വീരിക്കണം

13	നാരായണൻ വൈദ്യരുടെ വടക്ക് ഭാഗത്തുകൂടി പോകുന്ന റോഡിന്റെ കിഴക്കേ അറ്റം പുഴയോട് ചേർന്ന ഭാഗം സൈഡ് കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം
14	വിനായക ക്ലബിന്റെ കിഴക്കോട്ടുള്ള റോഡ് കട്ട വിരിക്കണം, കോഴിപറമ്പിൽ സുനീഷിന്റെയും മക്കാട്ടിൽ പ്രകാശന്റെയും ഇടയിലുള്ള റോഡ് കട്ട വിരിക്കണം
15	136-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടിയിലേക്കുള്ള റോഡ് കട്ട വീരിച്ച് കാണ നിർമ്മിക്കണം
16	രമേശൻ-വിലാസിനി, രമേശൻ- ദാസൻ ഇവരുടെ ഇടയിലുള്ള റോഡ് കട്ട വിരിക്കണം
17	നാരായണൻ വൈദ്യർ ലിങ്ക് റോഡ് കാമ്പയുടെ ബാക്കി ഭാഗം പൂർത്തീകരിക്കണം
18	മക്കാട് സജീവിന്റെ തെക്ക് ഭാഗത്തുള്ള റോഡ് കട്ട വിരിക്കണം
19	പൊക്കത്ത് പ്രതാപന്റെ വസതിക്ക് തെക്ക് ഭാഗത്തു കൂടി കടന്നു പോകുന്ന പുഴയോരം വരെ കട്ട വിരിക്കണം
വാർഡ് 20	
1	കായലോരം കൃഷ്ണൻ കോട്ട -ഉണ്ടേക്കടവ് കരിങ്കൽ ഭീത്തി കെട്ടൽ
2	വാർഡിലെ ഇടതോട്ടുകൾ ബണ്ടുകൾ കെട്ടുന്നതിനു പകരം സ്റ്റയിസ് സ്ഥാപിക്കൽ
3	പാലിയം തുരുത്ത് ബേബിയുടെ വീടിന് സമീപം സ്റ്റയിസ്
4	ഉണ്ടേക്കടവ് എൽ പി സ്കൂൾ കിണറിന് റിംഗിട്ട് സംരക്ഷിക്കാൻ ഗ്രിൽ സ്ഥാപിക്കൽ
5	20-ാം വാർഡിലെ അങ്കണവാടി / ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രി പൊതുവായ മതിൽ സ്ഥാപിക്കൽ
6	73-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടിക്ക് ട്രസ് വർക്ക് ചെയിന്റിംഗ്
7	വിലാസൻ മുല്ലേഴത്ത് വീട് പരിസരത്ത് ബണ്ട് നിർമ്മാണം
8	കയർ സൊസൈറ്റി തോട് ബണ്ട് നിർമ്മാണം
9	ആലക്കൽ സുബ്രഹ്മണ്യൻ കാമ്പ, ബണ്ട് നിർമ്മാണം
10	രമണൻ റോഡ്, എം എൽ എ വർക്കിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പുരുദ്ധാരണം
11	പുനരധിവാസ കോളനി റോഡ് മെയിന്റനൻസ് (പുനരുദ്ധാരണം)
12	കോളനിയിൽ സ്റ്റാബ് ഇടൽ
13	സഡാക്കോ ജനശക്തി റോഡ് മെയിന്റനൻസ്
14	പഴയ ഉണ്ടേക്കടവ് പാലം മൈനർ ഇറിഗേഷൻ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ച് പൊളിച്ചു നീക്കൽ
15	സുധി കുറ്റിക്കാട്ട് വീട് പരിസരം ബണ്ട് നിർമ്മാണം
16	മുട്ടക്കോഴി വിതരണം
17	കറുവപ്പശു വിതരണം
18	കാലിത്തീറ്റ വിതരണം
19	ആട് വിതരണം
20	വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്റ്റോളർഷിപ്പ്
21	മുച്ചക്രവാഹനം ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക്

22	തയ്യൽ പരിശീലനം
23	വയോജനങ്ങൾക്ക് കട്ടിൽ, പകൽവീട്, റിക്രിയേഷൻ ക്ലബ്
24	അങ്കണവാടിയിലേക്ക് കളിയുപകരണങ്ങൾ
25	കൗമാരക്കാരായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പോഷകാഹാരം, വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സൈക്കിൾ വിതരണം
26	മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് ബയോബിന്നുകൾ
27	ജൈവമാലിന്യം വളമാക്കി മാറ്റുന്ന കേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കൽ
28	ഉപ്പുവെള്ളം കയറ്റുന്നത് തടയുന്നതിന് സ്ഥിരം സംവിധാനം
വാർഡ് 21	
1	ലക്ഷം വീട് കോളനി കാമ്പ് വൃത്തിയാക്കി സ്റ്റാബിടൽ
2	തിരുവഞ്ചിക്കുളം രാമൻചിറ കുളം കരിങ്കൽ ചിറ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുക,ചെളിയും,പായലും നീക്കം ചെയ്യുക,വലിയ ജലസ്രോതസ് ആണിത്, കാടുമുടി കീടക്കുന്നത് വൃത്തിയാക്കുകയും വേണം, അതിന് ചുറ്റും പൂ ചെടികൾ പിടിപ്പിച്ച് ഭംഗിയായി പരിപാലിക്കാനും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.
3	ആനാപ്പഴ ഹെൽത്ത് സെന്ററിലേക്ക് വാർഡിന്റെ വടക്കു ഭാഗത്ത് നിന്നും,മറ്റ് വാർഡുകളിൽ നിന്നും, എത്തിച്ചേരാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ് അതിന് പരിഹാരമായി ഇടത്തോടിന് കരിങ്കൽ ചിറ കെട്ടി ഒരു പാലം നിർമ്മിക്കണം,ഇത് ദൂരം വളരെ കുറയുന്നതാണ്.
4	ഫിഷർമെൻ കോളനി റോഡ് ലെയിൻ-2 റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 22	
1	പി.ഡബ്ലിയു.ഡി ഫിഷ് ലാന്റിംഗ് സെന്റർ നോർത്ത് റോഡ് സൈഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ വാൾ ടൈൽ ചെയ്യണം
2	പി.ഡബ്ലിയു.ഡി ഫിഷ് ലാന്റിംഗ് സെന്റർ നോർത്ത് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
3	എശ്വര്യ കുടുംബ യൂണിറ്റ് റോഡ് റീ ടാറിംഗ്
4	സതി റോഡ് ടാറിംഗ്
5	പി കെ വത്സന്റെ വീടിന് മുൻവശം മുതൽ തെക്കോട്ട് തോട് വരെ കാമ്പ് നിർമ്മാണം
6	വാർഡിലെ രണ്ട് അങ്കണവാടിയുടെ മെയിന്റനൻസ്
7	വാർഡ് സേവാകേന്ദ്രം അങ്കണവാടിയുടെ മുകളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നത്.
8	ഉദയം റോഡ് റീ ടാറിംഗ്
വാർഡ് 23	
1	പള്ളിത്തോട് സൈഡ് കെട്ടി സ്റ്റാബ് ഇട്ട് ഗതാഗതയോഗ്യമാക്കുന്ന പ്രവൃത്തി പൂർത്തീകരിക്കണം
2	പള്ളിത്തോട് തോട് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
3	മാടൻകുളം മൂന്ന് സൈഡ് കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുക. ചുറ്റുമുള്ള റോഡുകൾ ഇന്റർലോക്ക് വിരിച്ച് സഞ്ചാരയോഗ്യമാക്കുക
4	ആനാപ്പഴ മഹിളാ സമാജം റോഡ് അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തുകകൂടാതെ കാമ്പ് കെട്ടി വെള്ളെടുപ്പുയിലേക്ക് പോകുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ഒരുക്കുക
5	വിജൻ തോട് കോളനി ഭാഗത്ത് വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കാൻ മണ്ണ് ഇടുക കൂടാതെ വേലിയേറ്റം മൂലം വെള്ളം വീട്ട് മുറ്റത്തേക്ക് കയറ്റുന്നതിന് ഒഴിവാക്കാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുക
6	കരണ്ട് വാട്ടർ ബില്ലി പച്ചക്കറി എന്നിവയ്ക്കുള്ള തുക അങ്കണവാടി ടീച്ചർമാരുടെ തുച്ഛമായ വരുമാനത്തിൽ നിന്ന് കൊടുക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുക

6	കോട്ട മരണസഹായസംഘത്തിന് പടിഞ്ഞാറ് വശംകൂടി പോകുന്ന റോഡ് പാച്ചുപള്ളി ജോണിയുടെ വീടിന്റെ പരിസരത്തുള്ള കാന കോൺക്രീറ്റ് ചെയ്യണം
7	ഇ എം എസ് റോഡിന്റെ പണി നടത്തുക
8	കോട്ട കല്ലേള റോഡിന്റെ ശോചനീയവസ്ഥ ഒഴിവാക്കണം
9	വിജയൻ തോട് - കോളനി റോഡ് കയ്യേറ്റത്തിന് പരിഹാരം കണ്ടെത്തണം
വാർഡ് 24	
1	ബിഷപ്പ് ഹൗസ് റോഡിന്റെ കിഴക്ക് വശം (കോമൺ റോഡ് മെയിന്റനൻസ് ചെയ്യണം)
2	പാദുവ റോഡിലേക്കുള്ള കണക്ഷൻ തോട് നിർമ്മിച്ച് സി എം ആന്റണി ചേലിയക്കര സെബാസ്റ്റ്യൻ, നിക്സൻ കളത്തിൽ, സവിത അറയ്ക്കൽ, നിശാന്ത് അറയ്ക്കൽ, സേവ്യർ ചെറിയാലത്ത് എന്നിവരുടെ വീട്നും, പരിസരത്തും വരുന്ന വെള്ളക്കെട്ട് ഒവിവാക്കണം
3	ഡിജിറ്റൽ ആന്റ് അദർ കേബിളുകൾ പല സ്ഥലങ്ങളിലും അഴിഞ്ഞും പൊട്ടിയും കിടക്കുന്നത് അപകട സാധ്യത ഉയർത്തുന്നതുകൊണ്ട് കൃത്യമായി മെയിന്റനൻസ് ചെയ്യണം
4	കുറുമ്പനാങ്കുളം തോടിന്റെ വടക്ക് വശത്തേക്ക് വരുന്ന കൈത്തോട് സ്റ്റാബിട്ട് സഞ്ചാരയോഗ്യമാക്കണം
5	വിജയൻ തോട് പരിസരത്ത് സഞ്ചാരയോഗ്യമായതും, ഉപയോഗയോഗ്യവുമായ വഴി ഇല്ലാത്തതിനാൽ സ്ഥലം ലഭ്യമാക്കി വഴി നിർമ്മാണം ശ്രീമതി നദീറ എടവനക്കാട് എന്നവരുടെ പരിസരം വരെ
6	താമടിക്കളത്തിന്റെ ശേഷിക്കുന്ന ഭാഗം പാർശ്വഭിത്തി നിർമ്മാണം
7	ചേരമാൻ ഗ്രൗണ്ടിന് സമീപത്ത് ഒരു ശൗചാലയം നിർമ്മാണവും, അയതിന്റെ തുടർന്നുള്ള പരിപാലനവും
8	വാർഡിലെ അങ്കണവാടികൾ വേണ്ടി സ്ഥലവും കെട്ടിട സൗകര്യവും ഒരുക്കുന്നതിന്
9	നഗരസഭ കോട്ടപ്പുറം മാർക്കറ്റിലെ പൊതു ശൗചാലയം കൃത്യമായി പരിപാലിക്കുന്നതിനും, കൃത്യമായ ഇടവേളകളിലുള്ള കെട്ടിടത്തിന്റെ മെയിന്റനൻസും ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ചും നടപടി സ്വീകരിക്കണം
10	മാർക്കറ്റിൽ ചന്ത ദിവസങ്ങളിൽ ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ പരിശോധന ഉറപ്പു വരുത്തണം
11	ജോസൻ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 25	
1	കോട്ടപ്പുറം - വെറ്റിനറി ഹോസ്പിറ്റൽ ഫീസ് ഇനത്തിൽ 25/- രൂപ വാങ്ങുന്നുവെങ്കിലും ആവശ്യമരുന്ന് ഇല്ല എന്നും വെറ്റിനറി ഡോക്ടർ ആവശ്യമായ പരിഗണന നൽകിയില്ല എന്നും വിശ്വസനീയം എന്നവർ നിർദ്ദേശിച്ചു (ആവശ്യ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന്)
2	പുത്തൻചിറ മാണിയൻകാവ് - അടുത്തുള്ള പറമ്പ് കാട് പിടിച്ചു കിടക്കുന്നതിനാൽ കാട് വെട്ടി വൃത്തിയാക്കാണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
3	ജെ.ടി. ഹോട്ടലിന് സമീപം സ്കീറ്റ് ലൈറ്റ് സ്ഥാപിക്കണമെന്ന് എന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
4	പുത്തൻചിറ-കാനയിൽ സ്റ്റാബ് ഇടുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
5	മേനക കോളനി - പടിഞ്ഞാറ് തോട് സൈഡ് കെട്ടണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
6	ശ്യാമ ഹാർഡ് വെയർ - അടുത്തുള്ള തോട് പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
7	വിനേഴ്സ് തോട് - 3-ാം ഘട്ടം നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
8	താഹിർ വീട് മുൻവശം മുതൽ ഇലഞ്ഞിക്കൽ ആന്റണി വീട് മുൻവശം വരെ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
9	അംഗനവാടികൾ മുൻപിലുള്ള റോഡ് ടൈൽ ചെയ്തതോടെ മേനക കോളനിയിൽ വെള്ളക്കെട്ട് ഉപണ്ടാകുന്നതായും, ടി വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
10	പുതിയറോഡ് - കിൻസ് റോഡ് പണിതതോടെ - രാജേഷിന്റെ വീടിന് സമീപത്തുള്ള വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു.
11	നഗരസഭ പ്ലാന്റിൽ മാലിന്യം/ചവറ് കുന്നുകൂടിയതോടെ കൊളക് എന്നിവ കൂടിയതായും അപകടസാധ്യത കൂടിയതായും ആയത് നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.
വാർഡ് 26	
1	82-ാം നമ്പർ അംഗനവാടി കെട്ടിടത്തിന്റെ പെയിന്റ് അടിക്കുന്നതിനും ചോർച്ചയുള്ള വാട്ടർ ടാങ്ക് എത്രയും പെട്ടെന്ന് മാറ്റി സ്ഥാപിക്കണമെന്ന അവശ്യം ഉന്നയിച്ചു.

2	82-ാം നമ്പർ അംഗനവാടി പരിസരത്തു ഉണ്ടാകുന്ന വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി കാമ്പ് നിർമ്മിക്കണം.
3	സബ് സെന്ററിലേക്ക് ആവശ്യമായ ഫർണിച്ചറുകൾ എത്രയും പെട്ടെന്ന് നൽകുക
4	എൻ.എച്ച് റോഡ് പണി കഴിയുമ്പോൾ വാർഡിൽ നിന്നും എൻ.എച്ച് ലേക്ക് കടക്കുവാൻ ഉള്ള വഴി തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ശക്തമായ ജനസീയ പ്രക്ഷോഭം വേണമെന്ന അഭിപ്രായം സഭയിൽ ഉന്നയിച്ചു.
5	കളത്തിൽ, കിത്തോച്ചൻ മഡ് റോഡ് നന്നാക്കി, ടാർ ചെയ്യുകയും, കാമ്പ് പണിയുകയും ചെയ്യണം.
6	വികസന സമിതി ലിങ്ക് റോഡിലെ പ്രമുഖ എന്ന വ്യക്തി അടച്ചു വെച്ചുചിരിക്കുന്ന കാമ്പ് പൊളിച്ച് പരിസരത്തെ വെള്ളക്കെട്ട് പ്രശ്നത്തിന് പരിഹാരം കാണണം.
7	വീടുകളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് കുത്തിക്കുന്നതായും പൊതുസ്ഥലത്ത് വലിച്ചെറിയുന്നവർക്ക് എതിരെ കർശനമായ നടപടിയെടുക്കണം.
8	വാർഡിൽ കൂടിവരുന്ന നായ ശല്യത്തിന് പരിഹാരം കണ്ടെത്തണം.
9	വാർഡിൽ തെരുവ് വിളക്കുകൾ കത്തുന്നില്ല. രാത്രി കാലങ്ങളിൽ യാത്രക്കാർക്ക് ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനാൽ എത്രയും വേഗം തെരുവ് വിളക്ക് നന്നാക്കണം.
10	ഹെൽത്ത് സെന്ററിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് മാർഗം എത്രയും പെട്ടെന്ന് കണ്ടെത്തണം.
11	റോഡിലേക്കു ചാഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന പോസ്റ്റുകൾ നന്നാക്കി നേരെയൊക്കണം.
12	<p>വയോജനങ്ങൾ ബോധിപ്പിച്ച അപേക്ഷകൾ</p> <p>എ) വയോമിത്ര പ്രകാരം 60 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞവർക്ക് ഹെൽത്ത് സെന്റർ മുഖേന അത്യാവശ്യ മരുന്നുകൾ നൽകിയിരുന്നതാണ്. എന്നാൽ കുറച്ചു നാളുകളായി ഇത് 65 വയസ്സിനു മേലുള്ളവർക്ക് മാത്രമായി ചുരുക്കിയിരിക്കുകയാണ്. ആയതിനാൽ 60 വയസ്സ് ആക്കുകയും എല്ലാ വയോജനങ്ങൾക്കും ആരോഗ്യ പരിശോധനയും അത്യാവശ്യ മരുന്നുകളും നൽകണം.</p> <p>ബി) കൂടാതെ വയോജനങ്ങൾക്ക് ഒതു കൂടാനായിട്ടുള്ള സ്ഥല സൗകര്യം ഇവിടുത്തെ പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഇല്ല. ആയതിനാൽ അംഗനവാടികളോട് ചേർന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ സൗകര്യപ്രദമായ മറ്റു സ്ഥലം കണ്ടെത്തി തരികയോ ചെയ്യുക</p> <p>സി) കിടപ്പു രോഗികൾക്കും അവശതയനുഭവിക്കുന്നവർക്കും വീട്ടിൽ വന്നു ചികിത്സയും, സംരക്ഷണവും നൽകുക.</p> <p>ഡി) എല്ലാവരും ഒത്തുചേർന്നുവെച്ച് ഇരിയ്ക്കാനുള്ള ഇരിപ്പിടം സൗകര്യമില്ല. ആയതിനാൽ കസേരകൾ വാങ്ങിത്തരിക</p> <p>ഇ) വയോജനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യം വന്നാൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനായി വീൽചെയർ, വാക്കിങ് സ്റ്റിക്ക് തുടങ്ങിയ അനുവദിക്കുക ഏറ്റവും അത്യാവശ്യം സ്ഥല സൗകര്യവും കസേരകളുമാണ് അംഗനവാടികളോട് ചേർന്നാണെങ്കിൽ അംഗനവാടി മുറ്റത്ത് ഷീറ്റ് വർക്ക് ചെയ്ത്, താഴെ ടൈപ്പ് വിരിച്ചു തരണം, ആവശ്യസാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിയാനുള്ള സൗകര്യവും ഒരുക്കിത്തരണമെന്ന്.</p>
13	93-ാം നമ്പർ അംഗനവാടി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 27	
1	മാണിമാക്കം പാലത്തിനു സമീപം ഉപ്പുവെള്ളം കയറാതിരിക്കുന്നതിന് സൂയീസ് കം ബ്രിഡ്ജ്.
2	ടി.കെ.എസ്. പുരം - പടന്ന റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം.
3	വാർഡിലെ കുട്ടികൾക്ക് പൊതുവായ കളിസ്ഥലം ഒരുക്കണം
4	പഠന വൈകല്യമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് നഗരസഭ പരിധിയിൽ പരിശീലന കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കണം.
5	ടി.കെ.എസ്. പുരം റോഡിലെ വെള്ളക്കെട്ടിന് പുതിയ കാമ്പ് നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള നിർദ്ദേശം സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
6	ചന്ദ്രശ്ശേരിൽ ശ്രീ ഭദ്രകാളി വിഷ്ണുമായ ക്ഷേത്രം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 28	
1	മുഹമ്മദ് തൈവള്ളപ്പിൽ ലൈനിൽ കാമ്പ് പണിച്ച് ഇട്ട് വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കി യാത്രാസൗകര്യം ഉൾപ്പെടുത്തുക.
2	4047 SNDP വഴി ശ്രദ്ധയോടെ വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് കാമ്പ് പണിച്ച് ഇട്ട് വാഹന ഗതാഗത സൗകര്യം ഒരുക്കുവാൻ സഭയിൽ പങ്കെടുത്ത എല്ലാവരും ആവശ്യപ്പെട്ടു.
3	SNDP ശാഖ ROAD ന്റെ തെക്കേ അറ്റത്ത് ഒരു എസ്.സി. കുടുംബം താമസിച്ചു വരികയും വെള്ള കെട്ടുകാരണം മഴക്കാലങ്ങളിൽ അവർക്ക് മാറി താമസിക്കേണ്ട അവസ്ഥ ഉണ്ടാകുന്നതു കൊണ്ടും എത്രയും പെട്ടെന്ന് അത് പരിഹരിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു.

4	മീൻപറ്റിപാലം, ആലിങ്ങൽ, കാതിയാനിപള്ളിക്ക് കിഴക്ക് വശമുള്ള റോഡ് അടിയന്തരമായി അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു.
5	എസ്.സി. ഫണ്ടിൽ ആനുകൂല്യം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ പുതിയ അപേക്ഷകരെ കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കണം.
6	ഇടമുക്ക് പള്ളിയുടെ കിഴക്ക് വശം മുതൽ ടി.കെ.എസ് പുരം വരെയുള്ള റോഡിന്റെ പണി അടിയന്തരമായി പൂർത്തിയാക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു.
7	മീൻപറ്റിപാലത്തിന് തെക്ക് വശമുള്ള റോഡിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ വശത്തെ തോട് കാമ്പണിക്ക് സ്റ്റാബ് ഇടണമെന്ന് താഴെ പറയുന്നവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. തോട്ടപ്പള്ളി പ്രകാശൻ, മറ്റപ്പള്ളി സുമതി, നെടിയപ്പറമ്പിൽ അസ്സാബി, വാടകപ്പറത്ത് ദീപ, ഓറവൻതുരുത്തിൽ ചന്ദ്രൻ, റസാഖ് അറക്കൽ, നെല്ലിപറമ്പിൽ അരുമുഖൻ
8	ശാന്തോം സൂളിന് പടിഞ്ഞാറെ ഭാഗത്തുള്ള ഇ.കെ.കരീമിന്റെ കിഴക്ക് വശം തോടിന്റെ തുടക്കത്തിലായി സ്യൂയിസ് നിർമ്മിച്ച് ഏകദേശം 250 വീടുകളെ ഉപ്പ് വെള്ളം കേറ്റുന്നതിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കണമെന്ന് എല്ലാ അംഗങ്ങളും ആവശ്യപ്പെട്ടു.
9	കഴിഞ്ഞ വാർഡ് സഭയിൽ എത്തിച്ചേരാൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ ഐഷാബി പുളിക്കലക്കത്ത്, കണ്ടംകുളം (9947182463) എന്നിവർക്ക് വയോജന കട്ടിൽ വേണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു.
10	വാർഡ് 28, 33 കോമൺ റോഡ് കൃഷ്ണൻ മാസ്റ്റർ റോഡ് റീ ടാറിംഗ് ചെയ്തു യാത്ര യോഗ്യമാക്കുക
11	വാർഡ് 28, 31 കോമൺ റോഡ് തേജസ് ജംഗ്ഷൻ മുതൽ മേത്തല FHC ക്ക് വടക്ക് വശം വരെ റീ ടാറിംഗ് അടിയന്തരമായി ചെയ്തു യാത്ര യോഗ്യമാക്കുക.
വാർഡ് 29	
1	വയോമിത്രം വഴി നൽകുന്ന മരുന്ന് കുറവാണെന്നും, കൂടുതൽ മരുന്നുകൾ വാങ്ങുന്നതിന് വകമാറ്റി വയ്ക്കണമെന്നും അറിയിച്ചു.
2	അംഗൻവാടി നമ്പർ 85, 87 ൽ മെയിന്റനൻസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുക
3	29, 30 വാർഡുകളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന സംസ്ഥാനിക നിലയം റോഡ് പുനർനിർമ്മാണം ചെയ്യുക.
5	85-ാം നമ്പർ അംഗൻവാടിയുടെ പിറകിലുള്ള പഞ്ഞിമരം വെട്ടി മാറ്റുക.
6	പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിനുള്ള പഠനമുറി, മേശ, കസേര എന്നിവ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടുത്തുക.
7	തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ കൂടുതൽ തുക വക മാറ്റി വെക്കുക
8	കണ്ടംകുളം തോട് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 30	
1	ഫീനിക്സ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
2	1. KSWMP പദ്ധതികൾ കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതിയിലൂടെ ബിസിനസ് ഡവലപ്മെന്റ് പ്ലാനുകളുടെ ഭാഗമായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിൽ ഒരു ഇനാക്കലം നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കൽ ഹരിതകർമ്മ) (സേനക്ക് വേണ്ടി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ തിരഞ്ഞെടുത്ത പദ്ധതി
3	2. മാലിന്യ സംസ്കരണം മാലിന്യ മുക്ത നവകേരളത്തിന്റെ ഭാഗമായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതികളും ലക്ഷ്യങ്ങളും 1) കിച്ചൻബിൻ ഓരോ വീട്ടിലെയും ജൈവമാലിന്യം ഉറവിടത്തിൽ സംസ്കരിക്കുന്നതിന് - 2) സോയിൻ സക്കിങ്ങ് മെഷീൻ ഇൻ റോഡ് 3) ശുചീകരണ സാമഗ്രികൾ അജൈവ മാലിന്യ സംസ്കരണം - 4) ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി സംസ്കരണം-അജൈവ മാലിന്യ - 5) ഫെർട്ടിലൈസർ പൾസറൈസർ ജൈവ മാലിന്യം പൊടിച്ച് വളമാക്കുന്ന മെഷീൻ -
4	അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി
5	3. സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ പ്രകാരം വാർഡിൽ താഴെ പറയുന്ന 26-2025 പ്രവർത്തികൾക്ക് മുൻ തൂക്കം നൽകി ഏറ്റെടുത്ത് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 1) മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം 2) ജലസ്രോതസുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം

	<p>3) സുഭിക്ഷ കേരളം പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തികൾ മറ്റു ,ഫലവൃക്ഷ തൈ നടീൽ ,പച്ചക്കറി) (കൃഷികൾ</p> <p>4) കമ്പോസ്റ്റ് പിറ്റ് .സോക്ക് പിറ്റ് നിർമ്മാണം ,</p> <p>5) വൃക്ഷതൈകൾ വെച്ചുപിടിപ്പിക്കലും പരിപാലനവും ,പച്ചതുരുത്ത്)മിയോവാക്കി(ഹരിതവനം ,</p> <p>6) മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവൃത്തികൾ</p>
	വാർഡ് 31
1	മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം
2	ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം
3	സുഭിക്ഷ കേരളം പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തികൾ മറ്റ്കൃഷികൾ ,ഫലവൃക്ഷതൈ നടീൽ ,പച്ചക്കറി)
4	കമ്പോസ്റ്റ് പിറ്റ് സോക്ക് പിറ്റ് ,നിർമ്മാണം
5	വൃക്ഷതൈകൾ വെച്ചു പിടിപ്പിക്കലും പരിപാലനവും(ഹരിതവനം ,മിയോ വാക്കി ,പച്ചതുരുത്ത്)
6	മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം പ്രവൃത്തികൾ
7	കിച്ചൻബീൻ ഓരോ വീട്ടിലും ജൈവമാലിന്യം ഉറവിടത്തിൽ സംസ്കരിക്കുന്നതിന് -
8	സോയിൽ സക്കിംഗ് മെഷീൻ ഇൻ റോഡ്
9	ശുചീകരണ സാമഗ്രികൾ സക്കിംഗ് മെഷീൻ ഇൻ റോഡ്
10	ക്ലീൻ കേരള കമ്പിനി അജൈവ മാലിന്യ സംസ്കരണം -
11	ഫെർട്ടിലൈസർ പൾവറൈസർ ജൈവമാലിന്യം പൊടിച്ച് വളമാക്കുന്ന മെഷീൻ
12	ശ്രീനാരായണ സമാജം ആനറ്റ് റോഡിലെ തകരാറായ കുഴികൾ അടയ്ക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് -
13	കൈമപറമ്പ് ക്ഷേത്രം റോഡിലെ - വയലമ്പം -കുഴികൾ അടക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള പ്രവൃത്തി.
14	സീതിവളവ് എഫ് എച്ച് സി റോഡിലെ വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് -
15	തേജസ് ജംഗ്ഷനിൽ നിന്നും പടിഞ്ഞാറ് കാമ്പ നിർമ്മാണം
16	കുന്നംകുളം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
	വാർഡ് 32
1	വയലമ്പം31 വാർഡ്) ശാസ്ത്രാംപറമ്പ് - &32)റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം നടത്തുക
2	മത്സ്യകൃഷിക്കുള്ളമത്സ്യങ്ങൾനവംബർ ,ഡീസംബർമാസങ്ങളിൽവിതരണംചെയ്യുക
3	കോഡർലെയിൻറോഡിൽമുപ്പുത്ത്ചന്ദ്രികയുടെവീടിന്പരിസരത്ത്കാമ്പനിർമ്മിക്കുക.
4	കടുക്കച്ചുവട്എകെജിനഗർതോട്സൈഡ്കെട്ടിസംരക്ഷിക്കുക
5	വഴിവിളക്കുകൾറിപ്പയർചെയ്യുന്നതിനായി കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ താമസം കൂടാതെ തീരിച്ചു സ്ഥാപിക്കുക
6	കൈമപറമ്പ് - വയലമ്പം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
7	വാർഡിലെ എല്ലാ റോഡുകളും സഞ്ചാരയോഗ്യമാക്കുക
	വാർഡ് 33

1	പുതിയതായി നഗരസഭയ്ക്ക് വിട്ടുകൊടുത്ത വഴി പാതയോരം റോഡ്
2	ചിത്തിര റോഡിന്റെ കിഴക്കുവശത്തുള്ള സ്റ്റാബ് റോഡ് തകർന്നതിനാൽ പുനർനിർമ്മിച്ച് സഞ്ചാരയോഗ്യമാക്കണം.
3	ചിത്തിര മസ്ജിദ് റോഡിന്റെ ബാക്കി ഭാഗം ചിത്തിര വളവ് വരെ കട്ടവിരിച്ചു പൂർത്തീകരിക്കണം.
4	ശാസ്താംപറമ്പ് കടുക്കച്ചവട് റോഡിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ സൈഡിലുള്ള കുളത്തിന്റെ സൈഡ് കെട്ടി സംരക്ഷിക്കണം
5	84-ാം നമ്പർ അംഗനവാടി റോഡ് റീടാറിംഗ് (പുനരുദ്ധാരണം)
6	ടി.കെ.എസ്. പുരം അമ്പല റോഡിന്റെ സൈഡിൽ കാമ്പ് നിർമ്മിച്ച് വെള്ളക്കെട്ട് ഒഴിവാക്കണം.
വാർഡ് 34	
1	തെരുവുനായ ശല്യം പരിഹരിക്കുക
2	92-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടി ട്രസ്റ്റ് വർക്ക്,ടൈൽ വർക്ക്,പെയിന്റിംഗ്
3	അഞ്ചപ്പാലം ലിങ്ക് റോഡിൽ ടാറിംഗ്,കാമ്പ് നിർമ്മാണം
4	അഞ്ചപ്പാലം ശ്രീനഗർ തോഡ് സൈഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ
5	ചങ്ങാതി ലിങ്ക് റോഡ് പുനരിദ്ധാരണം
6	കോർണർ ലൈൻ ലിങ്ക് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
7	അഞ്ചപ്പാലം മൂന്നംബേരി കാമ്പ് സ്റ്റാബിട്ട് പണി പൂർത്തിയാക്കണം
8	അഞ്ചപ്പാലം കുടുംബശ്ശേമ സമിതി റോഡ് റീ ടാറിംഗ് ,കാമ്പ് നിർമ്മാണം
9	മൂക്കംബേരി ലിങ്ക് റോഡ് ടൈൽ കട്ട വിരിക്കൽ
10	സ്മീറ്റ് ലൈൻ ഉള്ള ഇലക്ട്രിക്കൽ പോസ്റ്റുകളിൽ ട്യൂബ് ഇടണം(ശ്രീ നഗർ കോർണർ ലൈൻ റോഡ്,കാട്ടിൽ ചീറ്റേഴത്ത് റോഡ്- സ്മീറ്റ് ലൈൻ വലിക്കണം
വാർഡ് 35	
1	വാർഡിനു വയോമിത്രം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നിലവിൽ സ്ഥലപരിമിതി ഉണ്ടെന്നും ആയതിനു സ്ഥലസൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും യോഗം ആവശ്യപ്പെട്ടു. ആയതുമൂലം സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന അനേകം വയോധികർക്ക് സൗജന്യമായി മരുന്നും വൈദ്യസഹായവും ലഭ്യമാകുമെന്നും അടിയന്തര പ്രാധാന്യം നൽകണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു.
2	വാർഡിൽ സ്വന്തമായി അംഗനവാടി ഇല്ല. ആയത് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുക
3	വാർഡിലെ കുട്ടികൾക്കും യുവജനങ്ങൾക്കും മയക്കുമരുന്ന് മദ്യം തുടങ്ങിയ ലഹരി ഉപയോഗത്തെ സംബന്ധിച്ച് ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സ് സംഘടിപ്പിക്കണം.
4	സീത ഗംഗാധരന്റെ വീട് പരിസരം റോഡും കാമ്പും നിർമ്മിക്കുക.
5	ആയുർവ്വേദ ഹോസ്പിറ്റൽ പരിസരം റോഡ് നിർമ്മാണം നടത്തുക.
6	വാർഡിൽ കൃഷി ഓഫീസറുടെ സേവനം കൃത്യമായി ലഭ്യമാകുന്നില്ല. പല സമയവും ഓഫീസ് അടഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. ആയതു ലഭ്യമാകുന്നതിനുള്ള അടിയന്തര നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
7	വാർഡിൽ സ്മീറ്റ് ലൈൻ സ്ഥാപിക്കാത്തയിടത്ത്പോസ്റ്റ് സ്ഥാപിച്ച് സ്മീറ്റ് ലൈൻ വലിക്കുക.
8	മെഡിക്കെയർ ഹോസ്പിറ്റൽ പരിസരം വേസ്റ്റ് ആളുകൾ വലിച്ചെറിയുന്നതായി കാണുന്നു. അടിയന്തര നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
9	ഹരിത കർമ്മസേനയുടെ പ്രവർത്തനം വാർഡിൽ വളരെ മികച്ച രീതിയിൽ നടക്കുന്നു എന്ന് യോഗം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഹരിത കർമ്മ സേനയിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത 10 ഓളം വീടുകൾ ഇനിയും വാർഡിൽ ഉണ്ടെന്നും അവരെ അടിയന്തരമായി ഉൾപ്പെടുത്തണം എന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു. പ്ലാസ്റ്റിക് കത്തിക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കുക.
10	സോമൻ വീട് പരിസരം വഴി നിർമ്മിക്കുക
11	കാവുങ്ങൽ ശാന്തപരിസരം റോഡ് നിർമ്മിക്കുക
12	സ്നേഹാലയ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം

13	കീഴ്ളി സിവിൽ സ്റ്റേഷൻ പരിസരം സീബ്ര ക്രോസിംഗ് ഏർപ്പെടുത്തുക.
14	കീഴ്ളി ബസ് സ്റ്റോപ്പ് സിവിൽ സ്റ്റേഷൻ പരിസരത്ത് മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുക.
വാർഡ് 36	
1	<p>അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. മഴക്കുഴി നിർമ്മാണം 2. ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം 3. സുഭിക്ഷ കേരളം പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തികൾ (പച്ചക്കറി, ഫലവൃക്ഷത്തെ നടീൽ, മറ്റുകൃഷികൾ) 4. കമ്പോസ്റ്റ് പിറ്റ്, സോക്ക് പിറ്റ് നിർമ്മാണം 5. വൃക്ഷത്തെകൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കലും പരിപാലനവും (പച്ചത്തുരുത്ത്, മിയോവാക്കി, ഹരിതവനം) 6. മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവൃത്തികൾ
2	<p>KSWMP പദ്ധതികൾ</p> <p>കേരള വരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി (KSWMP) ബിസിനസ്സ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് പ്ലാനുകളുടെ ഭാഗമായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ഹരിത കർമ്മസേനയ്ക്ക് വേണ്ടി ഒരു ഇനോക്കലം നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതായി കോർഡിനേറ്റർ അറിയിച്ചു.</p>
3	<p>മാലിന്യ സംസ്കരണം</p> <p>മാലിന്യ മുക്ത നവകേരളത്തിന്റെ ഭാഗമായി കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതികളെയും ലക്ഷ്യങ്ങളെയും കുറിച്ച് കോർഡിനേറ്റർ വിശദീകരിച്ചു.</p> <p>എ) കിച്ചൻ ബിൻ - ഓരോ വീട്ടിലെയും ജൈവമാലിന്യം ഉറവിടത്തിൽ സംസ്കരിക്കുന്നതിന് ബി) സോയിൽ സക്കിംഗ് മെഷീൻ ഇൻ റോഡ് - കാനയിലെ മണ്ണ് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് സി) ശുചീകരണ സാമഗ്രികൾ - അജൈവ മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിന് ഡി) ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി - അജൈവ മാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിന്. ഇ) ഫെർട്ടിലൈസർ പശ്വരൈസർ - അജൈവ മാലിന്യം പൊടിച്ച് വളമാക്കുന്ന മെഷീൻ</p>
4	<p>വാർഡ് സഭയിൽ നിന്നുള്ള പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <p>എ) വാർഡിൽ ഉപ്പ് വെള്ളം കയറുന്നത് തടയുന്നതിന് ആയി 6 ബണ്ടുകൾ വർഷം തോറും നിർമ്മിക്കാറുണ്ട് ഇതിൽ ചള്ളിയിൽ സുരേഷ് ബാബു എന്നവരുടെ വീടിന്റെ പരിസരത്ത് ബണ്ട് നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ അതിന് പിറകു വശത്തുള്ള 50 വീടുകളിൽ ഉപ്പ് കയറുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ നിലവിലെ ബണ്ട് ഇറിഗേഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ അധീനതയിൽ ഉള്ള പെരും തോടിന്റെ അതിർത്തിയിൽ ഒരു സ്റ്റയിംഗ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വാർഡിലെ ജനങ്ങൾ ഒപ്പിട്ടു ഒരു പരാതി നഗരസഭ സെക്രട്ടറിക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നതിന് തീരുമാനിക്കുകയുണ്ടായി കൂടാതെ ടി സ്റ്റയിംഗ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് രണ്ട് വർഷം മുൻപ് ഒരു അപേക്ഷ ഇറിഗേഷൻ വകുപ്പ് മന്ത്രിക്ക് സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായും ആയതിന്റെ നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നതായും. ടി പ്രവൃത്തികൾ വേഗത്തിൽ ആക്കുന്നതിന് വാർഡ് കൗൺസിലറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വാർഡിലെ ജനങ്ങളും ഒത്തൊരുമിച്ച് പ്രവൃത്തിക്കുന്നതിനും ഇറിഗേഷൻ വകുപ്പിനെ സമീപിക്കുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു. മാസ്റ്റർ പ്ലാനിംഗ് നൽകുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു.</p> <p>ബി) വരും വർഷങ്ങളിൽ ഉപ്പുവെള്ളം കയറാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള ബണ്ടുകൾ ഒക്ടോബർ നവംബർ മാസത്തിൽ തന്നെ ചെയ്യുന്നതിനും വാർഡ് സഭയിൽ പങ്കെടുത്ത അംഗങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു.</p> <p>സി) വാർഡിൽ ഉപ്പ് വെള്ളം കയറുന്നത് തടയുന്നതിന് (ചള്ളിയിൽ സുരേഷ് പരിസരം) ശാശ്വത പരിഹാരം എന്ന നിലയിൽ permanent structure ആയ സ്റ്റയിംഗ് തന്നെ നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആയതിന് ആവശ്യമായ ഭീമമായ ഫണ്ട് ചെലവഴിക്കുന്നതിന് നഗരസഭയ്ക്ക് പരിധികൾ ഉള്ളതിനാൽ ഇറിഗേഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിനോട് സ്റ്റയിംഗ് നിർമ്മിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണെന്നും കൗൺസിലർ അറിയിച്ചു.</p> <p>ഡി) വാർഡിലെ വിവിധ തോടുകളുടെ വശങ്ങൾ പാർശ്വഭിത്തി കെട്ടി സംരക്ഷിക്കുവാനും, പൊതു തോടുകൾ വൃത്തിയാക്കുവാനും ഓരോ വാർഡിനും അനുവദിക്കുന്ന ഫണ്ട് അതാത് വാർഡിനും അനുവദിക്കുന്ന ഫണ്ട് അതാത് വാർഡുകളിൽ തന്നെ ചെലവഴിക്കുവാനും ബണ്ടുകൾ യഥാസമയം തന്നെ ചെയ്യുവാനും വാർഡിന്റെ ശോചനീയാവസ്ഥ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ വിധ നടപടികളും സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ് എന്നും ശ്രീ.ഹരിദാസ് തേവാലിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടു.</p> <p>ഇ) എടച്ചാലിൽ ബാലന്റെ വീടിന്റെ തെക്ക് ഭാഗത്ത് റോഡിൽ ഇരുട്ട് മൂലം ജനങ്ങൾക്കും യാത്ര ചെയ്യാൻ ബുദ്ധിമുട്ട് അനുഭവപ്പെടുന്നതിനാൽ ഈ പ്രദേശത്ത് സ്മീറ്റ് ലൈറ്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് മുഹമ്മദ് അഷറഫ് ആവശ്യപ്പെട്ടു.</p> <p>എഫ്) വയോജനങ്ങൾക്ക് ആയുർവ്വേദ മരുന്നുകളും ചെക്കപ്പും നടത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ വലിയപറമ്പിൽ പറഞ്ഞു.</p> <p>ജി) വാർഡിൽ വജോയനങ്ങളുടെ എണ്ണം കൂടുതലുണ്ട്. ആയതിനാൽ വജോയനങ്ങൾക്കായി ഒരു വിശ്രമകേന്ദ്രം നിർമ്മിക്കണമെന്നും ആയത് വളരെ പ്രയോജനകരമായിരിക്കും എന്നും ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ</p>

	<p>വലിയപറമ്പിൽ നിർദ്ദേശിച്ചു. കയർ സൊസൈറ്റി പരിസരത്ത് ഉപയോഗ ശൂന്യമായി കിടക്കുന്ന സ്ഥലം വിശ്രമ കേന്ദ്രം പണിയുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കാമെന്നും ചർച്ചയിൽ നിർദ്ദേശം വന്നു. വാർഡ് കൗൺസിലർ ഇക്കാര്യം നഗരസഭ കൗൺസിലിൽ അവതരിപ്പിച്ച് അനുകൂലമായ നടപടികൾ നഗരസഭയിൽ നിന്നും ഉണ്ടാകണമെന്നും വാർഡ് സഭയിൽ പങ്കെടുത്തവർ ഒന്നടക്കം ആവശ്യപ്പെട്ടു. കൗൺസിലർ ഇതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾക്കും നഗരസഭയുടെ അടുത്ത പദ്ധതികളിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുവാൻ നഗരസഭ കൗൺസിൽ ആവശ്യപ്പെടാമെന്നും ഉറപ്പ് നൽകി.</p> <p>എച്ച്) മേത്തലപ്പാടം പൂജ സ്റ്റോക്ക് റോഡ്, ചൈതന്യ റോഡ്, അത്താണി ലിസ്റ്റ് റോഡ് കൂടാതെ വാർഡിലെ ശോചനീയമായ എല്ലാ റോഡുകളും നവീകരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ 2025-26 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് ഹരിദാസ് തേവാലിൽ പറഞ്ഞു.</p> <p>ഐ) വാർഡിലെ രൂക്ഷമായ വെള്ളക്കെട്ട് അനുഭവപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ കാനകൾ നിർമ്മിക്കണമെന്നും ചർച്ചയിൽ പങ്കെടുത്തവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു.</p> <p>ജെ) പുതിയ റോഡുകൾ നഗരസഭ ആസ്തിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഇനി മുതൽ ടി റോഡുകൾ നഗരസഭ സെക്രട്ടറിയുടെ പേരിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു നൽകേണ്ടതാണ്.</p> <p>എച്ച്) കയർ സൊസൈറ്റി - എം.ഐ.റ്റി സ്കൂൾ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം</p>
	വാർഡ് 37
1	താലൂക്കാശുപത്രിയിൽ ആവശ്യത്തിന് ഡോക്ടർമാരെയും നഴ്സുമാരെയും നിയമിക്കുക
2	ICU ഏർപ്പെടുത്തുക
3	കുട്ടികൾക്ക് പ്രത്യേക ടീക്കറ്റ് കൗൺസർ, ഫാർമസി
4	APL-BPL വ്യത്യാസമില്ലാതെ സൗജന്യ ചികിത്സ
5	സേവനങ്ങൾക്ക് ഫീസ് ഏർപ്പെടുത്തുന്നത് നിർത്തലാക്കുക, ഏർപ്പെടുത്തിയവ പിൻവലിക്കുക.
6	65 വയസ്സിനു മുകളിൽ വരുന്നവർക്കുവേണ്ടിയുള്ള വയോമിത്രം പദ്ധതി വർണ്ണ അംഗൻവാടിയിൽ വെച്ചാണ് നടത്തിയിരുന്നത്. എന്നാൽ എല്ലാ ബുധനാഴ്ചകളിലും നടത്തിവരുന്ന കുട്ടികളുടെ കുത്തിവെയ്പ്പ് വെള്ളിയാഴ്ചകളിലേയ്ക്ക് മാറ്റിയതോടെ വയോമിത്രം ക്ലിനിക് തൊട്ടടുത്ത വീടുകളിലായി മാറ്റേണ്ടിവന്നു. മാസത്തിൽ 2 വെള്ളിയാഴ്ചകളിലായാണ് വയോമിത്രം ക്ലിനിക് നടത്തിവരുന്നത്. വയോജനങ്ങളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാതെ വർണ്ണ അംഗനവാടിയിൽ വെച്ച് തന്നെ ഇത് നടത്തുവാൻ അനുവദിക്കണമെന്ന് പരാതിയിൽ പറയുന്നു. താൽക്കാലികമായി അംഗനവാടിക്ക് പുറത്തായി അതിനുള്ള സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്താമെന്ന് ചർച്ചയിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഫാത്തിമ, ഹൻസ, സുകുമാരൻ തുടങ്ങിയവരാണ് പരാതി നൽകിയത്.
7	വീട്ടുനമ്പർ 39-ൽ താമസിച്ചുവരുന്ന രാമചന്ദ്രൻ ചെമ്മൂങ്ങപറമ്പിൽ എന്നയാളുടെ വീടിനടുത്തുകൂടെ ഒരു തോട് പോകുന്നുണ്ടെന്നും തോടിന്റെ വശങ്ങൾ ഇടിഞ്ഞ് വീടിനോട് ചേർന്ന് വരുന്ന അവസ്ഥയിലും കെട്ടിടം അപകടാവസ്ഥയിലുമാണെന്ന് പരാതിയിൽ പറയുന്നു. ആയതിനാൽ കൂലിപ്പണിക്കാരനായ ടി വ്യക്തിക്ക് സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാരണം തോടിന്റെ വശങ്ങൾ കാനകെട്ടി സ്റ്റാബിട്ട് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ട നടപടികൾ ചെയ്തു തരുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് പരാതി ഗ്രാമസഭയിൽ സമർപ്പിച്ചത്.
8	വാർഡിലെ തൊഴിലുറപ്പ് തൊഴിലാളികൾക്ക് ഒരു കൊല്ലത്തിൽ 4, 5 പണികൾ മാത്രമേ ഉണ്ടാകാറുള്ളൂ. അത് 50 ദിവസമെങ്കിലും ഉണ്ടാകാനുള്ള അവസരം നൽകണമെന്ന് സുജാത, രംഭ മുതൽ പേർ സമർപ്പിച്ചു.
9	കുളം ഇടിഞ്ഞ് റോഡിലേക്ക് വണ്ടി കയറുന്നില്ലെന്നും കുളത്തിന്റെ അടുത്ത് സ്കീറ്റ് ലൈറ്റ് വേണമെന്നുള്ള നിർദ്ദേശം ശ്രീമതി.ഉഷ, നേതാജിറോഡ് അംഗങ്ങൾ മുന്നോട്ടു വച്ചു.
10	പറമ്പികളങ്ങൾ - കയർ സൊസൈറ്റി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
	വാർഡ് 38
1	അത്താണി മായ റോഡിന്റെ സൈഡിലെ പൂല്ല് വെട്ടണം
2	കൊട്ടിക്കൽ ക്ഷേത്രത്തിന് കിഴക്കുവശത്തുള്ള തോട് ക്ലീൻ ചെയ്യണം
3	കിണർ ക്ലീനിംഗ്
4	റോഡുകളുടെ ശോചനീയാവസ്ഥ പരിഹരിക്കണം
5	കുളങ്ങളിൽ വേസ്റ്റ് ഇടുന്നതിനുള്ള പരിഹാരം
6	പച്ചക്കറികൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്ഥലം കണ്ടെത്തണം
7	സയൻസ് സെന്റർ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
	വാർഡ് 39

1	കാത്തോളി ദേവീകാരുണ്യം റോഡ് ബാക്കി ഭാഗം
2	മഹായാഗ്നി സിന്ധു റോഡ് ഈസ്റ്റ് ബൈപാസ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
3	കെ കെ മേനോൻ വില്ലേജി റോഡ് ബാക്കി ഭാഗം പണി പൂർത്തീകരിക്കൽ
4	വയമ്പനാട്ട് അമ്പലം റോഡ് സൗത്ത് ബൈപാസ് നിർമ്മാണം
5	വയമ്പനാട്ട് അമ്പലം റോഡ് നോർത്ത് ബൈപാസ് നിർമ്മാണം
6	സ്റ്റേഹാലയം കാട്ടാകുളം കോമൺ റോഡ് നവീകരണം വാർഡ് 39,38
7	കാത്തോളി ദേവീകാരുണ്യം റോഡിൽ കാനനിർമ്മാണം
8	സ്റ്റേഹാലയം - കാട്ടാകുളം ഈസ്റ്റ് ബൈപാസ് കാന നിർമ്മാണം
9	എരിശ്ശേരിപാലം അഞ്ചപ്പാലം റോഡ് റീടാറിംഗ്
വാർഡ് 40	
1	ഗൗരീശങ്കർ മുതൽ ബോയ്സ് സ്കൂൾ വരെ കാന നിർമ്മിക്കുന്നതിന് PWD കത്ത് നൽകുക
2	കൃഷിക്ക് ആവശ്യമായ സാമഗ്രികൾ വിതൽ, വളം എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുക
3	ശ്രീരംഗ് ലൈൻ റോഡ് റീ ടാറിംഗ് ചെയ്യുക
4	വാട്ടർ ടാങ്കിന്റെ പടിഞ്ഞാറോട്ടുള്ള റോഡ് നവീകരിക്കുക
5	കൃഷിഭവനിൽ കൃഷി ഓഫീസും ആവശ്യത്തിന് ജീവനക്കാരെയും നിയോഗിക്കുക
6	സാംസ്കാരിക സമാജം ഭാഗത്ത് തെരുവ്വായ ശല്യം പരിഹരിക്കുക
7	ഗൗരീശങ്കർ മുതൽ പാലസ് വരെയുള്ള പൂല്ല് വെട്ടുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുക
8	ടൊൺബാക്ക് കിഴക്കുവശം ഒരുമ റോഡിൽ വെള്ളക്കെട്ടിന് പരിഹാരമായി കാന നിർമ്മാണം
9	അരാകുളം പടിഞ്ഞാറുവശം (വാർഡ് 41) റോഡ് ക്ലീൻ ചെയ്യണം
10	കൃഷിഭവനിൽ നിന്നും നൽകുന്ന വിത്തുകൾ, തൈകൾ എന്നിവ ഉല്പാദനശേഷി ഇല്ലാത്തവയാണെന്നും ആയത് പരിഹരിക്കണം
11	മുഗാശുപത്രിയുടെ മുൻപിലുള്ള PWD റോഡ് ലൈൻ ഇട്ടുന്നതിന് സംവിധാനം ഒരുക്കണം
12	കുഡുംബി കോളനി റോഡിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത, ബോർഡോ സ്ഥാപിക്കണം
13	ഒരുമ കൂട്ടായ്മ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 41	
1	മഴക്കാലത്ത് വാർഡിൽ നേരിടുന്ന വെള്ളക്കെട്ട് പരിഹരിക്കുക. അതിനു മുന്നോടിയായി വാർഡിലെ കാനകളും തോടുകളും വൃത്തിയാക്കണം.
2	പൊതുകിണറുകൾ ശുദ്ധീകരിക്കുക
3	വാർഡിൽ പൊതുനിരത്തിലുള്ള ഭീഷണിയായി നിൽക്കുന്ന മരങ്ങളുടെ ചില്ലുകൾ വെട്ടിമാറ്റണം.
4	നേത്ര ആശുപത്രിയുടെ ഓപ്പോസിറ്റ് ഭാഗത്ത് റോഡ് ആരുടേതാണ് എന്നറിയില്ല. അതറിയുന്നതിന് ശ്രമിക്കണം.
5	പൊതുനിരത്തുകളിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന പോസ്റ്റുകൾ മാറ്റി വൃത്തിയാക്കേണ്ടതാണ്.
6	പൊട്ടി പൊളിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന റോഡുകൾ ഗതാഗത യോഗ്യമാക്കുക.

7	കാനകളിൽ കൊതുക് ശല്യം ത്രക്ഷ്മമായതിനാൽ FOGGING നടത്തി പരിഹാരം കണ്ടെത്തണം.
8	സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ പറമ്പിൽ മരങ്ങളും, പൂവും വളർന്ന് കാടു പിടിച്ചു ഈഴ ജന്തുക്കളുടെ ശല്യം ത്രക്ഷ്മമാണ്. ആയതിനുള്ള പരിഹാരം കണ്ടെത്തുക.
9	ടാറിംഗ് കഴിഞ്ഞിട്ട് സ്റ്റാബ് ഇട്ട് മൂടിയ റോഡിന്റെ വശങ്ങളിൽ ചില ഇടങ്ങളിൽ സ്റ്റാബ് നിരതെറ്റി കിടക്കുന്നതിനാൽ കാൽ നടയാത്രികർക്ക് അപകടം സംഭവിക്കുന്നു. മേൽ സ്റ്റാബുകൾ നിരപ്പായി പുന:സ്ഥാപിക്കുക.
10	ആവശ്യത്തിന് ഇലക്ട്രിക് പോസ്റ്റ് ഇല്ലാത്തതിനാൽ സ്മീറ്റ് ലൈറ്റ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ലാത്തതാകുന്നു. യഥാസമയം പരിഹരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യപ്പെട്ടു. (അരാക്കളും ഭാഗം)
11	ശ്യാംഗപുരം റോഡിനു ഇരുവശവും പൂല്ല്യം കാട്ടും പടർന്നു നിൽക്കുന്നിടങ്ങളിൽ ശുചീകരണം നടത്തുക.
12	ഗ്രാമീൺ ബാങ്കിനു അടുത്തായി റോഡ് നവീകരണം നടത്തി പാർക്കിംഗിനു യോജിച്ച നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
13	വാട്ടർ കണക്ഷൻ നൽകിയ വീടുകളിൽ ജലലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്തുക. നിലവിൽ ആഴ്ചയിൽ 2 ദിവസം മാത്രമാണ് ജലം ലഭ്യമാകുന്നത് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി.
14	നരത്തുകൾ ടൈൽ പാകി സൗന്ദര്യവത്കരണം നടത്തുക.
15	ശ്യാംഗപുരം എൽ.പി.സ്കൂളിനു തെക്കുഭാഗത്തായുള്ള സെപ്റ്റിക് ടാങ്കിനു സൈഡ് ഭിത്തി കെട്ടി മറയ്ക്കുന്നതിനു നടപടി ആവശ്യപ്പെട്ടു.
16	ശ്രീകൃഷ്ണ ടെമ്പിൾ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 42	
1	കൃഷി നടത്തുന്നവർക്ക് വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും കൃഷി സ്ഥലം സന്ദർശിക്കുന്നതിനും വേണ്ടസംവിധാനം ഒരുക്കണമെന്നും, കൃഷി വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകണമെന്നും, ശ്രീ.സുധാകരൻ കാട്ടിൽ ചിറ്റേഴത്ത് എന്നവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.
2	വാർഡിലെ വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിലെ റോഡുകൾ തകർന്നു കിടക്കുന്നതായി യോഗത്തിൽ അഭിപ്രായം വന്നു. റോഡുകളുടെ ശോചനീയാവസ്ഥ പരിഹരിക്കുക എന്ന് അവശ്യപ്പെട്ടു.
3	താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ ഒ.പി. ടിക്കറ്റ് 10 രൂപയിൽ നിന്നും 5 രൂപ ആക്കുക, ഓരോ ഡോക്ടർമാരെയും കാണുമ്പോൾ വ്യത്യസ്തം ഒ.പി. ടിക്കറ്റുകൾ എടുക്കണം എന്ന രീതി മാറ്റം വരുത്തുക. ഒ.പി. ടിക്കറ്റ് കാലാവധി പൂതുകി നിർണ്ണയിക്കുക എന്ന് ശ്രീ.നവാസ് ചുള്ളിക്കടവിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടു.
4	121-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടിയുടെ വടക്ക് വശത്തുള്ള കാന പുനർ നിർമ്മിക്കണം.
5	തെങ്ങിന്റെ മണ്ട വൃത്തിയാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി വാർഡിൽ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടില്ല. കെ. അച്യുതൻ.
6	വളപ്പിൽ ലയിൻ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 43	
1	വാർഡിൽ പോസ്റ്റിട്ട് സ്മീറ്റ് ലൈൻ വലിച്ച് ലൈറ്റ് ഇടണം
2	ഐക്കരപറമ്പ് ന്യൂറോഡ് ടാർ ചെയ്ത് പുതിയ റോഡ് നിർമ്മിക്കണം . മണ്ണ് വഴിയാണ് -
3	ഐക്കരപറമ്പ് റോഡ് റീടാറിംഗ് ചെയ്യണം.
4	വളപ്പിൽ ലൈൻ റോഡ് നിർമ്മാണം.
5	ഗുരുദേവ നഗർ - ഇളങ്കംതാഴം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം
വാർഡ് 44	
1	123-ാം നമ്പർ അങ്കണവാടിയിലേക്ക് ജനൽ റിപ്പയറിംഗ് കമ്പോർഡ് വർക്ക് പെയിന്റിംഗ് ഏസി മിക്സി ഫ്രണ്ടി ടോയലറ്റ്

2	124: നമ്പർ അങ്കണവാടിയിലേക്ക് ഏസി, കട്ടികൾക്ക് മേശ, കസേര, മിക്സി, ഫാൻ, കൂടാതെ അങ്കണവാടിയുടെ മുൻവശം വാതിലോട് കൂടി ഗ്രിൽ ചെയ്യണം
3	തിരുവള്ളൂർ സ്കൂൾ 7: ക്ലാസ് വരെ ആക്കി ഉയർത്തുക
4	എലിവേറ്റഡ് ഹൈവെ
5	വാർഡിലെ വെള്ളം മോശമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ എല്ലാം നഗരസഭ പരിശോധന നടത്തി പ്യൂരിഫയർ അല്ലെങ്കിൽ ഫിൽറ്റർ കോൺട്രാക്ട് പ്രകാരം എല്ലാ വീടുകളിലും ഏർപ്പാടാക്കുക
6	അടുക്കളത്തോട്ടം എല്ലാ വീടുകളിലും പച്ചക്കറിത്തോട്ടം
7	ഹെൽത്ത് ക്ലബ്ബ് വാർഡുകളിൽ 50 വീടുകൾ അടങ്ങുന്ന മൂന്നോ നാലോ സ്ഥാപിക്കണം
8	വാർഡന്റെ സ്പെച്ച് എല്ലാ വീടുകളിലും നൽകുക
9	ആശ വർക്കർമാർക്ക് ബി പി നോക്കുന്ന മെഷീൻ നൽകുക
10	കാൻസർ പേഷ്യൻസിന് ആവശ്യമായ കട്ടിൽ നൽകുക
11	കോളോ ബാഗ് കാൻസർ പേഷ്യൻസിന് ലഭ്യമാക്കുക
12	വാർഡിലെ വിവിധ റോഡുകളുടെ നിർമ്മാണം - പറപ്പള്ളി പുഞ്ചപ്പാടം റോഡ്, പണിക്കേഴ്സ് ഹോസ്പിറ്റൽ പുഞ്ചപ്പാടം റോഡ്
13	പൊതു റോഡുകൾ പൊതു ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് ചെയ്യുന്നതിന് മുൻഗണന നൽകുക
14	റോഡ് ടാറിംഗ്- വാർഡിലെ വിവിധ റോഡുകൾ
15	തിരുവള്ളൂർ സ്കൂളിന് വടക്ക് വശം വരാൻ പോകുന്ന കാനയുടെ വർക്കുകൾ റോഡിന്റെ വർക്ക് ചെയ്യുന്നതിന് മുൻപ് ചെയ്യുക
16	തണ്ടാങ്കളം സൗത്ത് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം

അദ്ധ്യായം 7
പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ/പരിപാടികൾ

സമൂഹത്തിൽ പട്ടികജാതി വിഭാഗങ്ങളും വനിതാ സമൂഹവും കുട്ടികൾ, ഭിന്നലിംഗക്കാർ, ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ, വയോജനങ്ങൾ എന്നീ സംരക്ഷണം ആവശ്യമായ വിഭാഗങ്ങളും അനുഭവിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കും വിഷമങ്ങൾക്കും പരിഹാരമെത്തിക്കുക ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് പ്രത്യേക പദ്ധതികളും പരിപാടികളും ജനകീയാസൂത്രണ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തപ്പെട്ടത്. പട്ടികജാതി വിഭാഗങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനജീവിത സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിൽ പട്ടികജാതി വികസന പരിപാടി ഏറെ സഹായിച്ചു. എന്നാൽ ഇവരുടെ ചരിത്രപരമായ പിന്നാക്കാവസ്ഥയെ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്തു കൊണ്ടു അവരുടെ തൊഴിൽ ശേഷിയേയും വൈദഗ്ധ്യത്തെയും വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ വേണ്ടത്ര ഫലപ്രദമായില്ല. കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസപരമായ പിന്നാക്കാവസ്ഥയെ മറികടക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികളും ഉണ്ടായില്ല. വനിതാലക്ഷ്യ പദ്ധതികളെ സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹിക പദവി ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള ആയുധമാക്കി മാറ്റുന്നതിന് നടത്തിയ ശ്രമങ്ങളും വ്യാപകമായിട്ടില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ്, ഈ വിഭാഗങ്ങളുടെ സമഗ്രവും സ്ഥായിയുമായ വികസനം എന്ന കാഴ്ചപ്പാടോടെ, പതിമൂന്നാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയിൽ പരിപാടികൾ കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ആയിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്. 2020-21 വാർഷിക പദ്ധതിയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

1. പട്ടികജാതി വികസനം

പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാരുടെ വീട് വാസയോഗ്യമാക്കൽ
--

പട്ടികജാതി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മെറിറ്റോറിയസ്സ് കോളർഷിപ്പ്
പട്ടികജാതി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പഠനമുറിനിർമ്മാണ ധനസഹായം
വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള ലാപ്ടോപ്പ്
വയോജനങ്ങൾക്ക് കട്ടിലി
പട്ടികജാതി പെൺകുട്ടികളുടെ വിവാഹധനസഹായം
ഗാർഹിക കുടിവെള്ള കണക്ഷൻ സബ്സിഡി.
ഇൻസാനിറ്ററി ടോയ് ലെറ്റ് സാനിറ്ററി ടോയ് ലെറ്റ് ആക്കി മാറ്റുന്നതിന് ധനസഹായം
പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർക്ക് വിദേശ തൊഴിൽ ധനസഹായം
പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർക്ക് സർക്കാർ സഡർവ്വീസിൽ അപ്രന്റീസ് ഷിപ്പ്
പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർക്ക് മത്സര പരീക്ഷകൾക്ക് പരിശീലനം

2. വനിതാ ഘടകപദ്ധതി

കരാടെ പരിശീലനം - വനിത
റൂമൺ ജിംനേഷ്യം - വനിത
യോഗ പരിശീലനം - വനിത
കറവപശുവിതരണം - 44 യൂണിറ്റ് - വനിത
ജാഗ്രതാ സമിതി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക്
ജെൻഡർ റിസോഴ്സ് സെൻറർ
കന്നുകുട്ടിപരിപാലനം - വനിത - 44 യൂണിറ്റ് X 12500/-
കറവപശുക്കൾക്ക് കാലിത്തീറ്റ - വനിത - 44 യൂണിറ്റ്
ആട് വിതരണം - വനിത
മത്സര പരീക്ഷകൾക്ക് പരിശീലനം

3. വയോജനക്ഷേമം

വയോമിത്രം
വയോക്ലബ്ബ് (പകൽ വീട് പ്രവർത്തനച്ചിലവ് നൽകലുൾപ്പെടെ)
വയോജനങ്ങൾക്ക് കട്ടിലി
പാലിയേറ്റീവ് കെയർ
യോഗ പരിശീലനം

4. കുട്ടികൾ, ഭിന്നശേഷികൾ

ഗ്രാമസഭ കൂട്ടുമോൾ ആളുകളുടെ പങ്കാളിത്തം കൂട്ടണം. നഗരസഭ പരിധിയിലുള്ള മുഴുവൻ ഭിന്നശേഷിക്കാരെയും-അവരെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ഓരാളെയെങ്കിലും പങ്കെടുപ്പിക്കണം. മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ ജനപ്രതിനിധികളുടെ പങ്കാളിത്തം കൂട്ടണം.
ID അസെസ്സ്മെന്റ് മുനിസിപ്പാലിറ്റി പരിധിയിലുള്ള കുട്ടികളിൽ ഈ വർഷം തന്നെ നടത്താനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം.
ELECTRIC WHEEL CHAIR - ആവശ്യക്കാർക്ക് നൽകാനുള്ള പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം.
ഭിന്നശേഷിക്കാരായ ആളുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി വാർഡ് തലത്തിലോ/മുനിസിപ്പാലിറ്റി തലത്തിലോ ഒരു ആളെ നിർത്തണം, പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതും സഹായങ്ങൾ പെട്ടെന്ന് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും സഹായകമാകും.
മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് മുൻഗണന എന്ന ലേബലിൽ മാർക്ക് നൽകുന്നതിനു ഫോമിൽ കോളം ചേർക്കണം.
വികലാംഗ പെൻഷൻ കൂട്ടുന്നതിനുവേണ്ട ശുപാർശ മുനിസിപ്പാലിറ്റി സർക്കാർ തലത്തിലേയ്ക്ക് അറിയിക്കണം.
'വാക്കർ' ചലനവൈകല്യം അനുഭവിക്കുന്നവർക്ക് നൽകണം.
പാംപേയ്ക്ക് ആവശ്യമുള്ള കിടപ്പുരോഗികൾക്ക് എത്രയും (ഡയപെർ) പെട്ടെന്ന് ലഭ്യമാക്കണം.
ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ആവശ്യമായുള്ള ചെരുപ്പ് നൽകണം

<p>വീൽചെയർ (സദാ) ആവശ്യമുള്ളവർക്ക് നൽകണം</p> <p>മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്ക് സ്വന്തമായി ഒരു വീൽചെയർ വേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമസഭയിലേയ്ക്ക് തന്നെ ആളുകൾക്ക് വരാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. അടുത്ത വർഷത്തെ ഗ്രാമസഭയ്ക്ക് വീൽചെയർ ഉണ്ടായിരിക്കണം.</p> <p>മുനിസിപ്പാലിറ്റി പരിധിയിലുള്ള അള ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സമഗ്രമായ വിവിരശേഖരണം നടത്തുന്നതിനായി സർവ്വെ നടത്തണം.</p>
---

4. ഹരിത കേരളം

<p>ഇൻസാനിറ്റി ടോയ് ലെറ്റ് സാനിറ്ററി ടോയ് ലെറ്റ് ആക്കി മാറ്റൽ - ജനറൽ ക്ലീനിംഗ് മെറ്റീരിയൽസ് വാങ്ങൽ അജൈവമാലിന്യസംസ്കരണം</p> <p>എയറോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റ് -പാലിയംതുരുത്ത് എൽ പി സ്കൂൾ</p>
--

2025 - 26 വാർഷിക പ്രോജക്ടുകളും വിശദാംശങ്ങളും

SL NO:	ProjNo	ProjectName	PlanGen	SCP	TFC	CSS	NonRoad	Road	OtherFund	Total
1	1	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 1-ാം വാർഡിലെ ഗംഗ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1200000	0	1200000
2	2	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2-ാം വാർഡിലെ മേല മിർക്ക് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
3	3	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 3-ാം വാർഡിലെ സെൻറ് ജോസഫ് കോൺവെന്റ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
4	4	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 4-ാം വാർഡിലെ അമൃതാനന്ദമയി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1200000	0	1200000
5	5	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 5-ാം വാർഡിലെ എസ് ബി ഐ വെസ്റ്റ് സൈഡ് പെലേപാടം പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1500000	0	0	0	0	1500000
6	6	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 6-ാം വാർഡിലെ ചുള്ളപ്പറമ്പ് ക്ഷേത്രം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000

7	7	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 7-ാം വാർഡിലെ പടിയത്ത് അറ്റമുഖൻ സ്റ്റാർക റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
8	8	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 8-ാം വാർഡിലെ പടന്നപ്രം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	700000	0	0	0	0	700000
9	9	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 9-ാം വാർഡിലെ മില്ലുകടവ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000
10	10	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 10-ാം വാർഡിലെ കെ എസ് മേനോൻ ഈസ്റ്റ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000
11	11	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 11-ാം വാർഡിലെ റേഷൻകട കണ്ടുപാടം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
12	12	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 12-ാം വാർഡിലെ ചൈതന്യ അംഗൻവാടി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1500000	0	0	0	0	1500000
13	13	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 13-ാം വാർഡിലെ കോഴിക്കട-നായ്ക്കുളം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
14	14	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 14-ാം വാർഡിലെ സെൻറ് ആൻറണീസ് ചർച്ച് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
15	15	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 15-ാം വാർഡിലെ കൊളപറമ്പ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000

16	16	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 16-ാം വാർഡിലെ ചെത്തിലപറമ്പ്-ബൈലൈൻ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	700000	0	0	0	0	700000
17	17	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 17-ാം വാർഡിലെ ശ്രീകാളീശ്വരി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
18	18	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 18-ാം വാർഡിലെ എംജി ലിങ്ക് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
19	19	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 19-ാം വാർഡിലെ കയർ സോസൈറ്റി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
20	20	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 20-ാം വാർഡിലെ പുനരധിവാസ കോളനി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
21	21	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 21-ാം വാർഡിലെ ഫിഷർമെന്റ് കോളനി റോഡ് ലെയിൻ 2 റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1200000	0	1200000
22	22	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 22-ാം വാർഡിലെ പി ഡബ്ല്യു ഡി ഫിഷ് ലാൻഡിംഗ് സെൻറർ നോർത്ത് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000
23	23	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 23-ാം വാർഡിലെ പള്ളിത്തോട് തോട് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000
24	24	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 24-ാം വാർഡിലെ ജോസഫ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000

25	26	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 26-ാം വാർഡിലെ 93-ാം നമ്പർ അംഗൻവാടി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000
26	27	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 27-ാം വാർഡിലെ ചന്ദ്രശ്ശേരിൽ ശ്രീ ഭദ്രകാളി വിഷ്ണുമായ ക്ഷേത്രം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
27	28	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 28-ാം വാർഡിലെ ആലിങ്ങൽ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
28	29	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 29-ാം വാർഡിലെ കണ്ടംകുളം തോട് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	700000	0	0	0	0	700000
29	30	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 30-ാം വാർഡിലെ ഫിനിസ്റ്റ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	2000000	0	2000000
30	31	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 31-ാം വാർഡിലെ കുന്നംകുളം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
31	32	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 32-ാം വാർഡിലെ കൈമപറമ്പ് - വയലമ്പം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
32	33	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 33-ാം വാർഡിലെ 84-ാം നമ്പർ അംഗൻവാടി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
33	34	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 34-ാം വാർഡിലെ കാത്തോളി തോട് പാർശ്വഭിത്തി നിർമ്മാണം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000

34	35	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 35-ാം വാർഡിലെ സ്റ്റേഹാലയ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
35	36	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 36-ാം വാർഡിലെ കയർ സൊസൈറ്റി- എം ഐ റ്റി സ്കൂള് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
36	37	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 37-ാം വാർഡിലെ പഠനികളങ്ങര-കയർ സൊസൈറ്റി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
37	38	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 38-ാം വാർഡിലെ സയൻസ് സെന്റർ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1200000	0	1200000
38	39	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 39-ാം വാർഡിലെ മഹാമായ ടിംബർ ബൈ ലെയിന് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
39	40	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 40-ാം വാർഡിലെ ഒരമ്മ കൂട്ടായ്മ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	1200000	0	0	0	0	1200000
40	41	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 41-ാം വാർഡിലെ ശ്രീകൃഷ്ണ ട്രെയിൻ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
41	42	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 42-ാം വാർഡിലെ വളപ്പിൽ ലെയിൻ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1200000	0	1200000

42	43	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 43-ാം വാർഡിലെ ഗുരുദേവ നഗർ ഇളങ്കംതാഴം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	700000	0	700000
43	44	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 44-ാം വാർഡിലെ തണ്ടാംകുളം സൗത്ത് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1200000	0	1200000
44	45	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാരുടെ വീട് വാസയോഗ്യമാക്കൽ	0	8600000	0	0	0	0	0	8600000
45	46	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്കോളർഷിപ്പ്	0	3800000	0	0	0	0	0	3800000
46	47	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പഠന മുറി നിർമ്മാണ ധനസഹായം	0	3000000	0	0	0	0	0	3000000
47	48	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്ക് മരുന്നു വാങ്ങൽ	0	0	0	0	5000000	0	0	5000000
48	49	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 ആനാപ്പുഴ അർബൻ ഫാമിലി ഹെൽത്ത് സെന്ററിലേക്ക് മരുന്നു വാങ്ങൽ	0	0	0	0	500000	0	0	500000
49	50	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 നിർദ്ധന രോഗികൾക്ക് സൗജന്യ ഡയാലിസിസ് സൗകര്യം	3200000	0	0	0	0	0	0	3200000
50	51	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്ക് കൺസ്യുമെബിൾസ്	0	0	0	0	900000	0	0	900000

51	52	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 പെയിൻ പാലയേറ്റിന് കെയർ	1400000	0	0	0	0	0	0	1400000
52	53	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 ഡോക്ടർ നേഴ്സിങ് ഓഫീസർ ലാബ് ടെക്നീഷ്യൻ എന്നിവർക്ക് വേതനം നൽകൽ	800000	0	0	0	0	0	0	800000
53	54	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ ഇലക്ട്രിസിറ്റി ടെലിഫോൺ വാട്ടർ ചാർജ്ജുകൾ അടക്കൽ	0	0	0	0	3500000	0	0	3500000
54	55	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റേഷൻ ധനസഹായം	300000	0	0	0	0	0	0	300000
55	56	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്ക് ജീവിത ശൈലി രോഗങ്ങൾക്കുള്ള മരുന്നു വാങ്ങൽ	0	0	0	0	200000	0	0	200000
56	57	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ കീമോതെറാപ്പി യൂണിറ്റിലേക്ക് മരുന്നുകളും അനുബന്ധ സാധനസാമഗ്രികളും വാങ്ങൽ	0	0	0	0	300000	0	0	300000
57	58	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്ക് ഉപകരണങ്ങൾ ഫർണിച്ചർ വാങ്ങൽ	0	0	0	0	1000000	0	0	1000000
58	59	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ ബയോ മെഡിക്കൽ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം	0	0	0	0	650000	0	0	650000

59	60	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗം വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഫർണിച്ചർ വിതരണം	0	200000	0	0	0	0	0	200000
60	61	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗം വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മികവിന് പിന്തുണ	0	25000	0	0	0	0	0	25000
61	62	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പദ്ധതി രൂപീകരണം നിർവ്വഹണം മോണിറ്ററിംഗ് ചെലവുകൾ	500000	0	0	0	0	0	0	500000
62	63	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 കൂടിലെ മത്സ്യകൃഷി	360000	0	0	0	0	0	540000	900000
63	64	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് വല നൽകൽ	90000	0	0	0	0	0	30000	120000
64	65	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗം വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ലാപ്ടോപ്പ് വിതരണം	0	700000	0	0	0	0	0	700000
65	66	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾക്ക് ലാപ്ടോപ്പ്	400000	0	0	0	0	0	0	400000
66	67	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിലെ പെൺകുട്ടികൾക്ക് വിവാഹ ധനസഹായം	0	500000	0	0	0	0	0	500000
67	68	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾക്ക് ഫർണിച്ചർ	48000	0	0	0	0	0	0	48000

68	70	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 - ഐക്യവികസനം വിഹിതം കൈമാറൽ	350000	0	0	0	0	0	0	350000
69	71	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗക്കാർക്ക് വാട്ടർ ടാങ്ക് വിതരണം	0	36000	0	0	0	0	12000	48000
70	72	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 എബിസി പ്രോഗ്രാം വിഹിതം	100000	0	0	0	0	0	0	100000
71	73	2025-26 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ വിട്ടുകിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കമ്പ്യൂട്ടറും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും വാങ്ങൽ	0	0	0	0	2000000	0	0	2000000
72	74	2025-26 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്ക് വെള്ളക്കരം കുടിശ്ശിക അടവാക്കൽ	10000000	0	0	0	0	0	0	10000000
73	75	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 വനിതകൾക്ക് അലങ്കാര മൽസ്യവിത്ത് ഉല്പാദനവും വളർത്തലും	40000	0	0	0	0	0	60000	100000
74	76	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025- 2026 എച്ച് ഡി പി ഇ ചട്ടി വിതരണം	400000	0	0	0	0	0	0	400000
75	77	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-2026 പൊട്ടുവെള്ളരിക്ക് കൂലി ചെലവ് സബ്സിഡി	200000	0	0	0	0	0	0	200000
76	78	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ കിഴങ്ങ് വർഗ്ഗ ഇടവിള കൃഷി വിത്ത് വിതരണം	100000	0	0	0	0	0	0	100000
77	79	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-2026 കുറ്റി കുരുമുളക് വിതരണം	300000	0	0	0	0	0	0	300000
78	80	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-2026 വാഴ കന്ന് വിതരണം	300000	0	0	0	0	0	0	300000

79	81	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 ജൈവവള വിതരണം	500000	0	0	0	0	0	0	500000
80	82	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-2026 കൃഷിഭവൻ മേത്തല കൊടുങ്ങല്ലൂർ കൃഷിഭവൻ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വാട്ടർ ബിൽ ടെലഫോൺ ബിൽ ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബിൽ -മറ്റു കണ്ടിജൻസി ചെലവുകൾക്ക്	0	0	0	0	100000	0	0	100000
81	83	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 ആട് വിതരണം	198000	0	0	0	0	0	198000	396000
82	84	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പോതുക്ടി വിതരണം	270000	0	0	0	0	0	270000	540000
83	87	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭയിലെ മൃഗാശുപത്രിയിലേക്ക് മരുന്നു വാങ്ങൽ	0	0	0	0	800000	0	0	800000
84	89	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 വെറ്റിനറി ഡിസ്പെൻസറി നാരായണമംഗലം വെറ്റിനറി പോളിക്ലിനിക്ക് എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വാട്ടർ ചാർജ്ജ് മറ്റ് കണ്ടിജൻസി ചെലവുകൾക്ക് തുക അടവാക്കുന്നതിന്	0	0	0	0	100000	0	0	100000
85	90	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 - മാലിന്യ സംസ്കരണം-ഇമേജിന് പണം നൽകൽ-വെറ്റിനറി ഡിസ്പെൻസറി നാരായണമംഗലം വെറ്റിനറി പോളിക്ലിനിക്ക് കൊടുങ്ങല്ലൂർ	0	0	25000	0	0	0	0	25000

86	91	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 - ഉപകരണങ്ങൾ ഫർണിച്ചർ വാങ്ങൽ	0	0	0	0	100000	0	0	100000
87	93	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-2026 അങ്കണവാടി പോഷകാഹാരം	4000000	0	0	2000000	0	0	0	6000000
88	94	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 202526 മേത്തല ഗവ.ആയുർവേദ ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങൽ	0	0	0	0	1000000	0	0	1000000
89	95	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-2026 ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർക്കുള്ള ഭിന്നശേഷി സ്കോളർഷിപ്പ്	3800000	0	0	0	0	0	0	3800000
90	96	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-2026 അങ്കണവാടി കുട്ടികളുടെ കലാ കായിക മത്സരങ്ങൾ	15000	0	0	0	0	0	0	15000
91	97	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-2026 ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെ കലാ കായിക മത്സരങ്ങൾ	75000	0	0	0	0	0	0	75000
92	98	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 202526 മേത്തല ഗവ ആയുർവേദ ഡിസ്പെൻസറിയിലെ വൈദ്യുതി ബിൽവാട്ടർ ബിൽടൈലിഫോൺ ബിൽഎന്നിവ ഒടുക്കുന്നതിനും മറ്റു കണ്ടിജൻസി ചെലവുകൾക്കും	0	0	0	0	20000	0	0	20000
93	99	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 ആശ്രയ പദ്ധതി	100000	0	0	0	0	0	0	100000
94	100	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ-2025-2026 ഭവന പുനരുദ്ധാരണം ജനറൽ	2200000	0	0	0	0	0	0	2200000

95	101	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ-2025-2026 പീഎംഎഐവൈ ഭവന നിർമ്മാണം- നഗരസഭ വിഹിതം	11056400	0	0	0	0	0	0	11056400
96	102	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ-2025-2026 ഡബിൾ ഷോബർ ഇൻസിനറേറ്ററിന് വേണ്ടിയുള്ള ബയോവേസ്റ്റ് കളക്ഷൻ	0	0	500000	0	0	0	0	500000
97	103	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ-2025-2026 സുരക്ഷ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ	0	0	300000	0	0	0	0	300000
98	104	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ-2025-2026 ശുചീകരണ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങൽ	0	0	300000	0	0	0	0	300000
99	105	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ-2025-2026 -പോർട്ടബിൾ ട്രോയ്ക്ക് ആന്റ് ഫൈബർ സെപ്റ്റിക് ടാങ്ക് വാങ്ങി സ്ഥാപിക്കൽ	0	0	3000000	0	0	0	0	3000000
100	106	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-2026 - അജൈവമാലിന്യ സംസ്കരണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
101	107	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലെ ജൈവഅജൈവ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം	0	0	0	0	200000	0	0	200000
102	108	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 11-ാം വാർഡിലെ കോഴിക്കുളം റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
103	109	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2-ാം വാർഡിലെ മോഡേൺ ഒക്കെ ബസ്സ് സ്റ്റോപ്പ് റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000

104	110	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 3-ാം വാർഡിലെ ബാലശാന്തി റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
105	111	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 23-ാം വാർഡിലെ മാടംകുളം റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
106	112	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 6-ാം വാർഡിലെ പെലേപ്പാടം റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
107	113	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 7-ാം വാർഡിലെ മണലിക്കാട്ടിൽ രാഘവൻ റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
108	114	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 8-ാം വാർഡിലെ പാരിജാതം അംഗൻവാടി റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
109	115	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 9-ാം വാർഡിലെ പുനരധിവാസ കോളനി റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
110	116	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 10-ാം വാർഡിലെ ചീരക്കുളം റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
111	117	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 14-ാം വാർഡിലെ ഗുരുശ്രീ മങ്ങാട്ടുപാടം റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000

112	118	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 15-ാം വാർഡിലെ പന്തിരംപാല റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
113	119	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 16-ാം വാർഡിലെ കസൂർബ ഗാന്ധി റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
114	120	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 17-ാം വാർഡിലെ കാവിൽകടവ് തോട് ബൈലൈൻ റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
115	121	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 18-ാം വാർഡിലെ പാർക്ക് ബൈ ലെയിൻ റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
116	122	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 20-ാം വാർഡിലെ തിരുവഞ്ചിക്കുളം ഉണ്ടേക്കടവ് റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
117	123	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 24-ാം വാർഡിലെ പാടുവ മെമ്മോറിയൽ റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
118	124	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 26-ാം വാർഡിലെ എസ് സി കോളനി റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
119	125	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 27-ാം വാർഡിലെ പള്ളിയാമ്പ് റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000

120	126	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 28-ാം വാർഡിലെ മൂഹമ്മദ് തൈവള്ളിയിൽ റോഡിലെ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
121	127	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 29-ാം വാർഡിലെ കണ്ടംകുളം റോഡിൽ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
122	128	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 30-ാം വാർഡിലെ ശ്രീനാരായണ സമാജം ജംഗ്ഷൻ ആനാട്ട് റോഡിൽ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
123	129	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 31-ാം വാർഡിലെ സീതി വളവ് ജംഗ്ഷൻ- കുന്നംകുളം എഫ് എച്ച് സി റോഡിൽ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
124	130	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 36-ാം വാർഡിലെ ചൈതന്യ റോഡിൽ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
125	131	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 33-ാം വാർഡിലെ വീ ബി എസ് ഹാൾ റോഡിലെ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
126	132	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 34-ാം വാർഡിലെ മൂക്കഞ്ചേരി റോഡിൽ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
127	133	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 37-ാം വാർഡിലെ നേതാജി റോഡിൽ കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000

128	134	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 39-ാം വാർഡിലെ കാഞ്ഞാളി ബൈലയിൻ റോഡ് 1-ൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
129	135	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 41-ാം വാർഡിലെ മിടുക്കൻരാജ റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
130	136	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 13-ാം വാർഡിലെ 16-ാം കോളനി റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
131	137	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 43-ാം വാർഡിലെ ത്രിശ്ശേരി പടാകളം റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
132	138	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 22-ാം വാർഡിലെ ഉദയം റോഡിൽ കാമ്പ നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
133	139	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-2026 - ഹരിത കർമ്മസേനയ്ക്ക് ഗ്ലൗസ്ട്രാപ്പ് മാസ്ക്	0	0	200000	0	0	0	0	200000
134	140	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-2026 - ഹരിത മിത്രം ആപ്പ് എസ്എംഎസ് സർവ്വീസ്	0	0	100000	0	0	0	0	100000
135	141	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-2026 - സക്കിങ്ങ് ജെറ്റ് മെഷീൻ വാങ്ങൽ	0	0	11120000	0	0	0	0	11120000
136	142	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ- 2025-26 കമ്മ്യൂണിറ്റി വുമൺ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ഹോണറേറിയം	200000	0	0	0	0	0	0	200000

137	143	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 വയോമിത്രം പദ്ധതി	1000000	0	0	0	0	0	0	1000000
138	144	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-26 - വയോജനങ്ങൾക്ക് സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ നൽകൽ	2200000	0	0	0	0	0	0	2200000
139	145	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി - 2025-26 മേത്തല എഫ് എച്ച് സി യിലേക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങൽ	0	0	0	0	400000	0	0	400000
140	147	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പട്ടികജാതി വിഭാഗം മിശ്രവിവാഹിതർക്ക് ധനസഹായം കുടിശ്ശിക തീർക്കൽ	0	375000	0	0	0	0	0	375000
141	148	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ സമേതം 2025-26	300000	0	0	0	0	0	0	300000
142	149	2025-2026 പൂല്ല്യ സർക്കാർ ആയുർവേദ ആശുപത്രിയിലേക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങൽ	0	0	0	0	1400000	0	0	1400000
143	150	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 തുടർ വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി സാക്ഷരത 10 തരം 11 തരം 12 ആം തരം	350000	0	0	0	0	0	0	350000
144	151	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-2026 തിരുവള്ളൂർ എൻ എച്ച് എം ആയുർവേദ ആശുപത്രിയിലേക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങൽ	0	0	0	0	800000	0	0	800000
145	152	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-26 ഡോക്ടർ സ്റ്റാഫ് നഴ്സ് ഫാർമസിസ്റ്റ് ലാബ് ടെക്നീഷ്യൻ എന്നിവർക്ക് വേതനം നൽകൽ	1000000	0	0	0	0	0	0	1000000

146	153	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പബ്ലിക് ഗവൺമെന്റ് ആയുർവേദ ആശുപത്രി തിരുവള്ളൂർ എൻ എച്ച് എം ആയുർവേദ ആശുപത്രി എന്നീ ഇടങ്ങളിൽ വാട്ടർ ബില് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബിൽ ടെലിഫോൺ ബിൽ മറ്റു കണ്ടിജൻസി ചിലവുകൾക്ക്	0	0	0	0	100000	0	0	100000
147	154	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - വിട്ടുകിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വൈദ്യുതി വാട്ടർ ചാർജ്ജ് മറ്റ് കണ്ടിജൻസി ചിലവുകൾക്ക് തുക അനുവദിക്കുന്നതിന്	0	0	0	0	500000	0	0	500000
148	155	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025 -2026 മേത്തല ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറിയിലേക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങൽ	0	0	0	0	200000	0	0	200000
149	156	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 മേത്തല എഫ് എച്ച് സി യിലെ വാട്ടർ ബില്ലിന് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബില്ലിന് ടെലിഫോൺ ബില്ലിന് മറ്റ് കണ്ടിജൻസി ചിലവുകൾക്ക്	0	0	0	0	150000	0	0	150000
150	157	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 പ്ലാസ്റ്റിക് ലേക്കുള്ള വഴിക്ക് സ്ഥലം വാങ്ങൽ	500000	0	0	0	0	0	0	500000
151	158	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിക്കലും സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ നൽകലും	1000000	0	0	0	0	0	0	1000000

152	159	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ -2025-2026 കൈമാറിക്കിട്ടിയ സ്കൂളുകളുടെ വൈദ്യുതി വാട്ടർ ചാർജ്ജ് മറ്റ് കണ്ടിജൻസി ചെലവുകൾക്ക് തുക അനുവദിക്കുന്നതിന്	0	0	0	0	1500000	0	0	1500000
153	160	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ വിധവകളുടെ പെൻഷനുകൾക്ക് വിവാഹ ധനസഹായം	1320000	0	0	0	0	0	0	1320000
154	161	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 - നഗരസഭ പരിധിയിലുള്ള സർക്കാർ സ്കൂളുകളിലേക്ക് ആനുകാലിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ	0	0	0	0	900000	0	0	900000
155	162	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 മേത്തല എഫ് എച്ച് സി യിലേക്ക് ഉപകരണങ്ങള് ഫർണിച്ചർ വാങ്ങല്	0	0	0	0	200000	0	0	200000
156	163	2025-2026 പൂല്ല്യ സർക്കാർ ആയുർവേദ ആശുപത്രിയിലേക്ക് ലാപ്പോപ്പ് മറ്റു അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ	0	0	0	0	500000	0	0	500000
157	164	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 1 2 36 37 38 39 43 44 എന്നീ വാർഡുകളിലെ പൊതു തോടുകൾ ശുചീകരണം	800000	0	0	0	0	0	0	800000
158	165	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 വിജ്ഞാന കേരളം	500000	0	0	0	0	0	0	500000
159	166	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ വാർഡ് 3 4 5 6 7 40 41 42 പൊതു തോടുകളുടെ ശുചീകരണം	800000	0	0	0	0	0	0	800000

160	167	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 വനിതകൾക്ക് സ്വയം തൊഴിലിന് ഇരുചക്ര വാഹനം	1500000	0	0	0	0	0	0	1500000
161	168	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 8 9 10 11 12 13 വാർഡുകളിലെ പൊതു തോടുകളുടെ ശുചീകരണം	600000	0	0	0	0	0	0	600000
162	169	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 14 15 16 17 18 വാർഡുകളിലെ പൊതു തോടുകളുടെ ശുചീകരണം	500000	0	0	0	0	0	0	500000
163	170	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 19 21 23 വാർഡുകളിലെ പൊതുതോടുകളുടെ ശുചീകരണം	300000	0	0	0	0	0	0	300000
164	171	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 24 25 26 27 28 29 30 വാർഡുകളിലെ പൊതുതോടുകളുടെ ശുചീകരണം	700000	0	0	0	0	0	0	700000
165	172	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 31 32 33 34 35 വാർഡുകളിലെ പൊതുതോടുകളുടെ ശുചീകരണം	500000	0	0	0	0	0	0	500000
166	173	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 19-ാം വാർഡിലെ നാരായണൻ വൈദ്യർ ലിങ്ക് റോഡ് കാന നിർമ്മാണം	0	0	500000	0	0	0	0	500000
167	174	2025-2026 പുല്ലൂറ്റ് സർക്കാർ ആയുർവേദ ആശുപത്രിയിലേക്ക് ഫർണിച്ചർ വാങ്ങൽ	0	0	0	0	500000	0	0	500000
168	175	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 2025-26 ക്ഷീര കർഷകർക്ക് പാലിന് സബ്സിഡി നൽകൽ	1000000	0	0	0	0	0	0	1000000

169	176	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ തെരുവ് വിളക്ക് പരിപാലനത്തിനുള്ള അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ	0	0	2000000	0	0	0	0	2000000
170	177	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ലോകമലേശ്വരം വില്ലേജിലെ തെരുവ് വിളക്കുകളുടെ പരിപാലനം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000
171	178	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ മേത്തല വില്ലേജിലെ തെരുവ് വിളക്കുകളുടെ പരിപാലനം	0	0	1000000	0	0	0	0	1000000
172	179	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ലോകമലേശ്വരം പുല്ലൂറ്റ് വില്ലേജിലെ സ്കീറ്റ് ലൈൻ എക്സിറ്റൻഷൻ സെക്ഷൻ നമ്പർ 2	0	0	2000000	0	0	0	0	2000000
173	180	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ സ്കീറ്റ് ലൈൻ എക്സിറ്റൻഷൻ മേത്തല വില്ലേജ് സെക്ഷൻ നമ്പർ 1	0	0	2000000	0	0	0	0	2000000
174	181	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 വനിതകൾക്ക് മെൻസൂൽ കപ്പ് വിതരണം	1000000	0	0	0	0	0	0	1000000
175	182	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ഗതാഗത സൗകര്യത്തിനും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും തടസ്സം നിൽക്കുന്ന ഇലക്ട്രിക് പോസ്റ്റുകൾ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കൽ	0	0	1064000	0	0	0	0	1064000
176	183	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റി 2025-26 താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിലേക്ക് സാനിറ്ററി നാപ്കിൻ വെന്റിങ് മെഷീൻ വാങ്ങൽ	1000000	0	0	0	0	0	0	1000000

177	184	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 28-ാം വാർഡിലെ നെല്ലിപ്പുറമ്പത്ത് കുളം നവീകരണം	0	496800	0	0	0	0	0	496800
178	185	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ- ജി യു പി എസ് മേത്തല അറ്റകുറ്റപ്പണി	0	0	0	0	1000000	0	0	1000000
179	186	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ കെകെടിഎം ഗവ ജി എച്ച് എസ് എസ് സ്കൂൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി	0	0	0	0	1000000	0	0	1000000
180	187	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ പി ഭാസ്കരൻ മെമ്മോറിയൽ സ്കൂൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി	0	0	0	0	1000000	0	0	1000000
181	188	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ വി കെ രാജൻ മെമ്മോറിയൽ സ്കൂൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി	0	0	0	0	1000000	0	0	1000000
182	189	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിൽ ലിഫ്റ്റ് റൂം സ്ഥാപിക്കൽ	0	0	0	0	9800000	0	0	9800000
183	190	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ താലൂക്ക് ആശുപത്രിയിൽ ലിഫ്റ്റ് സ്ഥാപിക്കൽ	0	0	0	0	4000000	0	0	4000000
184	191	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ മേത്തല കടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രം അറ്റകുറ്റപ്പണി	0	0	0	0	1500000	0	0	1500000
185	192	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ ടെറസ് മേൽക്കൂരയുള്ള അങ്കണവാടികൾക്ക് സോളാർ പാനൽ സ്ഥാപിക്കൽ	0	0	0	0	4164800	0	0	4164800

186	193	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-2026 - മേത്തല സോണൽ ഓഫീസ് കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹാൾ സബ് സെൻറർ കൃഷിഭവൻ ആനാപ്പഴ യൂപി എച്ച് സി മേത്തല എഫ് എച്ച് സി സാനിറ്ററി നാപ്കിൻ വെന്റീംഗ് മെഷീൻ സ്ഥാപിക്കൽ	2459160	0	0	0	0	0	0	2459160
187	195	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 5 6 വാർഡുകളിലെ കല്ലുക റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
188	196	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 5 7 വാർഡുകളിലെ വയലാർ ഉഴുവത്ത് കടവ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	2000000	0	2000000
189	197	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 8 9 വാർഡുകളിലെ ഫയർ സ്റ്റേഷൻ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	502000	0	502000
190	198	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 10 13 വാർഡുകളിലെ പഴയ പോസ്റ്റോഫീസ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
191	199	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 12 13 വാർഡുകളിലെ കോഴിക്കട നായ്ക്കുളം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
192	200	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 14 15 16 വാർഡുകളിലെ ചാപ്പാറ ഐ ടി സി പന്തിരാംപാല റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000

193	201	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 18 19 വാർഡുകളിലെ എൽത്തുരുത്ത് ലിങ്ക് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണ	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
194	202	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 20 21 വാർഡുകളിലെ തിരുവഞ്ചിക്കുളം ഉണ്ടേക്കടവ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
195	203	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 24 25 വാർഡുകളിലെ ബിഷപ്പ് ഹൗസ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	1300000	0	0	0	0	700000	0	2000000
196	204	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 28 33 വാർഡുകളിലെ ഐ ആർ കൃഷ്ണൻ മാസ്റ്റർ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
197	205	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 29 30 വാർഡുകളിലെ കണ്ടംകുളം സാംസ്കാരിക നിലയം റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
198	206	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 28 31 വാർഡുകളിലെ തേജസ്സ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
199	207	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 31 32 വാർഡുകളിലെ വയലമ്പം ശാസ്താംപറമ്പ് റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000
200	208	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 35 41 വാർഡുകളിലെ മിടുക്കൻ രാജ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1000000	0	1000000

201	210	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 38 39 വാർഡുകളിലെ കാട്ടാകുളം സ്റ്റേഷനിലെ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	1500000	0	1500000
202	213	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 20 22 വാർഡുകളിലെ തോടുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം - മത്സ്യഗ്രാമം	1000000	0	0	0	0	0	0	1000000
203	214	കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി 2025-2026 എസ് എസ് കെ വിഹിതം	1500000	0	0	0	0	0	0	1500000
204	215	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 26-ാം വാർഡിലെ എസ് എൻ ഡി പി റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	750000	0	750000
205	216	2025-2026 കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ 13-ാം വാർഡിലെ വി ടി നന്ദകുമാർ റോഡ് പുനരുദ്ധാരണം	0	0	0	0	0	750000	0	750000
206	217	കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ - 2025-2026 - കബടിമാറ്റ് സ്പോർട്സ് ക്ലിറ്റ് വാങ്ങൽ	200000	0	0	0	0	0	0	200000
		GRNAD TOTAL	64631560	17732800	53409000	2000000	46984800	47102000	1110000	232970160

അദ്ധ്യായം 8
വായ്പാ ബന്ധങ്ങൾ

ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ, സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിൽ വരുന്ന പദ്ധതികൾക്ക്, വിഭവസമാഹരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള വായ്പകൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ കൃത്യമായ പ്രോജക്ട് രേഖകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിശദമായ ചർച്ച നടത്തുന്നതിനോ, വിഭവ സ്രോതസ്സ് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനോ ഉള്ള ശ്രമങ്ങൾ പൂർത്തിയായിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യായം - 9
സമഗ്ര പരിപാടികളും സംയോജന സാധ്യതകളും

നഗരസഭാ പ്രദേശത്ത് ജീവിക്കുന്നവരുടെ ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും വരുമാന സാധ്യതകളും ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് നഗരസഭക്ക് ഉള്ള ഉത്തരവാദിത്വം വലുതാണ്. സാമ്പത്തിക മേഖലയുടെ വളർച്ചക്ക് ആവശ്യമായ പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനാൽ, നഗരത്തിന്റെ വികസനം അന്നന് തീരുമാനിക്കപ്പെട്ട ഹ്രസ്വകാല സ്വഭാവത്തോടു കൂടിയതും തനിച്ചു നിൽക്കുന്നതുമായ പദ്ധതികളിലൂടെ സാധ്യമാക്കുകയില്ല എന്ന കാഴ്ചപ്പാട് കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭക്കുണ്ട്. ദീർഘകാല വീക്ഷണത്തോടുകൂടിയതും സമഗ്രവുമായ പദ്ധതികളാണ് ആവശ്യമെന്നതാണ്, അതുകൊണ്ടു തന്നെ, സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വികസനനിലപാട്.

അവസ്ഥാ രേഖകളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും സംസ്ഥാന സർക്കാർ മുന്നോട്ടുവെച്ചിട്ടുള്ള നാല് നവകേരള കർമ്മ പദ്ധതികളുടെ പിൻബലത്തിലും നഗരസഭയിലെ സമഗ്ര പരിപാടികൾക്ക് രൂപം നൽകിയിരിക്കുന്നു. പ്രോജക്റ്റുകളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ അവയുടെ മുൻ - പിൻ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബന്ധിപ്പിച്ചു കൊണ്ടും കേന്ദ്ര - സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പരിപാടികൾ, സംസ്ഥാന പരിപാടികൾ, വകുപ്പുകൾ, ഏജൻസികൾ എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിച്ചുകൊണ്ടുമാണ് സമഗ്രപരിപാടികൾക്ക് രൂപം നൽകിയിട്ടുള്ളത്.

1. സമഗ്ര കാർഷിക വികസനം - ജലസംരക്ഷണ പരിപാടി

ഹരിതകേരളം പരിപാടിയുടെ കർമ്മപദ്ധതിയുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഈ പരിപാടി ക്രമപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. കൃഷി, മാലിന്യസംസ്കരണം, ജല സംരക്ഷണം എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഇതിന്റെ കീഴിൽ വരുന്നത്.

- 1. പച്ചക്കറി വികസനം
- 2. കന്നുകുട്ടി പരിപാലനം
- 3. കൂടുമത്സ്യ കൃഷി
- 5. പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രേഡിങ്ങ് യൂണിറ്റ്
- 6. മെറ്റീരിയൽ റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി സെന്റർ
- 7. ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ്
- 8. ബയോ കമ്പോസ്റ്റ് പോട്ടസ്
- 9. എയറോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റ്
- 10. കിണർ റീചാർജ്ജിങ്ങ്
- 11. കിണറുകളുടെ സംരക്ഷണം
- 12. അജൈവ മാലിന്യസംസ്കരണം

2. സമഗ്ര പാർപ്പിട വികസന പരിപാടി

ലൈഫ് മിഷന്റെ പരിപാടികളുമായി, വാർഷിക പദ്ധതിയിലെ പാർപ്പിട വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളെ കണ്ണി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

- 1. ലൈഫ് പാർപ്പിട പദ്ധതി
- 2. ലൈഫ് പാർപ്പിട പദ്ധതി (പട്ടികജാതി)
- 3. ഭവനങ്ങൾ വാസയോഗ്യമാക്കൽ ജനറൽ
- 4. ഭവനങ്ങൾ വാസയോഗ്യമാക്കൽ (പട്ടികജാതി)

3. സമഗ്ര വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണയജ്ഞയുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

- 1. മെറിറ്റോറിയസ് സ്കോളർഷിപ്പ്
- 2. സാക്ഷരതാ തുല്യത

- 3. സാക്ഷരതാ സർവ്വേ
- 4. കലാ - കായിക പരിശീലനങ്ങൾ, കളിയുപകരണങ്ങൾ
- 5. ലൈബ്രറിയിൽ ആനുകാലികങ്ങൾ

4. സമഗ്രആരോഗ്യ പരിപാടി

ജനസൗഹൃദ സർക്കാർ ആശുപത്രികൾക്കായി വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ആർദ്രം മിഷന്റെ ഭാഗമായാണ് സമഗ്രആരോഗ്യപരിപാടി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

- 1. സൗജന്യ ഡയാലിസിസ്
- 2. മേത്തല പി.എച്ച്.സി ഫാർമസി എ.സി. ആക്കൽ
- 3. മരുന്ന് വാങ്ങൽ
  - 1. താലൂക്ക് ആശുപത്രി
  - 2. മേത്തല പി.എച്ച്.സി
  - 3. പുല്ലൂറ്റ് ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രി
  - 4. മേത്തല ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രി
  - 5. തിരുവള്ളൂർ ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രി
  - 6. ഹോമിയോ ആശുപത്രി
- 4. ജീവിത ശൈലി രോഗ പ്രതിരോധം

അദ്ധ്യായം 10
മോണിറ്ററിങ്ങ്

വികസന പദ്ധതികളുടെ നിർവ്വഹണത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സുപ്രധാനമാണ് മോണിറ്ററിങ്ങ്. ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നഗരസഭ നൂറുകണക്കിന് പ്രോജക്റ്റുകളാണ് നടപ്പാക്കുന്നത്. വിവിധ വിഷയമേഖലകളിലുള്ള നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരാണ് അവയുടെ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നത്. കൃത്യമായ പ്രോജക്റ്റ് മോണിറ്ററിങ്ങ് നടന്നില്ലെങ്കിൽ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളെ അത് പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കും.

വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണം വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനമായതോടെ, ഓരോ പദ്ധതിക്കും പണം ചെലവഴിച്ചുവോ എന്നതിലുപരി ചെലവഴിച്ചുപണം പ്രോജക്റ്റിൽ വിഭാവനം ചെയ്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാണോ ചെലവഴിച്ചതെന്നും പ്രോജക്റ്റിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞുവോ എന്നും സുതാര്യതയുടെയും സാമൂഹിക നീതിയുടെയും ഉപാധികൾ സംരക്ഷിച്ചു കൊണ്ടാണോ പദ്ധതി നിർവ്വഹണം നടത്തിയതെന്നും പരിശോധിക്കുന്നതാണ് മോണിറ്ററിങ്ങിന്റെ ഉള്ളടക്കം.

പ്രോജക്റ്റുകളുടെ മോണിറ്ററിങ്ങ് ചുമതല അതാത് വിഷയമേഖലയിൽപ്പെട്ട വർക്കിങ്ങ് ഗ്രൂപ്പിനാണ്. ഓരോ വർക്കിങ്ങ് ഗ്രൂപ്പും ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലയിലെ ഓരോ പ്രോജക്റ്റും പ്രത്യേകം മോണിറ്ററിങ്ങ് നടത്തി മോണിറ്ററിങ്ങ് കമ്മിറ്റി യോഗം ചേർന്ന് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി നിർവ്വഹണഉദ്യോഗസ്ഥനും ഭരണസമിതിക്കും നൽകണം. വർക്കിങ്ങ് ഗ്രൂപ്പിന്റെ കൺവീനർ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തന്നെയാണെങ്കിൽ, കൺവീനറായി മറ്റൊരു വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ചുമതലപ്പെടുത്തണം. ഓരോ പ്രോജക്റ്റിന്റെയും പ്രവർത്തനഘടകങ്ങളെ മോണിറ്ററിങ്ങ് സമിതി അംഗങ്ങൾക്ക് ഒറ്റക്കോ, കൂട്ടായോ പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്. ഈചുമതല വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഭജിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇങ്ങനെ ചുമതല വിഭജനം നടത്തുമ്പോഴും മോണിറ്ററിങ്ങിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം വ്യക്തിക്കൽ, മറിച്ച് വർക്കിങ്ങ് ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ ടീമിനാണ്.

പ്രോജക്റ്റ് നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ഓരോഘട്ടത്തിലും വർക്കിങ്ങ് ഗ്രൂപ്പ് മോണിറ്ററിങ്ങ് നടത്തേണ്ടതും ആവശ്യമെങ്കിൽ ഓരോ ഘട്ടം പ്രവർത്തനവും പൂർത്തീകരിച്ച ശേഷം മോണിറ്ററിങ്ങ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി നൽകേണ്ടതുമാണ്.

ഓരോ പ്രോജക്റ്റിനും വെച്ചേറെ മോണിറ്ററിങ്ങ് സമിതികൾ ആവശ്യമില്ല. ഒരു വലിയ മേഖലയിലെ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഒരു മോണിറ്ററിങ്ങ് സമിതി മതി. വർക്കിങ്ങ് ഗ്രൂപ്പുകളുടെ മോണിറ്ററിങ്ങ് സമിതിക്ക് പുറമേ ടെണ്ടർ ചെയ്യുന്ന ഓരോ പ്രവൃത്തിക്കും ഗുണഭോക്താക്കളിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ഒരു മോണിറ്ററിങ്ങ് സമിതി നിർബന്ധമായും ആവശ്യമാണ്. ഈ കമ്മറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ട് വർക്കിങ്ങ് ഗ്രൂപ്പ് അന്തിമ മോണിറ്ററിങ്ങ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ പരിഗണിക്കേണ്ടതും പ്രത്യേകമായി ഭരണസമിതിയെ ഏല്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ:

1. പദ്ധതിരേഖയും പ്രോജക്റ്റുകളും അംഗീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവയുടെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പ് സമിതിക്കു നൽകണം. മിനിറ്റ്സ് പുസ്തകം, ഹാജർ പുസ്തകം, എന്നിവയും ഏൽപ്പിക്കണം. ടെണ്ടർ ചെയ്ത മരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ കാര്യത്തിൽ, ബന്ധപ്പെട്ട പ്രദേശത്തെ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ യോഗം നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വിളിച്ചുചേർത്ത് 7 പേർ അടങ്ങുന്ന മോണിറ്ററിങ്ങ് സമിതി രൂപീകരിക്കണം. പ്രോജക്റ്റ് രേഖകൾ, ടെണ്ടർ, മിനിറ്റ്സ് പുസ്തകം എന്നിവ ആ സമിതിക്കു നൽകണം.
2. മോണിറ്ററിങ്ങ് സമിതി കൺവീനർ, സമിതി യോഗം വിളിച്ച് ചേർത്ത് പ്രോജക്റ്റിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്ത്, മോണിറ്ററിങ്ങ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
3. മോണിറ്ററിങ്ങ് ആവശ്യാനുസരണം യോഗം ചേരുകയും നിർവ്വഹണപുരോഗതി വിലയിരുത്തുകയും വേണം.
4. പ്രോജക്റ്റ് നിർവ്വഹണം പൂർത്തിയായാൽ സമിതി യോഗം ചേർന്ന് അന്തിമ മോണിറ്ററിങ്ങ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി അംഗീകരിച്ച് ഭരണ സമിതിക്ക് നൽകണം. പ്രോജക്റ്റ് പൂർത്തീകരിച്ച് പത്തുദിവസത്തിനകത്ത് റിപ്പോർട്ട് നൽകേണ്ടതാണ്.

